

Előzmények

1972-1974

Rövidítések

ÁEH = Állami Egyházügyi Hivatal
MET = Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség
MME = Magyarországi Metodista Egyház
SZET = Szabadegyházak Tanácsa

1.

Hecker Ádám szuperintendens gyülekezetszervezési és általános egyházi kérdésekről ad tájékoztatást Iványi Tibornak

Budapest, 1972. december 19.

Kedves Tibor!

Miután minden csendes most már körülöttem (este 10 után vagyunk, délután illetve este az asszonyoknak és utána a férfiaknak adventi ünnepélyünk volt), kihasználom az időt az írásra.

Egy hosszabb kihallgatáson végre sorra került az elmúlt hetekben felhalmozódott ügy: Puch-berg, Tuzsér, Nyíregyháza kettéosztása, Feri bácsiék, Veszprémi csatlakozás, miután betiltották ott Feri bácsiékat illegális összejövetel címen stb.

Röviden csak ennyit: Csak miután Buhalla¹ véleményét is meghallgatták, döntenek végleg mindenben, ami Nyíregyházára tartozik.

A kettéosztásba úgy látszik belemennek (Madai² helyett egy aránylag fiatal nővel tárgyaltunk Palotay³ tv⁴-rel együtt. Úgy látszik ő lesz felénk a Hivatal képviselője. Nagyon barátságos volt. – Palotay szerint tud ő más is lenni.) Egy másik segéd kiküldésébe azonban semmi esetre sem akart belemenni. Arra gondoltam, hogy vagy eleve nem kapott erre nézve felhatalmazást, hogy belemenjen, vagy esetleg ennek bizonyos ára van. Közben kihívták – ami többször történt, de nem a mi ügyünkkel volt ez a kihívás kapcsolatban. Ilyen szünetben kérdeztem Palotay tv-től, hogy kérdezzem meg egyenesen: semmiképp sem lehetséges, hogy a kettéosztott területre Melléd még egy segédet kapjál? (Egészségi állapotodra hivatkoztam, a 11 gyerekre, arra, mit Magdival üzentél: ha nem akarlak hamarosan eltemetni, akkor adjak valakit Melléd, arra, hogy Magdi egyszer csak mint gyülekezeti tag kapott kihallgatást stb. Palotay testvérnek az volt a véleménye, ha erre nemet mond, azt már nehéz lesz igenné változtatni. Inkább azt javasolta, hogy kérjem, hogy az ünnepekre való tekintettel járuljanak hozzá Draskóczy Gábor (kérdzte a nevet!) kiküldéséhez. Ebbe azután belement azzal, hogy kb. január közepén visszatérünk a dologra: majd meglátjuk, hogy hogyan válik be a kiküldetés.

Azért írom, hogy tudjad: csak január közepéig van a hozzájárulás.

Azután tudjad meg azt is: Buhalla véleménye (a kiküldés kérdésében is elsősorban!) döntő lesz az egész kérdés elbírálásánál. Feltétlenül el kellene menned hozzá – esetleg a kórházba – és beszélj meg vele is. Ügyeljetek arra is, hogy a januári csendesnapok ne hozzanak újabb problémát. Úgy látom, irányunkban egy bizonyos ingerültség forog fenn.

Még annyit: Tuzséra vonatkozóan nagyon faggatta a hölgy, hogy hogy látom én a kérdést. Közben tudtam meg, hogy azt várta, hogy részünkről történt-e hiba, mulasztás. Be kellett vallanom, hogy hiba volt, hogy nem jelentettük be a dolgot, mielőtt a hatóság ilyen módon nyúlt bele a dologba. Azt mondta a hölgy, hogy nekik is jobb, ha foglalkozunk a cigányokkal, legalább addig nem mennek a kocsmába – mondotta –, „de megvan ennek is a szabályos eljárási módja”. Bizonyos biztosítékot kért arra

¹ Buhalla István ebben az időben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tanács egyházügyi titkára.

² Madai András: az ÁEH osztályvezetője

³ Palotay Sándor (1926-1979) adventista lelkész, a SZET elnöke

⁴ A kisegyházak körében használatos megszólítása a szolgatársaknak; a.m. testvér

vonatkozóan, hogy ilyen nem fog még egyszer megtörténni – hogy ti. egy új helyen munkát kezdünk és csak a hatósági beavatkozás után jelentjük, illetve nem jelentjük a Hivatal képviselőjének. Amikor erre nézve megnyugtattam, hogy „ilyen eset még nem volt és hogy utána mi is okosabbak vagyunk” – engedett kissé a feszült légkör.

Belementek abba, hogy Szabados Zolit mint irodai alkalmazottat bejelentjük, hogy ne kelljen mint munkanélkülinek bevonulni katonának. Ez simán ment, bár épp itt gondolt Plotay tv. arra, hogy ebbe nem fognak belemenni, miután a fiú éppen a Hivatallal kapcsolatban kompromittálódott.

Be is fejezem. Nagyon fáradt vagyok. Sok kellemetlen ügyről kellett az utolsó napokban tárgyalni és közben igen-igen sok az egyéb tennivaló karácsony előtt.

A múlt heti alkalmakról Gábor bizonyára beszámol.

Szeretettel köszönt

Ádám sk.

2.

Iványi Tibor beszámolója szolgálatáról, válasza és kritikai reakciója a szuperintendens előző levelében érintett kérdésekre

Nyíregyháza, 1972. december 27.

Kedves Ádám Bácsi!

Nagyon köszönöm, hogy Gábor itthon lehetett; nem gondolhatod, hogy milyen segítséget jelentett mind a gyülekezetben, mind a családban! Szegény szinte éjjel-nappal talpon volt: ünnepi előkészületeink „kútba esett szamarát” segített kihúzni eredményesen. Félttem, hogy ágyban kell ünnepelnem, de az Úr irgalmas volt és átvészeltém a kritikus napokat.

Azóta hogy Pesten voltam, két ízben is találkoztam a kórházban a tanácsos úrral, de lehetetlenlett volna hivatalos ügyekről beszélgetni. Egyrészt az ő állapotára is tekintettel kellett lennem, másrészt egy kb. 12 ágyas betegszoba hangzavara és zsúfoltsága nem az a környezet, amelyben ilyen kérdésekről tárgyalni lehetne.

A megyei tanács két ízben érdeklődtem, hogy van-e és ki a helyettese. Szerettem volna bejelenteni, hogy 15.000 Ft-ért megvennénk egy Matador 26 gyártmányú orgonát (amit Te is láttál ittlétedkor), valamint a hangszerboltból egy 6.900 Ft-os erősítőt hozzá. Azonban a Titkárságon nem tudtak semmi felvilágosítást adni. Így arra kérlek, légy szíves esetleg ott Pesten bejelenteni. Annak idején szóltam már Buhalla tanácsos úrnak arról, hogy évek óta gyűjtött erre a célra a gyülekezet, de nem sikerült még megfelelő hangszert találnunk. Tehát a tervről tudott és elvben nem volt kifogása ellene.

A szórványhelyek bejelentésével kapcsolatban szeretném azt megjegyezni, hogy egyes helyeken annyira kialakulatlan a munka, hogy nem láthatja az ember, hogy egy-két meghívás után kívánják-e majd továbbra is a lelkipozást. Egy időben például néhányszor hívtak Mátészalkára bennünket, azután évekig hallgattak, s egy család van ott, aki most is szívesen venné, ha néha meglátogatnánk őket, de nem úgy néz ki, mintha egy rendszeres alkalom alakulna ott ki. Vagy egy időben többször hívtak bennünket Pátrohára. Azután a többekben meglevő lelkesedés lelohadt, s egy házaspár van ott

mindössze, akik szinte rendszeresen bejárnak Nyíregyházára, pedig akkor, amikor kijártunk, nem emlékszem, hogy egyszer is részt vettek volna az alkalmakon. Vagy hívnak bennünket Szabolcsbákára, Tiszaberdédre, ahonnan – mindkét helyről – ugyancsak jönnek be az alkalmakra. Megfordultunk és újra hívnak bennünket Komoróra, Turiccsére, Rohodra stb. De rendőri felügyelet alá kell helyezni magunkat? A társadalmi érintkezést vagy szolid házibulikat is jelenteni kell?

Bűnbánatot kell tartanunk, hogy nem jelentünk be olyan dolgokat, amelyekre az Alkotmány jogot ad? Ha négy barát minden héten háromszor összeül kártyapartira, nem kell, hogy jelentse, ha ugyanannyi hívő kéthetenként vagy akár havonta találkozik az ige mellett, ahhoz engedély kell?

És ha – mint előbb írtam – néhányszor összegyűlnek páran és egy-két hónap múlva nem igénylik látogatásunkat, akkor szégyenkezzünk, hogy bejelentettünk egy helyet, s azután nem lett belőle semmi?

Másrészt régebben is jelentettem már Neked olyan eseteket, hogy egyeseket igyekeznek megfélemlíteni, ha kitudódik, hogy kapcsolatot tartanak velünk. Nem tudom, kiszolgáltatathatjuk-e őket esetleges rosszindulat vagy megfélemlítés céltáblájául? – Úgy érzem, a tuzséri dolgokért, az eljárásért, amellyel a két Zolit sújtották, az illetékeseknek kellene revideálni álláspontjukat és nem nekünk.

Az autóval kapcsolatban szeretném említeni, hogy az új kocsira gyűjtött pénz egyre fogy a régi sebeinek gyógyítására! Ebben a hónapban rengeteg időt és forintot nyelt el megint. Néhány hét alatt ismét több mint kétezer Ft-ot költöttünk rá. Karácsony előtti héten Péternek három napja ment el a szerelőnél segítkezve. Az ünnepek alatti szolgálatokra is – nem veszélyes, de kellemetlen és időt rabló problémák voltak vele – csak ügyel-bajjal tudtunk eljutni. Ünnepe másnapján két szolgálat között és az úton többször is szeretnem kellett, hogy valahogy használni lehessen, a mai napon több mint négy órát javígtattuk. Néha arra gondolok, hogy az is lehet jó bizonyosság, hogy veszélyes utazás ellenére békességgel és örömmel végzi az ember a szolgálatot, de máskor úgy érzem, hasznosabban is eltölthetném sokszor az időt, mint javítgatásokkal. Mindemellett idáig mindig hála és köszönet volt szívemben ezért az autóért, sok segítséget jelentett az elmúlt több mint 5 és fél év alatt.

A körzet kettéválasztásával kapcsolatban néhány gyakorlati dolgot még át kellene beszélnünk! Pl. Hivatalosan mi az új körzet neve? Azután Lajos valami olyat mondott, hogy Péter, Jancsi felügyelete alá fog tartozni. Ez mit jelent a gyakorlatban? Azután a körzet szétválasztása bizonyos anyakönyvi megosztást stb. jelent.

Végül szeretném érteni, hogy a gyakorlatban mire gondoltál XII.19-i leveledben, amikor írod: „Ügyeljetek arra is, hogy a januári csendes napok ne hozzanak újabb problémát”?

Nagyon sok örömöm van Ézsaiás könyvében. Többek között olyan bátorítás volt az 50,4-6-ban a „bölc nyelv”, felserkentett és megnyitott fül, célra tartó engedelmesség, alázatra és megszegyenítésre is kész hát és arc kapcsolata illetve láncolata, mint előfeltétele azoknak a fenséges ígéreteknek, amelyekről a 7 és további versek szólnak. Az utána következő fejezete is mind-mind az Úr csodálatos bátorításai és ígéretei (51,3.6.7; 52,1-3.11-15 stb. 54,14-17).

Sokat gondolunk Rád, és arra, hogy adjon az Úr sok örömet és erőt szolgálataidhoz. Kedves Mindnyájatokat szeretettel köszöntve szívből ölel

Tibor

U.i.: Legalább 20 Útmutató⁵ nem kaphatnánk?

⁵ Az egyes egyházi közösségek által általában évente kiadott bibliaolvasó kalauz elnevezése.

3.

Hecker Ádám újévi üdvözlő levele az ÁEH elnökéhez

Budapest, 1972. december 28.

105/1972.

Miklós Imre Államtitkár Úrnak
az Állami Egyházügyi Hivatal Elnökének
Budapest, VI. Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Államtitkár Úr!

A múltban levő esztendő végén, amely egyben egyházunk elismerésének 25. évfordulója is, szükségét érzem annak, hogy hálásan megköszönjem Elnök Úrnak, és Elnök Úr személyén keresztül népünk kormányának azt az előlegezett bizalmat, amely egyházunk iránt kifejezésre jutott abban, hogy a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter 120.000/1947.VKM. szám alatt 1947. október 31-i hatállyal egyházunkat az állam védelme és főfelügyelete alatt álló törvényesen elismert vallásfelekezetnek minősítette. Ez a tény annál is figyelemre méltóbb, mivel elismerésünk a Horthy-rezsimben közel 30 évig képezte tárgyalás alapját anélkül, hogy ez az ügy befejezést nyert volna.

A Felszabadulás után a szocializmust építő társadalomban nyílt meg a Magyarországi Metodista Egyház közjogi helyzete rendezésének útja és kapott egyházunk legális életlehetőséget.

Meggyőződésünk szerint az elmúlt 25 esztendő egyfelől igazolta az előlegezett bizalom reális voltát, másfelől azt, hogy lehetséges gyakorlati keresztyén életet élni a szocializmust építő társadalomban; s bár annak vezetőinek az ideológiai felfogása eltér hitbeli nézetünktől, mégis meggyőződésünk feladása és abból folyó egyházi életünk gyakorlása mellett egyenrangú állampolgárai vagyunk hazánknak.

Úgy vélem, hogy ehhez a konstruktív viszonyhoz az állami szerveknek az ember méltóságát messzemenően tiszteletben tartó kormányzása mellett az is hozzájárult, hogy egyházunk tagjai a szocializmust építő hazát magukénak vallják és hitbeli meggyőződésük szerint annak jólétén fáradoznak.

Hogy az elmúlt 25 esztendő alatt államunk és egyházunk közötti viszony jó és szívélyes volt, abban jelentősen benne van Elnök Úrnak – akár előbbi, akár jelenlegi pozíciójában – egyházunk iránt sok esetben megtapasztalt jóindulata, amellyel körültekintően segédkezet nyújtott feladataink teljesítésében és nehézségeink megoldásában, amiért egyházunk nevében is hálás köszönetet szeretnék mondani. Hiszem, hogy ez a szívélyes, jó viszony a jövőben nemcsak hogy nem csökken, hanem tovább mélyül, aminek az érdekében szerény erőnkhez képest a jövőben is munkálkodni akarunk.

Elnök Úrnak az új esztendőben jó egészséget, Hivatala irányításában további jó eredményeket kívánva, vagyok

őszinte tisztelettel:

(Hecker Ádám)
szuperintendens

4.

Hecker Ádám válasza Iványi Tibor december 27-i levelére

Budapest, 1972. december 29.

Kedves Tibor!

Az előbb (17 óra) jöttem haza és levélírásközben próbálok ebédelni. Tegnap este 11-kor érkeztem haza és ma egész napon át úgy el voltam foglalva, hogy csak most tudtam a tegnapi megkezdett leveled olvasását befejezni. De most is csak néhány percem van, ezért csak röviden válaszolhatok!

Tuzsérre vonatkozóan

1) ez nem azon esetek egyike, amelyekről hosszabban időzöl. Itt már rendszeressé vált szolgálatról van szó.

2) Nem tehetjük azt, hogy – szinte elvileg – nem vállaljuk azt, hogy hibát követtünk el. Sokszor úgy tűnhetik előttünk, hogy ezzel gyengítjük pozíciónkat.

3) Elvi okok mellett taktikailag is jobb egy – talán csak lehetséges – hibát vállalnunk, ezzel a másik oldalt is segítjük merevségének feladására. (Múltkor Kispesten rám ripakodott a közlekedési rendőr, mert a járdaszigetről derékszögben a járdára mentem – zebra nem is volt a közelben –, mire magam mondtam: ejnye, miért is nem néztem jobban körül – és máris engedett a rendőr szigorú arckifejezése. Nehéz valakit elítélni, aki maga is elítéli magát.)

Ebben az esetben tényleg be kellett látnom, hogy kissé későn szólunk illetve akartunk szólni Buhallának, amikor ő már máshonnan értesült a dolgokról. Persze azt is mondtam, hogy közben az eset után mi is okosabbak lettünk, és ha előre úgy át tudtuk volna tekinteni a dolgot, hát megelőztük volna a dolgokat.

Lehet, hogy így röviden leírva másképp hangzik, mintha erről beszélgetni lehetne. De remélem, megérted.

A megosztott körzet nevét még meg kell állapítani. De a Hivatal addig nem nyilatkozott véglegesnek mondhatóan, amíg Buhallát nem hallgatta meg, bár ezt így expressis verbis nem mondták ki. Mindenesetre előbbi mondat betudásával véglegesnek tekinthető a felosztás.

A levélben azt írtam, hogy Iványi Péter „a legközelebbi lelkész felügyelete mellett (amíg fel nem lesz szentelve) végzi munkáját.”

Először azt írtam, ahogy „jelenleg édesapja, Iványi Tibor mellett teszi ezt”. Palotay tv. tanácsára azután így fogalmaztam, ahogy írtam. Ha ezt is nem teszik kifogás tárgyává, akkor a „legközelebbi” alatt Te vagy értendő. De esetleg kifogásolhatják azt, hogy nem tanácsos a fiút az apa felügyelete alá helyezni, mint ahogy vállalatoknál nem lehetnek házastársak, vagy más szoros rokoni kapcsolatban állók egymástól függő viszonyban.

Hogy mit értek az alatt, hogy „vigyázatok, hogy ne jelentsenek újabb problémát”? (Nincs nálam a levél és csak emlékezetből idézem):

1.) Legyen a tanácsosnak tudomása róla, ami annál könnyebb, mert hisz évek óta – tudtommal – az ő tudomásával vannak ezek az alkalmak.

2.) Kerüljetekek mindent, aminek provokatív jellege lehet. Érték pl. olyasmit alatta: amikor talán tavaly vagy tavalyelőtt az a kérés volt a Hivatal részéről, hogy – azt hiszem tanácsosi választások vagy valamilyen Népfront mozgalmi napok, nem tudom már pontosan – az a kérés hangzott el, hogy azon a héten ne rendezzünk valamilyen rendkívüli alkalmat (én hivatkoztam arra, hogy ezen a héten minden esztendőben

rendezünk böjti csendesnapokat, mire az volt a válasz, hogy az egyébként szokásostól eltérő rendezvényre vonatkozik, akkor Pétertek azt mondta nekem, hogy nem kellene ezt elfogadni – hátha Isten most éppen ezen a héten akar valakit megmenteni, és éppen erre a hétre kellene evangélizációt tartani. Nem mintha Te is hasonlóképpen gondolkodnál, de éppen ez az eset áll most előttem, amikor érzékeltetni akartam azt, hogy mit jelent: kerüljünk minden provokatív jelleget.

Közben letelt az időm és betelt a papír. Nézd el kérlek a gépelési és fogalmazási hibákat.

Naponta sokat gondolunk Rátok az Úr előtt szeretettel és kívánjuk, hogy az Ő erejével erősítsen meg Benneteket.

Szeretettel:

Ádám

5.

Hecker Ádám Iványi Tibor pasztorális szolgálatát kritizálja

Budapest, 1973. február 13.

Kedves Tibor!

Amikor ma délelőtt a városban volt dolgom és hazafelé jöttem a trolibuszon, eszembe jutott, amit Moravszki Miskával kapcsolatban elmondtál. (Nem voltam az elején ott, de úgy gondolom, hogy róla beszéltél.)

Ahogy ő a pártitkári megbízatás ügyét elintézi, fölöttébb helytelennek tartom. És helytelennek látom azt is, ahogy Te elmondtad: hiányzott belőle a tisztelet és megbecsülés azok iránt, akik – hitünk szerint Isten végzéséből – népünket vezetik és irányítják.

Valahogy gúny jut kifejezésre abban, ahogy Miska kimerülten benyit az illetékesnek vélt irodahelyiségbe, széklet kérve és „lelke üdvösségére” hivatkozva kéri a felmentést. Neki tudnia kellene, hol illetve ki az a személy, aki felette áll a pártszervezetben és vele nagyon komolyan – a pártot és annak politikáját is komolyan véve – meg kellett volna beszélni azt, ami őt arra bírta, hogy lemondjon tisztéről, sőt párttagságáról. Ebben a beszélgetésben benne kellett volna lenni a párt és egész politikája iránti teljes tiszteletnek, de benne lehetett volna annak az őszinte feltárása, ami benne végbe ment, és ami lelkiismereti kérdéssé tette ennek a lépésnek a megtételét.

Egy volt pártitkár megtért az Ó-utcai gyülekezetben, és ugyanezre a lépésre kényszerült. Kifejtette, hogy két ok kényszerítette őt a lépésre: megtérése és – bár ma is helyesnek látja a párt célkitűzéseit – de úgy látja, hogy nem valósítható meg, mivel nem számol az ember romlottságával, önző alaptulajdonságával. A beszélgetés vége az lett, hogy megkérték, hogy egy negyedévig még vállalja a megbízatást és végezzen el egy egyébként kényes személyi problémát az idő alatt. A testvér elvállalta a negyedévre a megbízatást és elvégezte a szóban forgó problémát, és utána visszaadta a megbízatást. Persze, nagyon kifaggatták a felől, hogy ki beszélte őt rá, illetve kinek a rábeszélésére változtatta meg eddigi véleményét, mire megmondta, hogy senki sem beszélte rá, hanem a Bibliát olvasva és az istentiszteleten való részvétele győzte meg őt.

Úgy látom, hogyha Miska nem elég bölcsen és tapintatosan járt el, Neked kellett volna őt ilyen irányba tanácsolni. Úgy emlékszem, hogy – hónapokkal ezelőtt, amikor (itt vagy máshol?) hallottam az esetről, szóvá tettem, hogy a megfelelő út betartásával rendezze Miska a kérdést a párttal. Csak amikor ma trolin jöttem hazafelé, jöttem tudatára annak, hogy Te ennek az ügynek az intézését mondtad el.

Lehet, hogy szóban jobban ki tudtam volna fejteni tegnap az egészet, de akkor talán túl fáradt is voltam, és az egész összefüggés nem tudatosult bennem.

Most azért írom a levelet, hogy ha a dolog még nem ment túl Miska volt barátjánál, akinek annak idején éppen ő segített, akkor vegye újból kézbe és vigye a fent jelzett úton és módon a megoldás felé. Eszembe jut, amit legutóbbi ittlételedkor az irodában beszélgettünk: rosszul állunk hozzá a problémák megoldásához, ha elvi bizalmatlanságból ellenséget látunk a hatóság embereiben. Ezzel olyan légkört teremtünk, amelyben csak ellenséges indulat foganhat meg, és a problémáknak nem a megoldásához, hanem csak elmérgesedéséhez tud vezetni. Csak felszabadult szívvel tudunk tekintettel lenni mások érzékenységére, és azt nem provokálni (vagy más szóval: „nem huzogatni az oroszlan farkát”).

Sajnálom, hogy az csak ma jutott eszembe és nem beszélünk arról tegnap. Kívánnám, hogy nem történt még helyrehozhatatlan hiba.

Imában gondolunk Rátok, Miskára is, akit szeretettel köszöntünk.

Ma itt volt Farkas Péter egy hosszabb beszélgetésre nálam.

Szeretettel:

Ádám

6.

Iványi Tibor el nem küldött válasza Hecker Ádám február 13-i levelére

Nyíregyháza, 1973. február 14.

Kedves Ádám Bácsi!

Csaknem 9 óra volt ma este, amikor hazaértem egy útról, amelyre tegnap délelőtt indultunk s itt várt Icuka⁶ meglepetésemre. Mire egyáltalán szót válthattam vele és leveled elolvashattam, már 11 óra felé járt az idő, s most $\frac{1}{2}$ 2 már mire hozzájutok, hogy valamit írjak Neked.

Meg kell vallanom, először nagyon felháborított leveled, alig tudtam összeszedni magam, hogy végigolvassam. Remélem nem mutattad és nem akarod megmutatni másnak! Annyira primitívnek látod beleállításunkat egy ilyen fontos helyzetbe – leveled hangjából ítélve –, hogy elhültem, ahogy lemértem annak alapján, hogy milyennek is láthatod hitbéli állapotunkat? Azt hiszem fél füllel hallottad csak valaminek a töredékét ott, de nagyon őszintén csak azt írhatom: aggodalmad most nem esett jól ilyen tolmácsolásban.

⁶ Vadászi Ilona lelkész nő beceneve. „Icuka” Hecker Ádám szuperintendens mellett töltött be titkári tisztséget és a kispesti metodista gyülekezetben végzett lelkészi szolgálatot. Kezdetől fogva tagja volt az Iványi Tibor szellemiségét követő közösségnek.

Szeretném, ha döntéseimben a hitnek szabályai szerint tudnék mindig eljárni és nem emberektől való félelem, vagy taktikai meggondolások vezetnének! És azt is szeretném, ha testvéri szívvel tudnék mindig azok mellett állni, akiknek nem test és vér ellen van tusakodásuk. – Majdnem tragikomikus, hogy Neked bizonygassam, hogy nem hiányzott és nem is hiányzik szavaimból a tisztelet és megbecsülés azok iránt, akik – hitünk szerint Isten végzéséből – népünket vezetik és irányítják.

Icu majd beszámol róla, hogy M. lezárta ügyét a pártnál. Ottani felettese s az a múltkori illető sírva búcsúztak tőle, s a fő párttitkár az Úr Isten áldását kérte rá, amikor elváltak.

Szeretettel ölel

Tibor

Jób 34,29.32.

[Levélen megjegyzés: „Nem küldtem el”]

7.

Iványi Tibor válasza Hecker Ádám február 13-i levelére

Nyíregyháza, 1973. február 15.

Kedves Ádám Bácsi!

Leveled hangja nagyon meglepett! – Icu beszámol majd arról, hogy csak este 11 körül jutottunk oda, hogy leveled elolvassam és beszéljünk a dolgról. – Amennyire beleláttam M. lelkületébe, ami tőle telt, azt tette, lezárta ügyét a pártnál s eddig Isten kegyelme kísérte láthatóan. Ottani felettese s az a múltkori illető sírva búcsúztak tőle, s a fő párttitkár az Úr Isten áldását kérte rá, amikor elváltak.

Szeretném, ha döntéseimben a hitnek szabályai szerint tudnék mindig eljárni – ugyanúgy lelkigondozói szolgálatomban is. De hatóságokkal kapcsolatos problémákban még inkább szükséges ez, hiszen „nem test és vér ellen van nekünk tusakodásunk”. – Valamit félreértettél – vagy hallottál, hogy így írsz. Rosszul esett.

Kedves Mindnyájatokat szeretettel köszöntlek,

Jób 34,29. 32.

Tibor

8.

Hecker Ádám levele az ÁEH-hoz az éves közgyűlésről és szuperintendensi megbízatásának lejártáról

Budapest, 1973. május 4.

MAGYARORSZÁGI METHODISTA EGYHÁZ
1068 Budapest, Felsőerdősor 5.
101/1973.

Madai András
Főosztályvezető Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI.
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Mivel f. hó 14-én feleségemmel és leánnyommal Bulgáriába szándékozom látogatni, ahol szabadságom egy részét fogom eltölteni, és onnan csak f. hó 25-én érkezünk vissza tervünk szerint, már most szeretném bejelenteni, hogy június 18-22-ig szokásos évi egyházi közgyűlésünket szándékozunk megtartani.

Mivel legutóbbi 4 évre szóló szuperintendensi megbízatásom ez évben lejár, a szuperintendens-választás ennek a közgyűlésnek egyik tárgysorozatát fogja képezni.⁷

Hálás lennék, ha új Szervezeti Szabályzatunk végleges szövegéről is dönthetnénk ezen a közgyűlésen, hogy az mielőbb hatályba léphessen.

Dr. Franz Schäfer zürichi methodista püspök legutóbbi látogatásának pozitív jellegét figyelembe véve, Palotay Sándor úrral, a Szabadegyházak Tanácsa elnökével együtt hasznosnak láttuk, hogy Schäfer püspököt, mint vendéget erre a közgyűlésre meghívjuk.

E bejelentés szíves tudomásulvételét kérve, vagyok
őszinte tisztelettel:

(Hecker Ádám)
szuperintendens

⁷ Az ÁEH a számára is elfogadható szervezeti szabályzattal kívánta a MME hatékonyabb ellenőrzését perfektuálni. A későbbiekben ennek egyházon belüli nem könnyen keresztül vihető elfogadtatására az egyházrendnek megfelelő intézkedések (elsősorban a szuperintendens megválasztása), most konkrétan a számukra nem elfogadhatónak tűnő személyi változások (elsősorban Iványi Tibor lehetséges szuperintendensi előlépése) akadályozásával próbált nyomást gyakorolni.

9.

**Hecker Ádám védi az egyházát az ÁEH részéről
felhozott vádakkal, kifogásokkal szemben**

Budapest, 1973. május 14.

MAGYARORSZÁGI METHODISTA EGYHÁZ
1068 Budapest, Felsőerdősor 5.
110/1973.

Balló István
Miniszterhelyettes Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest
VI. Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Miniszterhelyettes Úr!

Úgy érzem, hogy a május 11-i együttlétünkön⁸ részemről nyitva hagyott, illetve válasz nélkül maradt kérdésre feleletet tartozom adni, mielőtt néhány napra elutaznék.

Hadd adjak újból hangot annak a jóleső érzésnek, amelyet Miniszterhelyettes Úr szavai és a szavai mögött megérezhető jóindulat kiváltott. Ezek azt mutatják, hogy Kormányunk az egyházi élettel kapcsolatos problémák megoldásához segítő készséggel nyúl hozzá.

Meg kell azonban említenem, hogy a végrehajtó szervekkel való érintkezésben nyert személyes tapasztalataim, valamint egyes tagjaink élményei megnehezítették annak a mélyen humánus politikának a felismerését és tudatosulását, amely pedig Miniszterhelyettes Úr szavaiból olyan egyértelműleg csendült ki.

Úgy gondolom, azt a körülmény is gátlást okozott, hogy a szabadegyházi környezetben használt kifejezéseknek sokszor egészen más akusztikája van az egyházon kívüli életben, s ez nem egyszer kínosan kellemetlen helyzetet teremtett. Sőt- bármilyen különösen hangzik is – ugyanazokhoz a kifejezésekhez más-más képzetek tapadnak a szerint, hogy népegyházi vagy szabadegyházi környezetben hangzanak el.

Ezek előrebocsátása után hadd térjek rá mondanivalóm lényegére. Mi methodisták hazánkban pietistáknak valljuk magunkat, bár ez a kifejezés nálunk olyan negatív képzetekkel is terhes, hogy illetékes helyen előttem egyenesen reakciós kifejezésnek minősítették.⁹

Mi fenti kifejezés alatt azt értjük, hogy keresztyénné valaki nem tanítás vagy nevelés által lesz – bár mindkettőt igen hangsúlyosnak tartjuk – hanem egy olyan, az egész embert megújító belső, lelki élmény által, amelyet a Biblia megtérésnek, illetve újonnan-születésnek nevez. Ez az élmény, illetve az általa nyert Istennel való közösség az alapja minden keresztyén etikai követelésnek. Bár azt kell mondanom, hogy az „újonnan

⁸ A találkozózt (amelyre valószínűleg a MME székházában kerülhetett sor) az ÁEH kezdeményezhette Hecker Ádám május 4-i levele nyomán.

⁹ Az ÁEH ilyen irányú meggyőződése nem volt teljesen alaptalan. A pietizmus nem egyszer vált korszerűtlen, reakciós tartalmak hordozójává; ennek veszélyességét politikai oldalról ugyanakkor hiszterikusan eltúlozták. Magyarországon a pietizmus ebben az időben alapvetően jámbor individualizmus volt, és – különösen a kisegyházak körében – szinte soha nem párosult aktív politikai reakcióval. A hatalmi arroganciát elsősorban spirituálisan konkurens ereje váltotta ki. Nem tudták, hogy e kegyességi áramlatok attraktivitása viszont általában véve igen limitált.

született” ember életének súlypontja belülről tevődött, döntései, cselekvéseinek rugói nem a külső, érzékelhető világban, hanem az Istennel való közösség világában gyökereznek, mégis aktivitása kifelé egyáltalában nem tompul, illetve nem satnyul el.

Itt kell korrigálni azt a véleményt, amit általában a „pietista” fogalom alatt értenek. A pietista nem *csak* befelé élő vagy befelé forduló valaki. Valóban befelé fordul impulzusokért, de ha helyesen szedett fel lelki impulzusokat, azokat kifelé való hatásra, szolgálatra használja fel. A hívő embert éppen Isten iránti engedelmessége és az emberek iránti szolgálatkészsége teszi megbízhatóvá és a társadalom hasznos tagjává. A csak befelé élő hívő embert mi sem tartjuk egészségesnek, és ezért nem tipikus.

Ismeretes az, hogy milyen, szinte szokatlanul élénk érdeklődéssel fordultak Wesley János, a metodista egyház „alapítója” és az ő követői az akkori idők társadalmi kérdései felé: iszákosok, eladósodott munkások, nincstelen betegek, sőt hadifoglyok, rabszolgák, stb. mind az első metodisták segítőkészségének tárgyai voltak. Egyéni szinten: megújult élethez igyekeztek segíteni a bajban levőket, társadalmi szinten pedig: pozitív intézkedésekkel, összefogással kísérelték meg, hogy a társadalmilag elesetteken segítsenek.

Talán itt szükséges „a világtól való elfordulást” megemlíteni. Tisztában vagyunk azzal, hogy egyszerű tagjaink gondolkodásukban és szóhasználatukban nem mindig tudják megkülönböztetni egymástól az embervilágot (Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta...) a bűn, az önző, ösztönös, énközpontú indulatok világától („ne szeressétek a világot és amik a világban vannak...”), és ezért könnyen elfordulnak mindentől, ami a „világhoz” tartozik. Itt bizony komoly, türelmes nevelőmunkát kell végeznünk.

Vannak azonban ezen a területen objektív nehézségek is. Vannak esetek, amikor valóban nem tudunk szolidaritást vállalni valamilyen magatartással, nem tudunk elfogadni mások által helyeselt és átvett eljárási módokat, de nem fölényeskedő lelki gőgből, hanem belső, hitbéli meggyőződésünk miatt. A hívő embernek megvan a maga belső törvénye, amit követnie számára lelkiismereti kérdés, ő ebben saját lelkiismeretének foglya. Hogy lelkiismereti kötöttsége igazi, bibliai alapon, vagy félreértett hitbéli látáson alapul-e – ez esetről-esetre vita tárgyát képezheti, és a hívő ember mindig kész lesz a bibliai érvelést figyelembe venni. De lelkiismereti kötöttségén nem teheti túl magát anélkül, hogy súlyos belső sérülést ne szenvedne. (Ezek a problémák leginkább az ún. szórakozások területén jelentkeznek.)

Hitünk és meggyőződésünk szerint ezekben a dolgokban nem a velünk szembe álló embertársunk ellen, hanem az ő javára is kell irántunk támasztott igényét elutasítanunk. (Illusztrációként hadd említsem meg azt a példát, amikor annak idején paraszt tagjainknak megmagyaráztam, hogy miért lépjenek be az akkor alakuló termelőszövetkezetbe: 1/ a magángazdálkodás a gazdasági fejlődés mai szakában idejét múlt, a fejlődés a társas gazdálkodás irányába mutat; 2/ ha per ma bizonyos hátrányt is jelent a tsz-be való belépés, de távlati perspektívában jobb anyagi boldogulást biztosít a társas gazdálkodás. Itt szemben állt a pillanatnyi érdek a távlati érdekekkel és az előbbi ellen kellett állást foglalni. Ugyanígy – látásom szerint – sok esetben szemben áll a mulandó, kézzel fogható érdek a lelki, maradandó, örökkévaló érdekekkel, és a hívő ember nem tudja vállalni a szolidaritást az előbbi érdekekkel éppen az „Isten- és emberszeretet” jegyében.)

Egyházunknak illetve tagjainknak a világhoz való helyes viszonyulását hűen tükrözi vissza az általunk kiadott, „A hit ösvényén” című füzet „A világ polgára!” cikke (9-15 oldal). Ezt a füzetet levelemhez tisztelettel mellékelem.

Nem szeretnék Miniszterhelyettes Úr szíves türelmével visszaélni, mégis hadd térjek ki még egy megjegyzésre, amelyre az együttlétén nem reagáltam (néha bajom van a halk beszéd megértésével, azért is csuktam be közben az utcai ablakot). Ránk nézve igen

elmarasztaló megjegyzés hangzott el, hogy ti. nálunk, metodistáknál „a vallásszabadság torz értelmezése” tapasztalható, ami tartalmában azt jelenti, hogy „mindenki azt csinálja, amit akar”. Erre azt kell mondanom, hogy mi semmilyen körülmények között nem vállaljuk a vallásszabadság ilyen értelmezését. Súlyt fektetünk arra, hogy tagjaink a maguk helyén Isten Igéjének engedelmeskedve lelkiismeretesen tartásukban tiszteletben az állami törvényeket, és példamutatóan illeszkedjék bele szocialista együttélés rendjébe. Ennek ellenére elképzelhető, hogy amikor valaki úgy érzi, hogy hitéről vallást kell tennie, az nem mindig történik kellő tapintattal és ezáltal a vallásszabadságnak túlságosan szubjektív értelmezést ad. Mi azonban mindenképpen arra törekszünk, hogy ki-ki vallásos életének ezt a részét is a társadalmi együttélés törvényesen szabályozott formái között élje. De bárhogyan álljon is ez a kérdés, igen nyugtalanít, hogy Miniszterhelyettes Úr fenti megállapítást volt kénytelen tenni. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy ilyen megállapításra a jövőben ne adjunk okot. Mivel véleményem szerint csak egészen kivételes esetek lehettek ennek okozói, hálás lennék, ha megtudhatnám, hol és ki által történt a vallásszabadságnak ilyen torz értelmezése. Ugyancsak igen hálás lennék, ha Miniszterhelyettes Úr visszaérkezésem (május 25) után módot adna számunkra e levélben foglaltak személyes megbeszélésére.

Őszinte tisztelettel:

(Hecker Ádám)
szuperintendens

10.

Iványi Tibor beszámolója a SZET tagegyházai és az ÁEH közötti megbeszélésről

Nyíregyháza, 1973. május 15.

Kedves Testvérek!

E hó 11-én a SZET elnökségén az Egyházügyi Hivatal és a SZET között tárgyalásra került sor, amelyen a Hivatal részéről Balló István miniszterhelyettes és Madai András főosztályvezető jelent meg. Egyházunkat Hecker Ádám bácsival ketten képviseltük, s mivel ő Bulgáriába indul ma, arra kért, hogy én tájékoztassalak Benneteket. Elnézéseket kérem, de beszámolómat nincs időm átcsiszolni, s pillanatnyilag nem is a legjobb emlékezetem szerint, de azonnal gépbe írom mondanivalómat.

A mintegy három órás találkozó szívélyes légkörben, apró süteményekkel és frissítőkkel dúsán megrakott asztal mellett folyt le. Először Palotay Sándor üdvözölte a meghívottakat és méltatta a találkozó jelentőségét, majd a miniszterhelyettes úr értékelte a Hivatal és a SZET kapcsolatát és mutatott rá általános, majd egy-egy egyházat illető konkrét problémára, pozitív vagy negatív jelenségekre. Utána az egyházak képviselői szólaltak fel. A felszólalásokra a miniszterhelyettes úr válaszolt, végül Palotay Sándor zárószavai hangzottak el.

Palotay Sándor bevezető szavaiban rámutatott arra az egyre gyümölcsözőbb kapcsolatra, ami a Hivatal és a SZET között fennáll. Ennek szemléltetésére említett két példát:

1. Egy Tisza Magdolna nevű tanárképző főiskolás ügyében volt valami probléma, kiderült, hogy aktív baptista hívő, amit a főiskola igazgatóhelyettese összeegyeztethetetlennek tartott az iskolai követelményekkel és fegyelmi ügyet csináltak az esetből, s a tanuló eltávolítását célozta ez az intézkedés. A SZET kérésére és a Hivatal közbenjárására a főiskola visszavonta a határozatot, hozzásegítik az illetőt, hogy tanulmányait más (nem pedagógiai jellegű) főiskolán idővesztés nélkül folytathassa.

2. Magyarországon járt külföldi baptistáknak egy istentiszteleten annyira megtetszett az ottan éneklő 45 tagú énekkar, hogy felvetették: milyen szép lenne, ha ez az énekkar teljes létszámmal kiutazhatna és énekelhetne a zürichi nemzetközi baptista találkozón. Nagy bizalomnak kell tekinteni a Hivatal részéről azt a gesztust, amellyel ezt az utat lehetővé tette a teljes baptista énekkar számára és biztosította *Palotay* tv. a Hivatal elnökségét, hogy ezek az emberek méltóképpen fogják képviselni ott népünket is.

Balló István miniszterhelyettes hasznosnak ítélte a Hivatal és a SZET közötti eszmecserét és mint mondta, őszinte örömmel gondol vissza az első (előbbi) találkozóra. Szükségesnek tartja, hogy beszélgetve mindkét fél kifejtse az egymással való kapcsolatot illető jó és rossz tapasztalatokat.

De mivel nemcsak nyilatkozatok hangzottak el, hanem elvárások is mindkét részről, szükségesnek látja megvizsgálni, hogy mi történt azóta, léptünk-e előre? Úgy ítélte, a feltételek javultak ahhoz, hogy a kölcsönös elvárásokban előre jussunk.

Visszatekintve az előbbi találkozó fő témájára, mely a kis egyházak és a társadalmi szervek és elvek egymáshoz való viszonya volt, megállapította, hogy még mindig tapasztalható a kis egyházaknál egy korábbi magatartás maradványa, amelyet így lehet jellemezni: „el a világtól”, „tisztá evangéliumot kell érvényesíteni”, mely mentes a politikától. Úgy vélte, hogy ezek a felfogások érthetőek voltak a régi társadalmi rendben, amelyben a kis egyházak sokat szenvedtek az uralkodó egyházaktól, de illúzió, hogy ilyen elvek fenntarthatók lennének a megváltozott társadalmi viszonyok között. Meggondolkoztató kell hogy legyen – mondta – az a tény, hogy a kis egyházak egyenjogúságát és igazi szabadságát nem egy keresztény tanokat hangoztató rendszer, hanem egy marxista-leninista alapon álló kormány valósította meg. Nem azért tűnik illúziónak az említett elvek fenntartása, mintha a kormány vagy a Hivatal türelmetlen lenne és adminisztratív eszközökkel tenné lehetetlenné az ilyen elvek fenntartását, hanem objektív okok teszik lehetetlenné azt. (Nem nevezte meg ezeket az okokat.)

A kormány és a Hivatal türelmes, tudja, hogy bizonyos dolgok beéréséhez idő kell. Kölcsönös bizalomra van szükség és kölcsönösen készségesnek kell lenni az elfogadható elvek befogadására. – Olyasmi is előfordul, hogy egyéni tragédiák hatására egyesek visszahúzódnak a társadalomtól, de a kormány és a társadalmi szervek célja, hogy kiküszöbölje az egyéni tragédiák ilyen hatását, s mindent elkövetnek, hogy senkire se nehezedjék ilyen természetű teher, amely arra készítetné, hogy a társadalomban csalódjon. – Visszatekintve az elmúlt találkozóra, megelégedetten állapította meg, hogy voltak olyan elvek, amelyeket a kisegyházak vezetői magukévá tettek, viszont volt néhány olyan gondolat is, amit a Hivatal is elfogadott. Igyekezzünk másokkal is elfogadtatni azokat az elveket, amelyeket befogadtunk. – Ezek után miniszterhelyettes úr néhány konkrétumra mutatott rá:

1. pozitívumok.

a) Megelégedéssel állapította meg az adventista egyház külföldiekkel való kapcsolatában megnyilvánuló, szocialista hazánk objektív érdekeit képviselő tendenciák fejlődését. Örvendetes ezekben a kapcsolatokban az adventista egyház szelektálása. Ez könnyebbé teszi, hogy egyéb dolgokban is szót értsünk. – Ugyancsak igen értékes az adventista elnöki beszámoló társadalmi és politikai hangvétele és annak színvonalas megvitatása az elnöki tanácsban.

b) Nagyon pozitívan értékelte a baptista egyház új szervezeti szabályzatát, amelybe olyan dolgokat vezettek be, ami közelebb hozta az államot és az egyházat. Összes mondanivalójában pozitív előrelépés, amely példamutató lehet más egyházak számára is.

c) Pozitíve értékelte, hogy a baptista és pünkösdistá egyházak saját hatáskörükben felszámolták az illegálisan külföldről behozott sajtótermékeket és Bibliákat. Tudomása van a Hivatalnak arról, hogy nemcsak a két egyházban, hanem más egyházakban is vannak ilyen problémák, reméli, hogy azokban az egyházakban is levonják a konzekvenciákat.

2. Negatívumok.

Megvannak objektív feltételei annak, hogy a rosszul értelmezett vallásféltes jelenségeit az egyházak felszámolják. Nem türelmetlen a kormány és a Hivatal ebben a kérdésben sem. Több tagesegyháznál a vezetés és a lelkesítés nincs egyetértésben. Sok helyi problémáról hamarabb értesül a Hivatal, mint az egyházi vezetőség. Esetenként az országos vezetők is már súlyosabbá vált helyzeteket is késve hoznak elő.

a) Kár, hogy nem időben tudatták a Hivatalban azt, hogy a baptista lelkesíteségeket különböző címeken foglalkoztatták, illetve anyagilag dotálták. SZTK-és munka-törvénykönyvet érintő problémák adódtak ebből.

b) Egyeseknek voltak nem helyeselhető egyéni törekvései az irányban, hogy a katolikusokat is bevonják az ökumenikus kapcsolatba. Az egyénieskedés helyett jobbnak gondolja a marxisták által hangoztatott „kollektív bölcsesség” létjogosultságát. Véleménye szerint az ökumenikus kapcsolatot néha terheli a nyugaton nyíltan is hangoztatott antikommunista összefogás tendenciája. Mészáros úrnak (baptista alelnök) is volt ilyen katolikusokkal való ökumenikus próbálkozás ügye. Jobb, ha a protestáns talajon maradnak.

c) Sajnálatos volt az érdi baptista gyülekezet ama különös cselekedete, hogy lehetőséget adott Németh Gézának – lelkesítes szolgálatból való kiállítása után – hogy közöttük szolgáljon. Németh Géza a református egyházi vezetőség döntése ellen a kormányfőhöz és a párt vezetőségéhez fordult jogorvoslatért. Mindkét legmagasabb állami szerv a református egyházi vezetőségnek adott igazat. Ilyen körülmények után különös a baptista gyülekezet magatartása. Nem érzik, hogy milyen különös helyzetet teremt ez az ökumenikus kapcsolatban a református és baptista egyház viszonyában?

d) Több helyről jött értesítés a Hivatalba, hogy megnőtt a vendégszolgálatok száma a baptista gyülekezetekben. Miért van erre szükség? A helyi gyülekezetek lelkesítesei nem tudják ellátni szolgálataikat? Az ország más részéből kell hívni lelkesíteseket?

e) Az adventista egyháznál is vannak hasonló problémák. Minden egyház érdeke, hogy szemmel tartsa, átnézze és korigálja a problémákat. – Tatabányán az adventista lelkesítes protestánsok részére tartott előadásokat. Nem burkolt formája ez a betánisták¹⁰ felkarolásának?

¹⁰ A konfesszionális és kultúrkeresztény egyházi identitástól eltérően az általános (azaz interkonfesszionális) keresztény elveket előtérbe helyező Bethánia Egyletet 1903-ban alapították. Működése fókuszában a fundamentális keresztény

f) A metodista egyháznál is vannak hasonló problémák. Különösen Debrecenből érkeztek ilyen jelentések a Hivatalba. Legutóbb Hecker szuperintendens úr is nyilatkozott, hogy érzése szerint félreértik a metodistákat az egyes hivatalos helyeken. A miniszterhelyettes úr véleménye szerint inkább egyes metodista lelkészek értik félre a helyzetet. Leginkább a metodistáknál jelentkezik egy helytelen vallásföltés és a vallásszabadság torz értelmezése. „A pap azt csinál, amit akar” vélik a metodisták. Pedig soha, egyetlen államban sem csinálhatták – a teokratikus államrendeket kivéve – a lelkészek azt, amit akartak. Egy szekularizálódó világban jobban meg kell érteni az állam szuverénitását. És ha az állam nem enged önkényeskedéseket, a vallásszabadság sérelmét kiáltják.

g) A Hivatal két képviselőt kiengedett a metodista egyház svájci konferenciájára bizalommal. Mire magyarázza a Hivatal azt a tényt, hogy Hecker úr nem tájékoztatta a Hivatalt arról, hogy ott fontos egyházpolitikai kérdésekben történik döntés és püspökválasztás lesz? Bárki egy nemzetközi konferencián vesz részt, egyházpolitikai lépést tesz és nem turista utazást. A népköztársaság kormányának nem lehet közömbös, hogy egy ilyen nemzetközi találkozón mi történik.

h) Visszatérve a pünkösdi egyház illegális könyvterjesztésére, az lezártnak tekinthető, de általános tanulság, hogy a külföldi dolgok bejövele mindig politikai hatású. Nemcsak a tartalom a probléma. Egy tartalmában politikamentes dolog is lehet politikai probléma, mert kint politikai tőkét kovácsolnak abból, hogy nekik kellett ilyen és ilyen mennyiségekkel ellátni az egyházakat. – Ha valamit szükségesnek tartanak az egyházak kiadni, az éves terv keretében próbálják megoldani. Jogos igények teljesítése elől ezután sem zárkózik el a Hivatal.

Ezután a hozzászólások hangzottak el. Más egyháziak hozzászólásaiból csak a leglényegesebb dolgokat írom.

Laczkóvszki János (baptista): Nagy feladatnak látja a világ fogalmának tisztázását az egyházakban. A külföldi könyvekkel kapcsolatban említette, hogy van egyházukban egy lelkész, azt már orvosi esetnek tartja, mert az illető szinte úgy látja, hogy az egyház fennmaradása függ attól, hogy ezek a külföldi könyvek bejöjjenek. Amikor a baptista újságban nyíltan írnak Hajnik János ügyéről, volt, aki úgy fogta fel, hogy helytelen kipellengérezni az ilyesmit. – A külföldi egyházi kapcsolatokról szólva megemlítette, hogy eleinte nagy diadalt jelentett a magyar küldöttség megjelenése, nemzetközi egyházi találkozókön megtapsolták a küldöttséget, örültek, hogy megfizethették az útiköltséget, de ma már, miután egyenlő partnerként lépnek fel a magyar egyházi küldöttek, sokszor talán jobban örülnének a nyugatiak, ha nem is lennének ott. – Ígérte, hogy ahol problémák vannak, mindent elkövet a megszüntetésükre. Gyűjtik az illegálisan bejött könyveket, stb.

Szakács József (adventista): Nagyon hálás azért a segítségért, amit az egyházkormányzás munkájában neki Palotay testvér jelent. Sok helyre, ahol probléma volt, kérte, hogy közösen menjenek el, ma már sokszor el sem megy Palotay elnök úrral, hanem ő egyedül is megy, ha valahová valamelyik gyülekezetükben probléma miatt szükséges, s ő tudja, hogy Palotay úr a legjobban intézi és oldja meg a problémákat. – Nem könnyű külföldi találkozókön olyan eredményeket elérni, amilyeneket szeretnénk.

szempontok álltak: megtérés, újjászületés, megszentelődés. 1950-ben az egyesületet is utolérte az egyházi intézmények ellen indított feloszlatósi hullám. Tagjai, a betánisták egy része ezt a tényt nem volt hajlandó elfogadni, és belső egyházi kegyességi alternatívaként, mozgalomként működött tovább. A betánisták kivonták magukat az ellenőrizhetőség alól, és kritikusan viseltettek az államhatalommal való kiegyezés útján járó, szerintük elvilágiasodó hivatalos egyházakkal szemben. Magatartásuk miatt a politikai rendszer egyik legveszélyesebb egyházi ellenzékének számítottak. A későbbiekben a rendszerellenesség direkt vádjá lekopott róluk. A politika és a hivatalos egyház szövetsége ennek ellenére fellépett ellenük, mert ún. steril evangéliumhirdetésük és világindefferentista kegyességük ellent mondott az egyházak politikai funkcionalizálására irányuló valláspolitikának.

Legutóbbi külföldi találkozójukon memorandumot tett le a divízió asztalára, amelyben követelte, hogy szüntessék be a brossúrák és egyéb könyvek küldését, mert ezzel megrontják velük való jó kapcsolataikat és ártanak itteni munkájuknak is.

Egyik egyházukon belüli találkozójukon – hogy a magas politikai igényt és érettséget szemléltethesse, ami az adventista egyházon belül van – valaki letett az ő elnöki asztalára egy lapot, amelyre az aznapi Népszabadság egyik cikkének egy mondata volt írva: „Aki nem tart lépést az idővel, idővel mennie kell!” Ugyanakkor felszólalt valaki, s hangoztatta, hogy társadalmi kérdésekkel többet kell foglalkozniok, valamint megjegyezte, hogy más egyházakkal való kapcsolatukat rendezniük kell, mert különben magukra fognak maradni. – Említette, hogy minden egyházban gondolni kell arra is, hogy ha probléma adódik, mások munkáját is megnehezítjük. Egy alkalommal egyik vidéki egyházügyi hivatalban nem akartak helyt adni valamely kérésének, mondván, hogy épp elég probléma van egy más ügyük miatt, de mikor erősködött, hogy miről van konkrétan szó, kiderült, hogy egy pünkösdistá ügy volt az a problematikus akadály. – A tatabányai problémával kapcsolatban megemlítette, hogy az ottani kolléga önkritikát gyakorolt és levonta az eset szükséges tanulságait.

Ádám bácsi ezután arról beszélt, hogy nagyon örül ennek a találkozóknak, és az elhangzottaknak is. A világ kérdésének tisztázása szerinte nagyon fontos mind az egyházon belül, mind kifelé is, mert sokszor mást értenek a kívül valók az egyházi hívő emberek világtól való elfordulásán, mint ahogy azok gondolják. Úgy érzi, hogy ilyen beszélgetés formájában nem könnyű kifejtene pontosan azt, amire gondol, és most is megismétli, amit már múltkor is említett, hogy úgy érzi, nem egészen értenek meg bennünket. Már múltkor a találkozózn és utána érezte, hogy le kellene írni egy levélben azt, amit erről a kérdéstről mondhatunk, de most újból megerősödött ebben a látásában. Sajnos nem jutott hozzá, nem volt ideje, hogy ezt a levelet megírja és eljuttassa a miniszterhelyettes úrnak, de feltétlenül szükségesnek látja. Most csak annyit, hogy világ alatt a hívő ember a bűn világát érti. A bűnös magatartás az, amivel a hívő embernek szakítania kell, a világ problémáitól és a feladatoktól a hívő ember nem fordulhat el. – A debreceni problémával kapcsolatban úgy látja, hogy Bartha püspök úrral beszélünk kell, különben az ökumenikus tanács elnöke is, hogy tisztázzuk ezt a dolgot. – A püspökválasztással kapcsolatban azt mondta el, hogy az egész zürichi püspökkel való kapcsolat többször jelentett már problémát a Hivatal számára. Többször kifejtettük már azt, amit erről a kérdéstről mondanunk kell. Nem volt szándékában valamit is elhallgatni a Hivatal előtt, de ő sem tudta, hogy ezen a svájci találkozón püspökválasztásra is sor kerül. Amikor ezt kint megtudta, szóvá is tette Schäfer püspöknek, hogy miért nem szólt előre erről a meghívásban a püspök, mire az arra hivatkozott, hogy mivel az ő neve került előtérbe, nem akart mintegy magát előtérbe állítva szólni, s ezzel esetleg befolyással lenni rá. Viszont amiatt, hogy ezt előre nem tudta, s a Hivatalban nem említhette, úgy látta ott kint *Ádám bácsi*, hogy tartózkodik a szavazástól, amit meg is tett.

A miniszterhelyettes úr erre azonnal válaszolt, hogy szerinte ez nem indok egy ilyen ügynek, biztosan más szempontok húzódnak meg a háttérben. Nem akar senkit sem gyanúsítani és nem akar a szuperintendens úr jóhiszeműségében kételkedni, de a dolgok ilyen koordinálása a püspök részéről, s ez az egész dolog szerinte nem korrekt eljárás.

Madai András főosztályvezető úr is hasonló megjegyzést tett, utána

Deák (pünkösdistá) testvér kért szót. Elmondta, hogy a tartalmas előadás több szempontból meggyőzte őt is arról, hogy mennyi minden nem úgy van náluk, ahogy lennie kellene. Minden szempontból, s a többi közösséghez hasonlítva magukat, egyre inkább látja a lemaradást náluk. Sajnos a gyülekezetek vezetőivel sincs olyan kapcsolat náluk, mint ahogyan kellene. Sokszor egy év is eltelik, mire összejönnek, s így egységes eljárást kimunkálni szinte lehetetlen, sokszor még a tájékozódásra sincs mód, vagy csak nagyon elkésve. Látja, hogy ezen változtatni kell.

Dr. Vig J. (Isten Gyülekezete): Örömeinek adott kifejezést, hogy részt vehetett a nagyjelentőségű találkozón. Mint egyházvezetői posztja mellett világi foglalkozásban is forgolódo ember, beszélt arról, hogy milyen problémák merülnek fel e kettős hivatalviselés miatt.

Pócsi Ferenc (Ó utca) azt mondta el, hogy náluk nincs központi vezetés, mert ez ellenkezik az ő felfogásukkal, csupán szellemi egységre való törekvés. A külföldről bejött nyomtatványokkal kapcsolatban azt mondta el, hogy az ilyesmi teljesen ellenkezik az ő felfogásukkal. Nem ilyen térítgetésekre van szükség, nincs szükség a lelki munkához ilyen dolgokra, az Ige szellemében szellemi segítséget kell nyújtani azoknak, akik maguktól igénylik, nem szabad ráerőltetni senkire prospektusokat.

Nagy J. (baptista) Örömeinek adott hangot afelett, hogy a negatív dolgok nem akadályozták a Hivatalt a pozitívumok meglátásában, és azokban a nagyjelentőségű segítéseknél, amelyeket a találkozó lelegején Palotay elnök úr is megemlégett.

A magam hozzászólásában (mivel a kezdetre kb. 10-15 perccel később érkeztem az express csaknem háromnegyedórás késése miatt, s Ádám bácsi bejelentette, hogy valószínűleg kórházban vagyok) abból a szubjektív élményemből indultam ki, hogy hetek óta küszködve a betegséggel, s mindig annak határán állva, hogy „mikor veséznék ki”, erre a találkozóra is ilyen hangulatban érkeztem, s számomra nagy élmény volt a miniszterhelyettes úr szavaiból az a néhány mondat, amelyben azt fejtegette, hogy ezen a találkozón mennyire lényeges „a kölcsönös bizalom és elfogadható elvek befogadására való készség”, azután az, hogy a „kölcsönös elvárásokon előre jussunk”, valamint az is, hogy „mindent elkövetnek, hogy senkire se nehezedjék olyan teher, amely arra készítené, hogy a társadalomban csalódjon”. Reflektálva arra a mondatra is, hogy egyes egyházak azon a címen húzódnak el a politikától, hogy „tisztá evangéliumot hirdetnek”, megjegyeztem, hogy a mi véleményünk szerint az ilyen inkább steril evangélium, mert a biblikus tiszta evangélium hithez illő cselekedetekre buzdítja a keresztyéneket. Említettem, hogy a miniszterhelyettes úr által említett áthidalhatatlan ideológiai ellentét nem gátol bennünket abban, hogy Isten kezéből fogadjuk el a mai társadalmi rendet. Ha következetesek akarunk lenni ahhoz a naív hitünkhöz, hogy olyan Istenünk van, akinek tudta nélkül a hajunk szála sem eshet le, nem kerülhetünk szembe ezzel úgy, hogy ne higgyük azt, hogy az Ő tudta és akarat nélkül nem lehetne ez a társadalmi rend. Helyeseljük kormányunk béketörekvéseit a nemzetközi fórumokon. Helyeseljük az elnyomott népek jogaiért való sikraszállását, helyeseljük és csekély erőnkhez képest támogatjuk a szociális felemelkedést célzó törekvéseket. Mint nagycsaládos ember, személyes tapasztalatból tudom, mit jelent a társadalombiztosítás, orvosi ellátás és anyagi támogatás formájában. – Vannak azonban fájó problémáink is. Sajnos nemcsak a múltban, hanem a jelenben is előfordulnak egyéni tragédiák. Sok hívő testvérünk hátrányos megkülönböztetést szenved munkahelyén. Előléptetések, jutalmazások, kitüntetések idején sokszor elhangzott, hogy akinek „ilyen” meggyőződése van (vagy sokszor szektásnak is bélyegzik őket), az ne számítson a társadalom megbecsülésére. Ahhoz a jó munka nem elég, stb. Szükség esetén konkrét adatokkal is szolgálhatok. – A vallásszabadság „torz értelmezése” és a debreceni problémákkal kapcsolatban is szeretnék szólni, mint aki 16 éves nyírségi szolgálatom előtt is, összesen kb. több mint 20 éve látogatom ezt a várost. – Amikor 1947-ben állami elismertetésben részesültünk, Ludas Matyiba való elmésséggel írt egy kis cikket egy protestáns lap erről az eseményről, szenzációként kiemelve, hogy az állam tulajdonképpen egy olyan felekezetet ismert el, amelynek hivatalos tagjai nincsenek, mert a még akkor is érvényben levő rendelkezések szerint addig metodista vallású senki nem lehetett, ki-ki „csak érzelmileg lehetett metodista”. A cikk ismeretlen forrásból tudni vélte, hogy valami póttrendelettel akarják majd megtoldani ezt az egyházi különleges helyzetet. Tehát a metodista egyház szervezése csak elismertetése után indulhatott meg, viszont a nemzetiségek kitelepítése,

és kitelepülése, amely szlovák és németajkú testvéreink elvesztése miatt igen érzékeny veszteséget jelentett, a kitelepülés kapcsán felmerülő problémák megoldására kötötték le erőinket. Az ötvenes évek társadalmi problémáinak légköre viszont szintén gátlóan hatott az egyházi munkára, s a jelenben is olyan problémáink vannak, amelyeket szeretnénk úgy megoldani, hogy ne titokban, hanem nyíltan élhessük gyülekezeti életünket. Debrecenben, hol vendégszolgálatok formájában baptista, testvérgyülekezeti helyeken, hol háznál jöttünk össze; testvéreink közül van, aki átmenetileg baptista, testvérgyülekezeti vagy református gyülekezetbe jár, de szeretnék gyülekezeti életüket saját színeikben élni. Az az őszinte vágyunk, készen a konkrét megbeszélésekre és esetleg szükséges korrekciókra, hogy elismertetésünk záró mondatainak mindkét kitétele szerint egyházunk „az állam védelme és főfelügyelete” alatt álló vallásfelekezeti élhessen.

Balló miniszterhelyettes úr válaszbeszédében hangsúlyozta, hogy örül a beszélgetésnek. Annak is, amivel vita nélkül egyetért, s annak is, amiről még beszélnünk kell. Ahogy szó is volt róla, az egyházak belső életében tisztázni kell a világhoz való viszonyulás problémáját. Ezután figyelembe ajánlja a református és evangélikus egyházak nagyszerű teológusi felépítését ezzel a kérdéssel kapcsolatban, amely „A szolgáló egyház teológiája” néven ismeretes és amelynek summája a miniszterhelyettes úr szavai szerint: „Istent szolgálni úgy kell, hogy az embert kell szolgálni”. Lépést kell tartani a világban objektíve meglévő helyzettel. Ne csak deklarálják az egyházak felismeréseiket, hanem megfelelő lépésekkel konkretizálják azokat. – Elismeri, hogy vannak még egyéni tragédiák, vidéki szervek nem mindig tartanak azonnal lépést a kormány politikájával. A Hivatal is mindent elkövet, a maga részéről ilyen esetek megoldására. Pl. amikor megtudták, hogy katonai szolgálatra behívottaknak olyan kérdésre is választ kellett adni, hogy nem tagjai-e valami szektának, lépéseket tett a Hivatal, hogy ilyen kérdés ne szerepeljen. A Hivatal nagy és kis egyházak megjelölést használ és helyteleníti a megbélyegző szekta szót. – Azt azonban a feloldhatatlan problémák közé kell sorolni, hogy az állam bizonyos meghatározott funkciók, a kormány összetétele és a hadseregnél a tisztai állomány tagjainak összetételénél alkalmazza az osztályszemlélet érvényesítését, s ugyanígy a pedagógiai pályán megköveteli az ideológiai, világnézeti feltételeket. Az egyházak hassanak oda, hogy ilyen pályák helyett más olyan területre irányítsák tagjaikat, ahol hitük mellett hasznos építő tagjai lehetnek a szocialista társadalomnak. – Javasolja, hogy a kisegyházak vezetősége vizsgálja felül szervezeti szabályzatát, szükség szerint módosítsa, de azután tartsa is meg és tartassa meg lelkeszeivel szervezeti szabályzatát. Tanácsolja, hogy különösen egyházpolitikai kérdésekben kérjék ki Palotay elnök úr bölcs tanácsait, akinek igen nagy tapasztalata van és igen sok jó szolgálatot tett az állam és az egyházak kapcsolatának normalizálásában, nagyon jól működik közre e kérdésekben. Még inkább tárgyalják meg vele a problémákat. Természetesen sürgős esetekben egyenesen a Hivatalhoz is fordulhatnak. – Vannak olyan problémák, amelyeket társadalmi kérdések megoldásával old meg az állami vezetőség. Tudják, hogy pl. az adventistáknak nagy problémát jelentett a szombat kérdés. Nem azért, hogy az adventista kérdés megoldódjék, de azzal, hogy egyre szélesebb dolgozó réteget érint a szabad szombat bevezetése, automatikusan megoldódik ez a kérdés is – ugyanígy kedvezően érinti és közelebb hozza az egyházak felfogásához az állami állásfoglalást a párt és a kormány módosító rendelettervezete a népszaporulat, abortusz-kérdés, családvédelem, az anyaság védelme kérdésében. Bár meghagyják az anyáknak azt a jogát, hogy eldöntsék, vállalják-e vagy sem a terhességet. – A római egyház vonalán vannak még megoldásra váró problémák, bár már ott is javult a helyzet. Mindszenty bíboros kiengedése oly feltételekkel, hogy nem avatkozik hazai egyházi kérdésekbe, már előrelépés. Vannak betöltetlen püspöki állások, amelyekről azonban addig nem tárgyal államunk, míg a nyitva levő megkezdett tárgyalásokban nem hajlandó

eredményes állásfoglalásra a Vatikán. – Megkezdődött a békehónap. Az októberben készülő moszkvai béke világkongresszus előkészítése. Kéri, hogy foglalkozzanak a lelkészek többet a béke ügyével. Legfontosabb a békeharcban az európai biztonság kérdése. Bizonyos nyugati manőverek miatt azonban elhúzódhat a helsinki békeértekezlet, de biztos, hogy meg lesz tartva.

Palotay elnök úr szolt a végén, megköszönve a Hivatal készségét, e nagyjelentőségű értekezlet létrejöttében és méltatta az elhangzottakat. Abban az örömben van részünk, hogy a feltételek megérették egy ilyen találkozóhoz és mindnyájan érezzük azt, amit egy múltkori tapasztalatával szemléltet – mondta. „Itthon kerestem azt a kalapomat, amit az egyházügyi hivatalban felejtettem.” Együttlétünk nem csapda volt, hanem gyógyszer. Nem a különbségekre, hanem az azonosságra kell hangsúlyt fektetni. – Külföldi kapcsolatainkban ma már mindenki előtt világos, hogy nem az a testvérünk, aki magát annak tartja. Bennünket ért vádak pedig ne befolyásoljanak bennünket. Amerikában mindenki természetesnek tartja, hogy ott van minden templomban a szószék mellett az amerikai lobogó. Rajtunk megbotránkoznak, ha nemzetközi találkozón hazánk színeiben lépünk fel, mit szólnának, ha mi is zászlót tennénk a szószék mellé? Vagy pl. külföldön a teológiai képzés megkezdése előtt katonai kiképző tanfolyamot kell végezniök a jelölteknek. Mit szólnának hozzá, ha a SZET lelkészképző jelöltjeinek először katonai kiképzést adnának? – Nem azért, mert mások is bünbánatot tartottak, de elmarasztalva érzi magát: a metodistákkal kapcsolatban hangzott el „a vallásszabadság torz értelmezése”. Nemrég – mondotta *Palotay* elnök úr – neki is volt a metodista egyház országos presbiterértekezletén egy vitája egy torz felfogással kapcsolatban, amiről – sajnálja – nem tett részletes felterjesztést (vagy feljegyzést?) a miniszterhelyettes úrnak. Ha előre tett volna javaslatot a miniszterhelyettes úrnak, vagy a főosztályvezető úrnak, hogy egymás megértésére tegyünk lépéseket, bizonyosan jól jött volna ki abból. – A testvérgyülekezet felfogását megéri (reflektált Pócsi F. felszólalására), de nem lehetünk annyira különbözők, hogy ne érvényesüljenek bizonyos mindenkire kötelező normák. Ha helytelenítik a külföldi sajtótermékeket, hogy lehet, hogy éppen náluk *Vohman Péternek* van egy ilyen 56 ezer forintos ügye? És hogy lehetséges az, hogy *Tapolyai Mihály* szolgálhat mindenfelé? – Végül említette, hogy van egy igen fontos és kényes probléma, amiről eddig még nem tárgyaltunk a Hivatallal és erre a jövőben kell sort keríteni. Ezt így fogalmazta meg: a történelmi egyházak profilja, hogy saját tagjaikkal foglalkoznak. A szabadegyházak közé tartozó közösségek kívülállók megnyerésére törekedtek, s ennek feladása karakterük feladását jelentené. Erről a kérdéstről (egy későbbi találkozón talán) majd tárgyalnunk kell.

Tegnap – amikor elkezdtem – végül is nem tudtam befejezni a tájékoztatót. A napokban átestem egy urographia vizsgálaton, mely kimutatta, hogy már eltávoztak – vagyis nincsenek köveim. (Azóta még kettő elment és vérzéseim vannak.) Egy négyhetes *Eisenberg-oldat* gyógyszerkúrára fogtak, viszonylag hervadtnak érzem magam, de békességem és az Úrban való örööm van. Péter a gyomrával kínlódik, rászorulunk imádságaitokra! De a családon belül is vannak problémák, *Magdi* sincs jól. Mi lenne velünk, ha *Urunk* és *Megváltónk* nem lenne? Így napról napra mégis tapasztalunk kegyelmet és áldást, az Ő boldogító segítségét. Nem szeretnénk elfáradni az Ő dicsérésében!

Szeretettel és imádságainkban gondolunk kedves Mindnyájatokra.

68. Zsoltár 20,21.

Tibor sk.

11.

**Hecker Ádám az éves közgyűlésről és a szuperintendens-választás
elhalasztásáról tájékoztatja az ÁEH-t**

Budapest, 1973. június 12.

MAGYARORSZÁGI METHODISTA EGYHÁZ
1068 Budapest, Felsőerdősor 5.
139/1973.

Állami Egyházügyi Hivatal
Kenderesi János
Főosztályvezető Úrnak
1062 Budapest
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Amint már a Hivatalnak (Szilágyi Mária) írt levelemben jeleztem: f. hó 20-22-ig tartjuk idei egyházi közgyűlésünket budapesti székházunkban (VI. Felsőerdősor 5. fsz.)

Az ünnepélyes megnyitó alkalom 20-án de. 11 órakor lesz fent jelzett székházunk földszinti imatermében. Erre az alkalomra Főosztályvezető Urat őszinte tisztelettel meghívom. Örülnénk, ha Főosztályvezető Úr megjelenésével megtisztelné közgyűlésünket, és ott felszólalna.

A közgyűlés tárgysorozatai között a szuperintendens jelentésén kívül szerepelnek az egyes bizottságok jelentései (pénzügyi, missziói, lelkészképző, irodalmi, építésügyi, pénztárkönyveket ellenőrző, stb), valamint az új Szervezeti Szabályzat ismertetése, illetve a Szabályzat elfogadása a közgyűlés által. A szuperintendensi jelentést az eddigi gyakorlat szerint az ünnepélyes megnyitó alkalmon olvasom fel.

A közgyűlésen minden alkalommal külön istentiszteletet is tartunk: 20-án de. ½ 10 órakor a közgyűlés tagjai számára úrvacsorai istentiszteletet. 20-án este 7 órakor a gyülekezet számára kezdő istentisztelet és 22-én este pedig – ugyancsak 7 órakor – záró istentiszteletet tartunk.

Tekintve, hogy a legutoljára négy évvel ezelőtt megválasztott szuperintendens mandátuma ez évben lejár, a Hivatallal egyetértésben most eltekintünk a szuperintendens-választástól, és azt csak az új Szervezeti Szabályzat életbelépése után és annak alapján később fogjuk megejteni.

Közgyűlésünknek külföldi vendége is lesz: dr. Franz Schäfer zürichi methodista püspök, aki 18-án este érkezik és 21-én távozik Budapestről.

Hálásak lennénk, ha itt tartózkodása alatt a Hivatal alkalmat adna arra, hogy a püspök tisztelgő látogatást tegyen a Hivatalban.

Abban a reményben, hogy közgyűlésünkön Főosztályvezető Urat közöttünk köszönhetjük, maradok
őszinte tisztelettel:

(Hecker Ádám)
szuperintendens

12.

**Palotay Sándor, a SZET elnöke a metodista egyház éves közgyűlésének
lefolycásáról tájékoztatja az ÁEH-t**

Budapest, 1973. június 27.

Szilágyi Mária
Főelőadó
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI.,
Lendvay u, 28,

Feljegyzés

A Metodista Egyház megtartott országos közgyűlésével kapcsolatosan az alábbi tájékoztatót látom szükségesnek megtenni:

1.) A közgyűlés eredményének lehet tekinteni, hogy a Metodista Egyház közgyűlése a Szervezeti Szabályzatot 19 igen és 1 tartózkodó szavazat mellett jóváhagyta.

2.) A közgyűlés általánosan jó hangulata, a résztvevők aktív hozzáállása mellett zajlott le, amelyhez jó alapot teremtett Hecker Ádám szuperintendens beszámolója.

3.) Az idő rövideége és a szuperintendens úr túlterheltsége nem tette lehetővé, hogy a lelkészek helyezését a közgyűlés elé terjessze, de ennek egyházi jogi lehetősége a közgyűlés nélkül is adva van, mivel a szuperintendensi tisztség jogkörébe tartozik.

4.) Dr. Schäfer püspök látogatása és a közgyűlésen történő részvétele, valamint az Állami Egyházügyi Hivatalban tett látogatása helyesen tükrözi az Egyház külföldi kapcsolatából adódó egyházi viszonyt és jelenléte ennek keretén belül zajlott le.

5.) A megbeszélésnek megfelelően Hecker Ádám szuperintendens úr végezte a lelkészjelöltek felszentelését, amelyen már elutazásából adódóan Schäfer püspök úr nem is tudott jelen lenni.

6.) A Szervezeti Szabályzatban a 11. pont amely a lelkészképzés módját határozza meg, függőben maradt, amelyet az Alkotmányozó Bizottság a legközelebbi közgyűlésen kíván előterjeszteni. Ez a kérdés további megbeszéléseket tesz szükségessé.

Tájékoztatóm szíves tudomásulvételét kérve, maradok
tisztelettel:

(Palotay Sándor)
elnök

13.

Hecker Ádám szuperintendens egyházi teendők ügyében és az éves konferencián elmaradt lelkészelhelyezések jövőbeni végrehajtásáról

Budapest, 1973. július 5.

Kedves Tibor!

Ma délben fél 12-re volt megbeszélve a Bartha püspök úrral való találkozás, amelyen részt vett volna Palotay testvér is. Röviddel előtte telefonáltak, hogy mivel Miklós Imre államtitkár 11 és 12 között várja Palotayt, a beszélgetést el kellett halasztani. És úgy látszik, hogy erre most már csak augusztus második felében kerül sor, mivel Bartha püspök július 1 óta „szabadságon” van, csak a sürgős elintéznivalók miatt tolódik el napról napra az elutazása, és Palotay tv. is csak augusztus 13. Után érkezik vissza szabadságáról. De mielőtt Palotay tv. július 12-én elutazik, megállapodás történt arra nézve, hogy Kenderesi János főosztályvezető velünk (Laczkovszki, Szakács és én) hármónkkal külön-külön találkozni akar. Megállapodtam Palotay-val, hogy ezen az alkalmon hozom elé a debreceni házügyet, miután bizonytalanságban vagyok afelől, hogy Palotay testvér szavá tette-e már a házügyet, és azért írtam meg neki részletesen.

Igaz, az elmúlt hetek annyira igénybe vették a Hivatal embereit, hogy egyszerűen nem lehetett találkozást kapni.

A református-metodista párbeszédre készített téziseket mellékelem. Azt hiszem, hogy mindent tartalmaznak, aminek elő kellene kerülni. Ha kiegészítenivalód van, légy szíves, írd meg. Persze, csak elvi kérdésekről akarok vele beszélgetni, konkrét dolgokhoz Neked is ott kellene lenned.

Az elmúlt napokban sokszor kellett fekdülnöm. A szívem tájékán érzek mindig fájdalmat, bár azt mondják, hogy „a szív nem fáj”. Ma telefonon kérte tőlem Szilágyi Mária a közgyűlésről szóló jelentést, miután éppen aláírtam a kész jelentést, amit azután azonnal el is tudtam küldeni.

Azt is kifogásolta a Hivatal, hogy a konferencián nem történtek meg azok az elhelyezések, amikről pedig szó volt. Én meg főleg azért álltam el tőle a konferencián, mert úgy tudtam, hogy nem szóltam a Hivatalban erről, és nem akartam azzal még jobban megterhelni a Hivatal és köztünk levő viszonyt, hogy e nélkül foganatosítsam az elhelyezést. A napokban majd hivatalosan közölni fogom Veled az elhelyezést, ugyanígy Jánosnak is.¹¹

Jenei Zolinak írt levél másolatát elküldöm Neked és az egyháztanács többi tagjainak is. Sok minden elintézetlenül még együtt van a konferencia után, betegeskedésem miatt csak vontatottan tudok egyenesbe jönni.

Közben tanulgom azt, hogy 1. „Tiéd az ügy, ó Jézusunk!” és 2. „mi az Ő szolgálai vagyunk!”

Nem feledkeztem meg arról, hogy a közeljövőben ellátogassak Hozzátok, csak nem tudtam még rögzíteni a dátumot.

Szeretettel köszöntelek szeretteiddel együtt

Ádám bá

¹¹ Az egyház gyakorlata szerint bizonyos idő elteltét követően a lelkészek más gyülekezetben kaptak szolgálati beosztást. Ennek meghatározása a szuperintendens kizárólagos jogkörébe tartozott, és az éves közgyűlés hagyta jóvá. Az 1974-es szakadás gyakorlati kiváltója az e körül támadt nézetkülönbség volt. Az ÁEH elvárása is volt, hogy Iványi Tibor Nyíregyházáról (Szuhánszki Jánossal való cseremegoldás formájában) a lényegesen kisebb miskolci gyülekezetbe kerüljön, gyengítve ezzel az egyházon belüli pozícióját.

14.

**Iványi Tibor miskolci lelkészársághoz Hecker Ádám szuperintendens
lelkészát helyezési terveiről**

Nyíregyháza, 1973. július 6.

Kedves Jánoskám!

Kihasználva ezt az alkalmat írom e néhány sort. Ma kaptam meg Ádám bácsi levelét, amely szerint „kifogásolta a Hivatal, hogy a konferencián nem történtek meg azok az elhelyezések, amikről pedig szó volt... A napokban majd hivatalosan közölni fogom Veled az elhelyezést, ugyanúgy Jánosnak is”.

Szerettem volna ezzel kapcsolatosan Veled beszélni, de itt festés, mázolás után (az egész lakásban) most a padlók rendbehozása folyik s emiatt nem mehetek át.

Álláspontom nem változott pesti találkozásunk óta, s ma is úgy látom, hogy Ádám bácsi helytelenül áll bele ezekbe a dolgokba. Szeretném ha megértenéd, hogy nem a Te munkádat becsülöm le és nem vágyom sem többre, sem másra, de úgy látom, hogy ez nem a hit útja most számomra.

Még nem látom mit kell tennem, de azt igen, amit nem vállalhatok, ne botránkozz meg rajtam ezért.

Ha megteheted jöjj át egy órára legalább levelem vétele után. Ha nem tudsz jönni, imádságaidra számítok.

Szeretettel ölel Benneteket

Tibor

15.

**Hecker Ádám szuperintendens a lelkészát helyezési tervről és a hatóságokkal
való tárgyalás kívánatos kommunikációs formáiról**

Budapest, 1973. július 7.

Kedves Tibor!

Amikor letettem a kagylót, akkor jöttem rá, hogy két malomban örölünk: Te azt értetted, hogy a Hivatalnak írtam-e levelet, én meg arra gondoltam, hogy Neked és Jánosnak még nem írtam meg hivatalosan, hogy az elhelyezés kérdése eldőlt – a mi megbeszélésünk alapján.

A Hivatalnak írt és a konferencia lefolyásáról szóló tájékoztatásomban csak megindokoltam, hogy miért maradt el az elhelyezés bejelentése, ami egyébként sem tartozik szervesen a konferenciához, de a Hivatalnak már nincs mit írnom.

Amikor a közgyűlés előtt (utolsó?) egyháztanács megbeszélésen megbeszéltük az elhelyezést, akkor felmerült az, hogy ennek érdekében Miskolcon fel kellene építeni a

padlástéren a két annak idején tervezett, de nem véglegesített szobát. Ehhez a tervhez kértük fenti megindokolással a borsod megyei tanácsos hozzájárulását. Közben János közölte is ezt családja néhány tagjával. Te meg azért kezdted bele a lakásfestésbe, hogy Jánosnak kifestve adjad át a lakást. Ennek a tudatában közöltem az ÁEH-al ezt a tervet – amit azonban az akkori napok sok feszültsége között elfelejtettem.

A közgyűlésen azután János előállt azzal, hogy ne helyezzem el mégsem Nyíregyházára. Részben ez a hozzáállása is mögötte volt annak az elhatározásnak, hogy elálltam az elhelyezés kihirdetésétől. De leginkább az a feltevés volt mögötte, hogy amikor Schäfer püspök ittlétele, a Hivatal részéről megtagadása annak, hogy ő szentelje fel a fiatalokat stb. bizonyos ingerültséget váltott ki, nem volna jó tetézni a feszültséget azzal, hogy anélkül hogy velük közöltem volna ezt a tényt, bejelentem az elhelyezéseket. Igaz, a János vonakodását látva, már arra gondoltam, hogy egyelőre félre teszem az ügyet egy későbbi dátumra. De miután a Hivatal számon kérte tőlem, hogy miért maradt el az áthelyezés, amit előzőleg bejelentettem, és ez emlékezetembe juttatta, hogy ennek az érdekében mi már milyen lépéseket tettünk Miskolcon és Nyíregyházán – főleg az első helyen – természetesen már nem lehetett arról szó, hogy félretegyük a kérdést.

Nem elégít ki Péternek írt levél. De abban a fáradtságban, ami napok óta kínoz, örülök, hogy ezt sikerült leírni. Örülnék, ha Te is segítenél Péternek abban, hogy ne „az ujjat húzni a hatósággal” felől próbálja megközelíteni a kérdést. Ha velünk szembenálló minden megnyilatkozást vagy cselekedetet rosszindulatnak fogunk fel, és ezen az alapon nyúlunk a problémához, megnehezítjük vagy esetleg lehetetlenné tesszük a jó megoldást. Bármely egyházzal is ellenséges viszonyba kerülünk, ha azok lelkészeinek az ő egyházukat védő magatartását is mindjárt ellenséges és a mi elnyomásunkat célzó magatartásnak minősítjük. Ezt a fiatal embernek nem könnyű bevenni. Amikor kedd esti vendégünk elmondta vacsora közben, hogy mennyire „odamondogatja” másoknak róluk alkotott, nem éppen hízelgő véleményét, nagyon élvezték az asztal fiatal vendégei. Csak nem akartam a többiek előtt szóvá tenni, hogy nem bölcs dolog mindig ilyen élesre töltött fegyverrel lövöldözni, amivel a szolgálatra adott sok lehetőséget az ember könnyen elvághat. [...]

Szeretettel köszöntelek Benneteket az egész család nevében:

Ádám

16.

Iványi Tibor azt közli Hecker Ádámmal, hogy szuperintendensi tisztét vákánsnak tekinti, és a lelkészathelyezési terveit nem fogadja el

Nyíregyháza, 1973. július 9.

Kedves Ádám Bácsi!

Meg kell már szoknom, hogy nincs időm arra, hogy előbb piszkozatot készítsek, így most sem tudom, hogy mennyire lesz nyers a levelem.

Azért hívtalak fel telefonon, hogy érzékeltessem, hogy álláspontom nem változott a konferencia ideje alatti külön beszélgetésünk óta. Akkor röviden összefoglalva kb. azt mondtam, hogy mivel lejárt a szuperintendensi mandátumod, nincs az az intézkedési

jogod, hogy áthelyezéseket csinálj. Még ha az lenne is a szívünkben, hogy újra Téged választunk meg, ez a szándék még nem választás, és nem helyettesíti a törvényes formákat. Nincs jogod jövőre tartozó dolgokban dönteni és úgy tárgyalni hatóságokkal, mintha az a legtermészetesebb dolog lenne, hogy bár nem engedélyeztek szuperintendens választást, minden úgy megy, mintha már választottunk volna. Ezzel nevetséges komédiává tesszük a választást, amely a mi számunkra szent és komoly dolog kell legyen.

A másik dolog, amiről ott beszéltünk, az volt, hogy még abban az esetben sem lenne megfelelő a miskolci lakás nekünk, ha a két padlásszobácska felépülne, mivel oda bútort nem lehet felvinni. A földszinten két lakószobánk lenne, de az egyiknek mind a négy oldalán van vagy ajtó, vagy ablak, a másiknak három oldala olyan. Mondtam, hogy nem tudnánk elhelyezni a bútorainkat. Azt is mondtam, hogy ha valóban látnám, hogy Isten kívánja tőlem, vagy az egyház érdeke kívánná, minden áldozatra kész vagyok, de sem egyiket, sem másikat nem látom, s így annak értelmét sem, hogy holminkat eladogassuk.

Summázom: Míg a szuperintendens választás meg nem történik, nem fogadok el áthelyezést. A legtisztább dolog lett volna erre hivatkoznod a Hivatalban: Lejárt a mandátumom, áthelyezési intézkedéseket az új választásokig nem fogadosíthatok. A körülmények különben sem biztosítottak egyéb okok fennforgása esetén sem.

Szeretettel köszöntlek

[Tibor]

17.

Hecker Ádám az egyház megerősödött debreceni gyülekezetszervező-pasztorációs szolgálatához szükséges lakásvásárlás ügyében kér támogatást az ÁEH-tól

Budapest, 1973. július 11.

164/1973.

Állami Egyházügyi Hivatal

Kenderesi János

Főosztályvezető Úrnak

1062 Budapest

Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Szíves elnézését kell kérnem, hogy múltkori levelem után alig néhány nappal egy újabb problémával keresem fel.

Már hetekkel ezelőtt ismertettem Palotay elnök úrral a most előadandó problémát azzal, hogy Palotay úr fogja azt alkalmasint a Hivatal elé terjeszteni. Mivel erre eddig nem kerülhetett sor, engedje meg Főosztályvezető Úr, hogy személyesen adjam elő.

Úgy tudom, hogy Főosztályvezető Úr hajdú-megyei egyházügyi tanácsos korában már találkozott a problémával, amikor Iványi Tibor nyíregyházi lelkészünk segítségét kérte ahhoz, hogy debreceni egyháztagjainknak lelkigondozását egy megfelelő helyiségben végezhessük.

Akkor nyíregyházi kollégám – tudomásom szerint – arra nézve kérte tanácsát és esetleges segítségét, hogy valamely egyháznál albérletet próbáljanak szerezni istentiszteleti helység használatára, vagy valamely háznál jelentsék be állandó jelleggel az istentiszteleteket.

Engedje meg Főosztályvezető Úr, hogy Iványi Tibor nyíregyházi lelkészünk hozzám írt levelének e tárgyra vonatkozó és a probléma egész hátterét ismertető részletét az alábbiakban tisztelettel ismertessem.

„A tanácsos úrral való beszélgetés óta eltelt csaknem három hónap alatt abban a látásban erősödtem meg, hogy a legmegfelelőbb megoldást egy saját ház jelentené, ha figyelembe véve, hogy testvéreink inkább a peremszéleken laknak, egymástól nagy távolságra (Gerébi-telep, Kerekes-telep, Vénkert, Sestakert stb.), olyan helyen sikerülne szerezni, amely mindenkinek nagyjából egyformán elérhető lenne.

Egy ilyen eladó házat sikerült találnunk a félreeső, csendes és mégis jól megközelíthető Monti ezredes utca 12.sz. alatt, amely nem esik a városrendezési tervbe. Beköltözhető lenne az utcai háromszobás, fürdőszobás, konyha, mellékhelyiségekből álló lakás, amely egy lelkészünk lakáshelyzetét oldaná meg, s a ház szuterénszerű pincéje átalakítható lenne imahelyiségnek gyülekezeti használatra. Ha az utcafronton álló fenti házat magában vehetnénk meg csak, 310.000 forintért kaphatnánk meg.

Ez a megoldás segítséget jelentene Nyírbogát, Gelse, Nyírmihálydi, Hajdúsámsonban lakó testvéreinknek is. Ezekben a helyeken a lelkigondozást házi áhítatokon végezzük, de ha testvéreink istentiszteleten (úrvacsora) akarnak részt venni, Nyíregyházára kell beutazniuk, ami átszállásokkal és várakozásokkal, és igen körülményesen oldható meg. Debrecenbe közvetlen, jó összeköttetésük van, ezért ezekről a helyekről piacra felhozatal, vagy vásárlás miatt is inkább oda, mint Nyíregyházára járnak, még olyan helyekről is, amelyek közigazgatási szempontból, vagy SZTK szerint Nyíregyházához tartoznak.

Debrecenben, gyermekeket és azokat nem számolva, akik lazább kapcsolatot tartanak velünk, 23 személy igényli rendszeresen lelkigondozásunkat, vagy támogatja anyagilag egyházunkat. Az említett szórványokból, valamint Hajdúhadházon, amely szintén közelebb lenne Debrecenhez, további összesen kb. 50 személy tart szorosabb közösséget velünk.”

A magam részéről csak azt szeretném hozzáfűzni, hogy Iványi Tibor levelében említett ház tulajdonosa rövidesen áruba akarja bocsátani a házat és épp ezért nagyon nagy segítséget jelentene, ha nem túl későn történne a döntés ebben az ügyben.

Tisztelettel kérem Főosztályvezető Urat, szíveskedjék hozzájárulni ahhoz, hogy egyházunk a szóban forgó házat fenti célra megvehesse. A vételár teljes kifizetését biztosítani tudjuk.

Főosztályvezető Úr szíves jóindulatát előre is hálásan megköszönve, vagyok
őszinte tisztelettel:

(Hecker Ádám)
szuperintendens

**Hecker Ádám a lelkészáthelyezési terveinek elejtéséről tájékoztatja az ÁEH-t
az aznap esedékes személyes megbeszélés előtt**

Budapest, 1973. július 19.

Szilágyi Mária főelőadóasszonynak
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Lendvay utca 28

Igen tisztelt Főelőadóasszony!

Engedje meg, hogy – mielőtt a mai találkozóra sor kerülne – tisztelettel a következőket közöljem.

Úgy kellett határoznom, hogy a tervezett és a Hivatallal közölt lelkészáthelyezéseket – nevezetesen Szuhánszki Jánosnak Nyíregyházára és Iványi Tibornak Miskolcra – el kell ejtenem.

Hadd közöljem röviden, mi indított erre a döntésre.

Amikor az egyháztanáccsal a közgyűlés előtti utolsó alkalmon közöltem az átelyezési tervet, azt az egyháztanács mint a szuperintendens hatáskörébe tartozó dolgot tudomásul vette, bár – meg kell jegyezniem – Szuhánszki úr aggodalmát fejezte ki, hogy a nagy kiterjedésű nyíregyházi körzet meghaladja képességeit.

A közgyűlésen azután felmerült az, hogy tanácsos-e elébe vágni a szuperintendens választásnak és befejezett ténynek venni alulírottak újbóli megválasztását. Mivel úgy emlékeztem, hogy az elhelyezési tervet nem közöltem a Hivatallal, mégis elejtettem az elhelyezés bejelentését a közgyűlésen.

A közgyűléssel járó teendők annyira kimerítettek, hogy egy több napon át – a lehetőség szerinti – teljes kikapcsolódás vált szükségessé. Azóta mindjobban az meggyőződés alakult ki bennem, hogy semmi körülmények között sem vállalhatom további négy évre a szuperintendensi teendők ellátását. Palotay úrnak is szóvá tettem ebbeli szándékomat, aki azt tanácsolta, hogy ne döntsek ebben a kérdésben egészségileg ilyen leromlott állapotban, hanem előbb menjek valahová pihenni, és csak utána döntsek. Mégis úgy látom, hogy véglegesnek kell látnom az elhatározásomat.

Ilyen körülmények között úgy látom, hogy nem tanácsos ilyen átrendezést végrehajtani, amikor egy küszöbön álló személycsere az egyház vezetésében úgyszólván szükségessé tesz egy bizonyos átrendezést.

Emellett egy másik – nem éppen döntő – szempont is az elhalasztás mellett szól: a miskolci lakásbővítés – amely a jelzett átelyezésnél elengedhetetlen lett volna – és amelyet Szuhánszki úr csak nagy későn tudott a miskolci egyháztanácsosnak bejelenteni, már nem készülhetne el a nyáron. Igen nehéz lenne hat iskolás gyermeket az iskolaév alatt más városba vinni.

Úgy éreztem – hogy esetleges félreértést kikerüljek – még a mai találkozó előtt közölnöm kell Főelőadó Asszonnyal a fentieket.

E bejelentés szíves tudomásul-vételét kérve, vagyok
őszinte tisztelettel:

(Hecker Ádám)
methodista szuperintendens

19.

**Hecker Ádám az ÁEH-ban gyülekezetszervezési kérdésekről
(Debrecen, Tuzsér) folytatott tárgyalását ismerteti**

Budapest, 1973. július 21.

Iványi Tibor és
Iványi Péter testvéreknek
4400 Nyíregyháza
Bessenyei tér 10.

Kedves Tibor és Péter!

Mivel mindkettőtöket érintő kérdésről akarlak Benneteket tájékoztatni, közösen írok. Tibor tudta, hogy csütörtökön délután 3 órakor a Hivatalban voltam, ahol Szilágyi Mária főelőadó asszonnyal tárgyaltam. Magam két probléma miatt akartam tárgyalni, amiről legutóbb egy-egy levelet írtam: Tuzsér és Debrecen ügyében. A két ügyből négy lett, ami kb. egy és háromnegyed órát vett igénybe. Másnap próbáltam – hogy közben el ne felejtsem a beszélgetésnél elhangzottakat – ha csak hevenyészve, papírra vetni, amelyből egy példányt mellékelek. Elnézést kérek, hogy tele van fogalmazási és gépelési hibával, de a lényeget mégis megérthetitek.

A tájékoztatáshoz nincs is külön hozzátennivalón, mint azt, hogy a beszélgetés előtt Szilágyi Máriának írt levelemről még külön tájékoztatót küldök Tibornak.

A beszélgetés alapján bizonyos reménységgel nézek Debrecen házproblémájának megoldása elé, bár eléggé érzékelődött, hogy a döntés nagymértékben az új megyei tanácsostól függ, akit egyáltalában nem ismerek. Persze nem ártana, ha Tibor ebben az ügyben – még a döntés előtt – felkeresné és a maga részéről is tájékoztatná.

Tuzsér stb. ügyében is meg kell várni a Hivatal állásfoglalását, és nem jó a légkört a döntéshez feleslegesen zavarni. Annak nincs akadálya, hogy családokat látogatunk és ott lelkipozást végzünk. Ha gyülekezeti tagjaink vannak, akkor egy új helyzet alakult ki és ebből az új helyzetből kell majd kiindulni. Ha határozottságunk mellett alázatosak vagyunk, és a kis lehetőségeket is hálásan vesszük, ez a későbbi elvi döntést csak segíteni fogja.

Valamikor szeptemberben össze kell ülni az egyháztanácsnak, hogy a 11.§. tekintetében döntésre jussunk, hogy még ebben az esztendőben ez is végleges formát öltjön.

Szeretteiteket a gyülekezetekkel együtt szeretettel köszöntve
ölellek Benneteket:

Ádám bácsi

Hecker Ádám a lelkészathelyezésről és visszavonulása kérdéseiről

Budapest, 1973. július 25.

171/1973

Az Egyháztanács tagjainak
Lakhelyeiken

Kedves Testvérek!

Röviden tájékoztatni szeretnék Benneteket a következőkről.

Amikor Hidasról hazajöttem,¹² előtte voltam a csütörtök du.-ra tervezett Szilágyi Mária egyházügyi főelőadóasszonnyal való beszélgetésnek.

Úgy láttam, hogy a Hidason közösen megállapított lelkészelhelyezés elejtését még e tárgyalás előtt jelentenem kell a Hivatalnak, amit Szilágyi Máriához írt levélben megtettem. Ennek másolatát mellékelem.

Végiggondolva még egyszer a hidasi beszélgetésünket, azt kellett meglátnom, hogy elég magas korommal sajnos együtt járó fogyatékossgal semmi körülmények között nem vállalhatom az egyház vezetését újabb négy éves ciklusra, azért visszalépek és nem jelöltetem magam újból.

Jobbnak látom, ha fiatalabb, rugalmas és kevésbé fáradt testvér kezébe kerül kis egyházunk vezetése. Magam inkább imában szeretnék az egyház leendő szuperintendense mögött állni, akit a testvérek bizalma erre a felelősségteljes posztra állít.

Szeretettel kérek Benneteket, fogadjátok megértéssel fenti döntésemet.

Szilágyi Máriához írt levelemhez még csak annyit: úgy láttam, hogy így kellett megindokolnom döntésemet.

Az Úr áldását kívánva életetekre és szolgálatotokra,

Testvéri szeretettel köszönt szereteteitekkel egyetemben testvéretek és szolgatársatok:

Hecker Ádám

¹² A később is sokszor hivatkozott helyszínen lelkészatalálkozót tartottak.

21.

Hecker Ádám a szervezeti szabályzat ügyében az Egyháztanács tagjaihoz

Budapest, 1973. július 25.

172/1973.

Budapest, 1973. július 25 délben

Egyháztanács tagjainak

Zimre, Szuhánszki, Iványi T. és Hecker Fr.-nek

Kedves Testvérek!

Miután mai levelet megírtam, beszéltem Palotay testvérrel. Mindenképpen jónak látom, ha a Szervezeti Szabályzat 11. §-át vele együtt beszéljük át és fogalmazzuk meg, mivel ő jobban tudja érzékelni a Hivatal álláspontját, illetve mi az, amihez a Hivatal hozzájárulását tudja adni.

Ezért a vele való megállapodás értelmében kérlek Benneteket, legyetek szívesek augusztus 14-én, kedden délelőtt 10 órára az Aradi utca 48-ba jönni, hogy együtt beszéljük meg a 11.§. új fogalmazását. Természetesen jöhettek előbb is – sőt jó, ha nem az utolsó pillanatban érkeztek meg – csak jelezni akartam az érkezés utolsó terminusát.

Úgy értesültem, hogy Szilágyi Mária nem tudta, hogy Madai főosztályvezető megbeszélte a nyíregyházi és miskolci tanácsosokkal a tervezett elhelyezést, úgy hogy elég kavarodást idézett elő annak visszavonása.

Szeretettel:

H.Á.

22.

Zimre Gyula kaposvári lelkész a Hecker Ádám visszavonulási szándékával kialakult helyzetről

Kaposvár, 1973. július 30.

Kedves Ádám!

Ahogy megbeszéltük, vasárnap reggel elmentem Györkönybe. Előtte való napon érkezett meg Koch Karcsi feleségével és apósával és mivel ő györkönyi fiú, ő is részt akart venni a temetésen. Így aztán együtt mentünk vasárnap reggel és kilenckor már ott voltunk. A délelőtti órát is megtartottam német és magyar nyelven... mivel már több német vendég volt. Igen sokan voltak a temetésen. Fél háromkor Magda is befutott autóval és az én német beszédem után röviden búcsúzott Koch nénitől. Az utolsó percig eszméletlenül volt Koch néni és nagy békességgel ment el. Azt hiszem, jó volt minden.

Este már újból Kaposváron voltunk. Karcsi szeretne meglátogatni és azt kérdezi, hogy jövő hétfőn, kedden el mehet-e? Van ágyneműjük, megaludhatnak-e ott az ebédlőben vagy valahol? Augusztus 20-ig maradnak a Balatonnál, ha lehet, írd meg nekem postafordultával, hogy így elmehetnek-e? Gondolom a Papának szeretnék Budapestet megmutatni. Ha nem lennél ott, azért tán mehetnek. Most augusztus 5-én nálam lesznek.

Közben leveled és a mellékleteket megkaptam. Bármennyire is fájjalom, hogy a vezetést leteszed, egészséged nekünk mégis fontosabb és így a pesti munkát még végezheted. Adjon az Úr kegyelmet nekünk, hogy az a személy vegye át a munka vezetését, akit Ő jelöl ki. Bárki is vegye át a vezetést, Rád ott csak szükség lesz Ádám, és igyekezzünk olyan megoldást találni, hogy Te ott maradhass. És az lenne a legjobb, ha ebben a lakásban maradnál. Tudom, hogy ezt könnyű így mondani. Gondolom a lelkeszi szolgálatot nem akarod letenni. Amíg az Úr erőt és egészséget ad, ezt folytatni kellene.

Most az imént volt itt Frigyes családjával. Most mentek ki Máriára két hétre. Remélem jól fognak pihenni. Kicsit elbeszélgettünk. Úgy vélem, mégis csak ő lesz az az ember, aki számításba jöhet. Most a hidasi beszélgetés után én magam részéről ezt az utat látom járhatónak. Ez a levél, amit ott hallottam, mélységesen meglepett. Itt olyan keménység és érzéketlen szívről tett ez bizonyosságot, amely egyedülálló. Mindenesetre arra kérek, hogy ne szívd ezeket a dolgokat mélyen szívedre. Úgy vélem, senki nem tudja és sejtje, hogy Te a 16 év alatt mennyit küzdöttél, küszködtél és szorongtál. Az Úr veled volt, megsegített, megőrzött és mi örültünk szolgálatodnak. Tudjuk, hogy becsületesen álltál posztodon és ezért jutalmat nem vártál és nem kaptál. Azt is tudjuk, hogy minden percben kész lettél volna helyed másnak átadni. Úgy vélem, senki sem tudta volna a munkát jobban végezni. Az Úr kiképzett Téged az elmúlt esztendőben és adott sok bölcsességet, józanságot, higgadságot nehéz helyzetekben és órákban. Magam részéről éppen ezért sajnálom nagyon, hogy most visszalépsz. De ugyanakkor mégis a kettő közül azt választanám, ha rajtam állna, hogy inkább egészségben maradj közöttünk, mint megrokkanna állj vagy feküdj tehetetlenül. És mivel ez most fontos dolog, ezért nem kell nagyon nagy gondot csinálni abból, hogy kinek a kezébe kerül a vezetés. Ezt letesszük az Úr kezébe és ahogy Te kaptál erőt és bölcsességet, hisszük, hogy követőd is megkapja. Te hordoztál sokat és meg kellett sokszorosítanod imádságaidat, hogy lépést tudj tartani az egész vonalon, majd a következő vezető is meg kell ezt tegye. Isten áldjon meg Ádám, és az Úr békessége töltse be Szívedet. Adjon Neked teljes békességet. Ha emberekben csalódunk, abban semmi új nincsen. Az Úrban azonban nem csalódunk soha. Őrizd meg szívedet, hogy teljesen szabad legyen minden szomorúságtól és keserúségtől. Az Úr ezt megfogja adni. Hiszem, hogy máris megadta. Légy szíves írd meg, hogy Karcsiék mehetnek-e jövő héten, úgy vélem csak szállás a legfontosabb. Gummi matrac, ágynemű van.

Szeretettel ölel és csókol

Gyula

Nagyon kérek az aggod otthona rajzát sürgesd meg!

Hecker Ádám Tuzsér és Debrecen ügyében: az ÁEH nem támogatja az egyház kezdeményezéseit

Budapest, 1973. augusztus 21.

Iványi Tibor és
Iványi Péter lelkészeknek
4400 Nyíregyháza

Kedves Testvérek!

Csak most tudok valamit írni abból, hogy az Egyházügyi Hivatal milyen álláspontot foglalt el Tuzsér illetve a debreceni házvétel ügyében.

Tuzsérra vonatkozóan a Hivatalnak az az álláspontja, hogy még mindig nem kapott kielégítő tájékoztatást a helyei hatósági közegekről az egész esetkomplexumot illetően, éppen ezért még nem döntött végérvényesen.

Tehát továbbra is az a javaslatom:

- a) Jöjjenek a lehetőséghez képest a nyíregyházi istentiszteletre az érdekeltek még akkor is, ha ebben szükség szerint anyagilag segíteni kell őket;
- b) keresse fel Péter azokat, akik ezt a szolgálatot igénylik házaikban, és végezze el közöttük a lelkigondozást;
- c) vegye fel azokat, akik a tagság feltételének megfelelnek, tagokká – akik persze ezt kérik – és ezzel új helyzet teremődik a kérdés rendezéséhez.

Egyébként újból az jött elő, hogy helytelenítik a cigány jelleg kidomborítását, hogy ott „cigányok” között végzünk munkát. Az a törekvésük, hogy integrálódják a két nemzetiségi csoport és nemzetiségi politikájuk akadályát látják mindenben, ami külön csoportként kezeli a cigányokat. Palotay testvér kész szeptember 4. utáni héten – addig programja zsúfoltsága nem teszi lehetővé – velem együtt leutazni, hogy a helyszínen próbáljuk a lehetőséghez képest a probléma megoldását előbbre vinni.

A debreceni házvétel kérdésében Kenderesi főosztályvezető elutasító magatartást tanúsít. Azt mondja, hogy ismeri az egész kérdést, annak idején konkrét javaslatot tett – címet is adott, amint mondja – és most nem lát olyan közben történt változást, ami az akkori véleményét illetve döntését tárgytalanná tenné. Amint érzékelttem: főleg egy kihallgatást ebben az ügyben nem tart indokoltnak.

Sajnálom, hogy a Hivatal erre az álláspontra helyezkedett.

Ez azt jelenti, hogy továbbra is imában akarjuk a kérdéseket az Úr elé vinni, hogy Ő nyissa meg az ajtókat, amelyek most még bezártnak látszanak.

Mellékelten megküldöm a 11.§. átdolgozott szövegét. Kis stílusos illetve átcsoportosítási változtatásokat vittünk végbe rajta. Mielőtt azonban a Hivatalnak benyújtom, azt akarom, hogy ezeket a változtatásokat is lássátok és foglaljatok benne állást, bármennyire lényegtelenek a változások. (Ez Tibornak szól.)

Örültem annak, amit Zimre testvér az együttlétről elmondott. Sokat gondoltam Rátok és Szabó Bandiékra is.

Az Úr áldását kívánva életetekre és szolgálatotokra, szeretettel köszöntelek Benneteket és a testvéreket is:

Ádám bácsi sk.

Iványi Tibor levele Szabó Andorhoz az aktuális helyzetről¹³

[Nyíregyháza], 1973. szeptember 9.

Kedves Bandi!

Éppen ma reggel újra elem jött, hogy talán írnom kellene Neked, de tudtommal H. János mostanában nem készül ide, így – úgy gondoltam, nincs kivel elküldeni a levelet. S meglepődtem, hogy Liziék betoppantak, szinte gondviselésként hatott a lehetőség. – Csak fél óra van indulásukig, s még egy beszélgetést is el kellene intézni, de megpróbálok gyorsan írni.

Engem nagyon elszomorított az, ahogyan abba a vitába beleálltál. Sokszor hangoztattad régebben, hogy barátom vagy, de valahogy ezt most nem érezhettem. Olyan különösen hatott rám az, hogy Györkönyben többek között azt mondtad (nem tudom szószerint emlékszem-e rá, de lényegét illetően biztos vagyok benne), különösnek találtad, hogy Ádám bácsi azt mondta, hogy még két évre elvállalja a vezetést, holott még nem mondtuk, hogy meg akarjuk-e egyáltalán kérni őt. Palotayval kapcsolatos kritikádat szintén ismerem, s most mégis sietlél biztosítani Ádám bácsit, hogy szuperintendensnek tekinted, jóllehet éppúgy nem tekintetted magától értetődőnek az AEH nyomására beállott helyzetet, mint más. Azután ahogy kioktattál, hogy el kellett volna fogadnom az áthelyezést!

Nem haragszom Rád, mint ahogyan senkire sem a kollégák közül, s szeretném, hogy akár elváljanak útjaink, akár együttmaradunk, békében és neheztelés nélkül menjünk tovább. De még egyszer kérdelem, valóban nem érted szempontjaimat?

Egyolyan zűrzavaros helyzetben, mikor szuperintendens-választás előtt állunk, s állítólag csak 3 ember jöhet számításba, ebből kettőt a lelépő szup. utolsó ténykedéseként elhelyez, vajon Te mit tettél volna? Belénk akarják sulykolni, hogy a 3-ból lehet választani, csak nem azért akarnak ebből kettőt azért költöztetni pár héttel a választás előtt, hogy tréningezzenek a csomagolásból[?]?

Nem átlátszó manőverezés ez számodra? Vagy csak azért nem látod, mert nem rólad van szó?

Két dolgot kértem a konf-án. Először azt, hogy szavazzuk meg Á. bácsinak azt a jogot, hogy az új választásig vigye az ügyeket, másodsor, hogy a kollégákat is hallgasuk meg az elhelyezéssel kapcsolatban.

Az elsőt azért, hogy elveszett tekintélyünknek legalább romjait megmentjük: ne lássa az AEH birkanyájának egyházunkat, akikkel azt teheti, amit akar, s lássa meg, hogy nem magától értetődőnek vesszük, hogy valaki azon a helyen van, amin van. – A másikat azért kértem, mert ha a kollégák azt mondták volna, hogy ők is szükségesnek és az egyház érdekének látják a költözést, elfogadtam volna az áthelyezést tőlük. Miután azonban Ádám bácsi sem egyiket, sem másikat nem volt hajlandó megtenni, nem látom őt törvényes jogaiban eljáró vezetőnek, hanem egyszerű eszköznek, aki nem az egyház érdekei szerint járt el.

Ha akárkit közülünk – külső nyomásra – megfosztunk jogaitól, nem várhatjuk, hogy az Úr mellénk áll. Ha okoskodásaink útján taktikázva járunk, a Lélek vezetését játsszuk el.

¹³ A kézírásos másolatban fennmaradt levél bizonytalan olvasati helyeit [?]-ek jelzik.

Kifelé egyértelműen kellene képviselnünk, hogy bárki megválasztható és senki kedvéért – legkevésbé azok akarata szerint, akik bénítani akarják misszióinkat – nem engedjük befolyásoltatni magunkat. Befelé pedig egymás kegyelmi ajándékának elismerése szerint kell szolgálnunk, Isten vezetését kérve, hogy ki-ki Tőle kapott elhívása és talentuma szerint betölthesse a maga szolgálatát.

Oda jutottunk, hogy a világ munkánk miatti neheztelését indoknak látjuk arra, hogy mi is helytelenítsük azt, egymás kezét tartjuk vissza a munkától?

Időm lejárt. Bárhogy vezet az Úr, cselekedj a legjobb meggyőződésed szerint, s Isten áldja meg további életutadat gazdagon!

Tibor

25.

Hecker Ádám az ÁEH-al való tárgyalásairól; Iványi Tibort külön nem fogadja a hivatal

Budapest, 1973. szeptember 15.

Kedves Tibor!

Amint telefonon jeleztem: tegnap délután kérésemre fogadott Kenderesi főosztályvezető. A szolnoki építkezés, a debreceni házvétel és a tuzséri ügy volt a téma.

Szolnokkal kapcsolatban az az álláspontja a Hivatalnak, hogy az ügyet átmenetileg félreteszik, miután sok minden, ami akadályozza az ügyet, elsimul és akkor döntenek. Az érzékelődött, hogy kompromisszumos megoldás várható. A megyei tanácselnök, akit elfelejtettek értesíteni az ügyről, fújta le egyelőre a dolgot.

Debrecenre vonatkozóan újra azt válaszolta, hogy a Hivatal álláspontja: nem. Nem elvi alapon, vagy előítéletből, hanem mert nem látják indokoltnak. Azt mondja, hogy a főorvosnő halála után egy vasutas családot említettél, ahol összejöttek, ehhez hozzájárult. Lakásban volt eddig az istentisztelet, továbbra is lakásban lehet – ezt tudomásul vették –, de nem történt – szerinte – olyan változás közben, ami egy házvételt indokolna. A jelzett ház (Monti utca?) egyébként olyan helyen van, amely városrendezésbe esik. Különben lakást csak lakásra lehet felhasználni, erre rendelet van.

Már múltkor említettem: arra a kérdésre, hogy egyik fiadnak szántad-e a házat, mondtam, hogy nem, erről szó sincs, egy Kriszt István nevű teológusra gondoltunk, aki bemenne lakni, hogy valaki gondozza a házat.

Hibás lépésnek tartja, hogy itt Pesten kezdjük a dolgot. Döntéseiket mindig a helyi emberek véleményének a figyelembe vételével hozzák.

Tuzséra vonatkozóan azt mondta, hogy nem tudja megérteni a metodista egyházat, hogy mi föltétlenül olyan helyen akarunk missziót végezni, ahol a hatóságnak sok gondja van, hogy a cigányokat társadalmilag, kulturális téren és anyagilag is kiemelje elszigeteltségükből, és rászoktassa rendszeres munkára, kulturális igényt támasszon bennük stb.

Azt válaszoltam, hogy nem mi kerestük őket, hanem ők fordultak hozzánk és kérték a mi lelkigondozásunkat. Erre ő azt válaszolta, hogy ezt minden ilyen esetben lehetne

mondani, mire megemlítettem, hogy egy bővebb levélben megírtam az egész tuzséri munka elindítását: valóban ők fordultak igényükkel hozzánk.

A másik megjegyzésem az volt, hogy – az alsózsolcai konkrét tapasztalatokra hivatkozva – a mi munkánk nem jelent akadályt a társadalom vagy a hatóság fáradozását illetően, hanem inkább segítjük a cigányokat abban, hogy a gyermekek elvégezzék az iskolát és a felnőttek becsülettel elvégezzék a rájuk bízott munkát. Említettem azt az esetet, amikor Alsózsolcán betöréseket csináltak a cigányok és a rendőrség kénytelen volt többeket letartóztatni, a letartóztatottak között egy sem volt, aki istentiszteleteinkre járt. Úgy látszik ez hatott. De megismételte, hogy amíg a helyi szervektől nem kaptak az egész ügyre kiterjedő tájékoztatást, nem foglalnak állást a dologban.

Egyébként igen kedves és barátságos volt a légkör. Sok esetben magán-véleményét mondta, amiről szívesen bárkiről elbeszélget, és engedi magát meggyőzni is, ha valamiben tévedne.

Arra a megjegyzésre, hogy Te esetleg 23-án itt leszel a lelkészképző vizsgáján egyházunk képviselőjében, nem volna-e hajlandó, hogy fogadjon, azt válaszolta, hogy nem látja indokoltnak vagy szükségesnek (a szóra nem emlékszem pontosan), Neked a helyi képviselővel (nyilván az egyházügyi tanácsossal) kell beszélni.

Tájékoztatni akartalak ezzel a beszélgetésről, ahogy ma visszaemlékszem a beszélgetésre.

Be is fejezem. Szeretettel köszönt:

Ádám

[Margóra írva:] Nb. Palotay tv. a megígért látogatását a következő hét (16-22) vége felé tudja megtenni. Sajnos, nekem még nem tudott pontos dátumot mondani, mert más ügygel is kapcsolatos a látogatása. Icas majd közölni fogja a pontos dátumot.

26.

Hecker Ádám meghívja Iványi Tibort a szuperintendens-választásról Palotay Sándor közvetítésével folytatandó beszélgetésre

Budapest, 1973. október 24.

Kedves Tibor!

Amikor Grete nénivel és Gyula bácsival együtt hazajöttem NDK-ból, értesültem, hogy Palotay tv. ígérete ellenére ismételt gyengélkedése miatt nem tudott elmenni a Nyírségbe. Mondta, hogy több más megígért szolgálatot is le kellett mondania, mivel szokott fejfájása megint erőteljesebben jelentkezett. És amint közben értesültem, a szuperintendens-választás lebonyolításáig nem is nyúlnak [ki?] semmiféle kérdéshez, ami ránk vonatkozik.

Tegnap kaptam meg az ÁEH elnökétől egy levelet, amelyben értesít, hogy „a Metodista Egyház szervezeti szabályzatát, minthogy az állam alkotmányával és törvényes jogszabályaival nem ellenkezik, megerősítem”. Ennyi az egész.

Közben beszéltem Palotay testvérrel. Azt mondja, hogy mivel az idevonatkozó törvényes rendelkezés szerint a SZET elnöksége a közbenső fórum, a Hivatal őt kérte,

hogyan vegye fel velünk a kapcsolatot a választást illetően. Az volt kívánsága, hogy az Egyháztanáccsal szeretne ebben az ügyben találkozni, mire a jövő hét hétfőjét ajánlottam, tekintve, hogy azok a napok mindig a legkevésbé foglaltak. Kérlek azért, légy szíves és jöjj úgy, hogy hétfőn délelőtt a 1/2 11-kor kezdődő megbeszélésen itt lehessél. Természetesen még aznap vissza is lehet utazni, úgy gondolom.

Egyébként hála az Úrnak jól vagyunk. Vasárnap óta a kis András megint a mi gondozásunkban van, mivel 19-én manduláját vették ki és egy ideig még nem viszik a bölcsődébe.

Be is fejezem. Szeretettel köszöntöm szeretteidet és a testvéreket, a közeli viszontlátás reményében szívből ölel:

Ádám s.k.

27.

Megbeszélés Palotay Sándor, a SZET elnöke jelenlétében a szuperintendens-választás kérdéséről

Budapest, 1973. október 29.

[Jegyzőkönyv]¹⁴

P.S. [Palotay Sándor]: A hozzászólások azt állapították meg, hogy ez a bejelentés, amelyben a Hivatal számára közlöd, hogy a jövőben nem kívánod magad jelöltetni, ez nem a maga idejében történt. Ezért kérik, tájékoztasd a Hivatalt, hogy ezt... Akkor döntöd *[feltehetően: dönts]* el, hogy kívánod vállalni, vagy sem. Kívánnak megválasztani vagy sem. Ez a döntésed akkor lesz aktuális. Annál is inkább, mivel a választásig a tisztséget anélkül is te töltöd be. Ezzel... nincs megtörve a vezetés. Azt a bejelentést tárgyalannak kell tekinteni azzal, hogy mindenki részére fennáll a lehetőség a megválasztásra. A választás és annak előkészülete még nincs meg. Mivel a Szervezeti Szabályzatot a Hivatal elfogadta, ezért most már szóba jöhet a választás előkészítése. Mi erre az előírás?

H.Á. [Hecker Ádám]: Az Egyháztanács intézi a szuperintendenssel ezt a dolgot, tehát rájuk tartozik.

H.F. [Hecker Frigyes]: Minél előbb meg kellene ejteni.

H.Á.: November második felében országos értekezlet lesz itt is, ott is, ebből az alkalomból emlékezünk a 25 éves jubileumról. Lesz közös rendezvény és lesz külön-külön is. Talán ezzel lehetne összekapcsolni.

P.S.: Nem tudja, hogy ez a dátum alkalmas-e.

H.Á.: Azért gondolt erre, mert az egész gyülekezeti lelkeség együtt lesz.

P.S.: Mi a menet erre? Ki szervezi meg, ki vezeti le? Van-e javaslattevő, van-e jelölő bizottság?

H.Á.: Ez nálunk közgyűlésen történik. Nincs ilyen sem, hogy jelölés történik.

P.S.: Azért meg kell nézni, mik azok a meghatározott dolgok, hogy ne lépjük át a Szabályzatban lefektetett dolgokat.

¹⁴ A szuperintendens-választásról tartott vita gépirt változata gyorsírás alapján készült. Az emlékeztető szerzője ismeretlen. A szöveg több helyen nehezen követhető.

Megállapítják: 1) Országos közgyűlést kell összehívni, 2) titkosnak kell lenni, 3) 2/3-os többség kell, 4) bárki megválasztható.

P.S.: Javasolja, elő kellene készíteni az ügymenet „forgatókönyvét”.

H.Á.: Ez az Egyháztanács dolga.

P.S.: Engedélyeztetni kell a Hivatalnál az országos összejövetelt. A választás se bianco. A Hivatal komolyan veszi a megerősítés jogát. Ezért javasolja, hogy bizonyos tájékozódást a Tanács előre is tegyen. Nehogy olyan dolog álljon elő, hogy valakit a Hivatal nem vállal, noha megválasztották. Ha vissza kell utasítani a Hivatalnak, akkor az a konfliktus áll elő, hogy akik választanak az Isten akarata szerint választanak és így nehéz lesz az elfogadása annak, hogy a Hivatal nem járul hozzá. A tájékozódás feltétlenül szükséges azoknak, akik a felelősséget hordozzák.

I.T. [Iványi Tibor]: Elképzelhető, hogy a Hivatal így beleszól a választás eredményébe? Szabad nekünk felvetnünk azt a gondolatot, hogy a Hivatal nem respektálja az egyház döntését, választását?

P.S.: Szabad, ez így van.

H.Á.: Ez is jogszabály és nem is lehet elvárni mást.

P.S.: Máshol előre kell engedélyeztetni, nálunk csak utólag kell bejelenteni. Ha észrevételt tesz a Hivatal, akkor új választást kell kiírni. Ezért szükséges, hogy előre jelöltessünk, illetve tájékozódjunk. Alapvetően nem teljesen érdektelenül veted te fel ezt a kérdést és éppen élére állítva.

I.T.: Ha előre nem helyezünk kilátásba olyan

P.S.: A tájékozódás lecsökkentheti az esetet. A magad szívének a gondolatát veszed bele. Tibor szembehelyezi a törvényeket, a helyett, hogy egymás mellé állítaná. Nem lelkiismeretről van itt szó. Ő [Palotay?] a kényelmetlenebb dolgot vállalja. Ő ki tudna szállni ebből a beszélgetésből. Ő csak előrement, hogy azt mondta, hogy hamarabb legyen tájékozott a bizottság. Lehet, hogy 2-3 személy egyformán esik számításba. A testületnek kell kivizsgálni, hogy melyik az, amelyiknek az ügyek intézése zavartalanabb, vagy megfelelőbb. De lehet valakihez való abszolút ragaszkodás. Akkor mindenkinek vállalnia kell azt, amit vállalt a Szervezeti Szabályzatban, az Államnak pedig, hogy nem járul hozzá és a közösségnek, hogy nem kapja meg azt, akit akar. Engedtessék meg, ha egy hónap múlva választás lesz, ne mondjuk azt, hogy ráér. Ő nem a technikai dolgokról beszél, hanem... De lehet, hogy az egyház tudja, hogy valakit a Hivatal nem vállal, mégis azt választja. Pl. ha a baptisták megválasztanák (talán Szabó Lászlót említette...)... A Hivatal kizárólagos körébe tartozik, hogy miért nem fogadnak el valakit. Ezért nem kár erről beszélni.

H.Á.: Ez nem is kérdés. Ezt egyszerűen tudomásul kell venni. Ez nem kérdés, ez nem vita. A Szervezeti szabályzatban ezt lerögzítettük. Nekünk tájékozottnak kell lennünk és úgy a testvérek elé állni. Lehet például... hogy a gyülekezet ragaszkodna egy lelkészhez, de a gyülekezetnek nincs áttekintése, csak a szuperintendens látja teljes egészében a dolgot. Ezért az ő felelőssége. Természetes, hogy a gyülekezeti testvérek tájékozódást várnak tőlünk.

P.S.: A döntésnél úgy kell minden információt előre beszerezni, hogy fel tudja mérni, hogy döntésével mi jár ... A probléma Tiborral nem az, hogy ez lelkiismereti kérdés lenne, hanem ez a jog nincs benne a 22-es §-ban¹⁵ és ha benne van, akkor ellenkezik a polgárjogi törvénnyel. Személyes szabadságot látja csökkentve.

¹⁵ A MME és a későbbi MET tagok közötti feszültség kiobbantója alapvetően az volt, hogy a karizmatikus megújulási áramlatot képviselő (és többségében a fiatalabb generációhoz tartozó) csoport tagjai megkérdőjelezték az állami szupremáciának az 1956-os forradalom után diktatórikusan jogalappá emelt (az egyes egyházi állások betöltéséhez szükséges állami hozzájárulásról szóló) 1957/22. sz. törvényerejű minisztertanácsi rendeletet érvényességét. Az állami fenyegetések árnyékában a MME akkori és későbbi vezetése ugyanakkor Iványi Tiborék fellépését az egyház létalapjait veszélyeztető lázadésként értékelte.

H.Á.: Ha a testvéreket tájékoztatjuk, az még mindig nem azt jelenti, hogy nekik arra kell szavazni.

I.T.: Ez nehéz helyzet elé állít bennünket. Hogyan képviseljük a szabad választás jogát, ha előre ki kell puhatolni a Hivatal véleményét?

P.S.: Nem kell, hanem tanácsos. De te mást értesz rajta.

I.T.: Ne sértegezzük egymást. Lelkiismereti dolgot a szabadság dolgával utasítsuk vissza...

P.S.: Szerinted nem így értelmezhető. Másrészt akkor szemben áll az egyéni lelkiismereti szabadsággal, de más törvényekkel is.

I.T.: Így a szabadság korlátozott szabadság lenne. Hogyan vigyük ezt...

Z.Gy. [Zimre Gyula]: Neki [Zimrének!?] ez nem probléma. Sajnálja...

P.S.: Az a baj, hogy nem több beszélgetés jön létre. Ő nem sajnálja. Tisztázni kell dolgokat. Ő nem biztos, hogy jó lelkiismerettel csak ilyen következtetésre lehet jutni. Nem a hatalom előtti megalkuvásról van szó. Benne kell tudni a hatalomban az Istent is.

I.T.: Ezért van adva a törvény, hogy azok között kiigazodva, egy sérelmes esetben is megtaláljuk a kiigazodás lehetőségét...

P.S.: Csak a maguk konkrétumában van ezeknek a szavaknak értelme. Vállalja-e az egyház a maga korlátozottságát – hiszen vállalta a Szervezeti Szabályzatban. A testület döntésétől függ minden ilyen dolog.

I.T.: Ezért van adva a törvény, hogy a paragrafusok [között?] kiigazodva egy sérelmes esetben is kereshessük az eligazodás lehetőségét. Mindenütt adva van a fellebbezés joga.

P.S.: Csak a maguk konkrétumában van ezeknek a szavaknak értelme. Vállalja-e az egyház a maga korlátozottságát – hiszen vállalta a Szervezeti Szabályzatban? Vállalja az egyház, hogy a felső bírósághoz visz egy dolgot, hogy az döntsön? A testület döntésétől függ különben is a dolog. Az állam vállalja az új választás szépséghibáját. Az egyház megint vállal egy helyzetet: ezt természetesnek, vagy idegennek tekinti. Az állam és az egyház viszonyában kialakult egy sérelmezett helyzet. Ezt meg kell gondolni. Okosabb nem a végső lépést megtenni.

I.T.: Felolvassa 2Kor 1,12 versét. A mi dolgunk, hogy az egyház jövőjét az Úr színe előtt hordozva álljunk meg. Nem ért egyet Zimre Gyulával, mert nem egyformán adja Isten az adományokat. Nem elég, hogy tisztakezű legyen az illető, hanem értsen is a dolgokhoz. Lehet, hogy valaki nagyszerűen ért a lovakhoz, de nem biztos, hogy el tudja vezetni a traktort és fordítva. Az állam elvárja, hogy mi törvénytisztelő állampolgárok legyünk, de abba nem szólhat bele, hogy ki legyen az egyház vezetője.

P.S.: Amit elmondta olyan, hogy akármelyikünk elmondhatta volna. De ez nem támasztja alá azt sem, amit ő mondott. Nem lehet úgy elintézni, hogy tisztakezű legyen, vagy hogy ne a kocsis üljön a traktoros helyére. Ha már bizonyos mértékben ítél az egyház, azt is nézze meg, hogy a kívül álló személyeknek ki felel meg jobban. Nem sértegetni akar, de mégis azt érzi, hogy fonákjáról fogja meg Tibor az ügyet. Talán nem is a mostani beszélgetésre reagál, hanem előzményekre, régebbi dolgok megválaszolása talán ez. Eddig nem volt szó arról, hogy az állam beleszól, ki legyen. Igei vonatkozásban a közjogi észrevételt... Mondhatna olyan választ, amit Tibor kikért magának. Ki az állam ellensége? Ez a szépséghibája benne van. Ilyen bibliai ígét ilyen alkalomnál nem használna... Az bírálhat, aki már bizonyított. Elméletileg egyetért... Nem azzal teszünk jót, ha a hibákról a hibákat elkövetve még nagyobbá tesszük, hanem keressük annak csökkenését. Aki reklamál, annak mindig igaza van – véleménye [IT-é szerint?] szerint. Sőt nem mindenki reklamál, aki reklamálhatna. Ő kész volt és kész eltérő álláspontokat meghallgatni. Építő párbeszédre készleges.

H.F.: Itt az a veszély van, hogy előttünk vannak rossz gyakorlatok, amikor egyes testületek proforma választottak. Hívó emberek lévén, ő úgy látja, hogy

lelkiismeretünkön nem követhetünk el vétséget. Gyakorlatban mégis ez van, hogy letérdelünk és elménkben forgatunk lehetőségeket. Figyelembe veszi az ember, hogy az az illető minden szempontból megfelel-e? Képes lesz-e a hatósági emberekkel együtt dolgozni? Egyházunkat képviselni? Külföldi kapcsolatokat ápolni? Egyenesen áll-e bele a dolgokba?

P.S.: Ő úgy gondolja, hogy nem volt felesleges ez a beszélgetés. Ő nem cövekeli le véleménye mellett magát. Jó lenne Iványi testvérrel ezekről beszélni: a törvény értelmezéséről, de ez nem teológiai, hanem közigazgatási ügy. Az Alkotmánynak van egy sarkalatos pontja: a munkás-paraszt párt tartja fenn magának azt a jogot, hogy a törvényt magyarázza. A Párt vezető szerepében ez benne van. Ez mindig, mindenütt elhangzik. A Párt minden egyéb szerv felett áll.

I.T.: Más dolog van itt. Két dolgot összekever Palotay Sándor. Hogy a Párt vezető szerepe elismert, ez tény. A Párt végeredményben gyakorolhatja hatalmat diktatórikusan is, de a Párt úgy döntött, hogy alkotmányosan akar kormányozni. Akkor pedig ez nemcsak azokra érvényes, akiket vezet a Párt, hanem mindenkit beleért. Nem értelmezhet bizonytalanul, hogy most így gondolom, máskor úgy. Hanem az Alkotmányban leszögezte a dolgokat és azt a többi ember is tudja, hogy mit tesz a Párt. Ha nincs norma, amihez a Párt ragaszkodik, akkor nagy egyénieskedés léphetne fel. Itt nincs szó arról, hogy vitatnánk a Párt vezető szerepét. De ha egy maroknyi paraszt ... úgy látja, hogy éppen azzal tisztelem az Alkotmányt, hogy ahhoz ragaszkodom és nem egy hatalmi túlkapáshoz.

P.S.: Értelmezésről van szó, nem törvényről. Mert hogy szabad alkotmányos dolgokat hogyan kell értelmezni, az nem szubjektív. Nem az Alkotmányról beszél, hanem az értelmezésről.

I.T.: Bizonyos törvényeket hogyan kell értelmezni, azt az Alkotmány határozza meg.

P.S.: Ha egy szabad törvény, ami nem tárgy dolga, hanem az értelmezés dolga is, akkor azt a Párt határozza meg, hogy hogyan értelmezi. Ebben túl sok a megközelítés jogkérdése...

I.T.: Egy társadalom alapja nem lehet a jóindulat, hanem kötve van a jogokhoz.

P.S.: Ha a Minisztertanács egy határozatot jóváhagy, akkor már nem személyi döntés kérdése, hogy én azt törvényesnek ítélem, vagy sem.

I.T.: De lehet, hogy valakire a törvényt úgy bontják le, hogy az sértő. Ha egy egyház döntését előre befolyásolni kell, ott a félelem, hogy befolyásolom a lelkiismeretet.

P.S.: Csak azt kell tudni, hogy mint ismervény benne legyen a Hivatal álláspontjának értelmezése. Ő azt mondja el, hogy mit mond a Hivatal.

I.T.: A felettes hatóságok jogkörének ismervével ilyen nem fér bele az ő jogkörébe...

P.S.: Azt, hogy ezzel szolgáljuk-e a társadalmat, vagy a kritikával, ezt ő itt nem vetné fel. Önmagában a kritika még negatív rész... A kritika mellett még nagyobb mértékben kellene a szocializmussal szembeni lojalitásnak hangot adni. Nem biztos, hogy a kritika mindig szolgálja a jót.

28.

**Hecker Ádám bejelenti az ÁEH felé, hogy visszavonta
a szuperintendensi tisztségét illető korábbi döntését**

Budapest, 1973. október 31.

241/1973.

Kenderesi János
Főosztályvezető Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Folyó hó 29-én egyházunk Egyháztanácsa és Palotay elnök úr megbeszélést tartott. Ez a tanácskozás azzal az egyöntetű állásfoglalással, illetve kéréssel fejeződött be, hogy a leendő szuperintendens-választásig teljes felelősséggel végezzem az e tisztségből eredő teendőket és hogy a Hivatalnak tett korábbi bejelentésemet, amely szerint nem jelöltetem magam a szuperintendensi tisztségre egy újabb négy éves ciklusra, tekintsem tárgytalannak.

A fenti döntést magamévá téve tisztelettel kérem e bejelentés szíves tudomásulvételét.

Őszinte nagyrabecsléssel:

(Hecker Ádám)
methodista szuperintendens

29.

Hecker Ádám karácsonyi jókívánsága Miklós Imréhez

Budapest, 1973. december 27.

267/1973.

Miklós Imre
Államtitkár Úrnak,
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Budapest
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Államtitkár Úr!

Visszapillantva a mögöttünk levő esztendőre, szükségét érzem annak, hogy Államtitkár Úrnak egyházunk nevében is hálásan megköszönjem azt a jóakarátú

segítséget és támogatást, amelyet Államtitkár Úr az elmúlt esztendőben a többi egyházakkal együtt irántunk tanúsított.

Jól esett ismételtlen megtapasztalni azt a nem mindig magától értetődő – megértést, amellyel Államtitkár Úr a szabadegyházak sajátos teológiai felfogása és kegyességi gyakorlata iránt mutatott.

Ha nem is elsősorban evilági szempontok azok, amelyek erkölcsi magatartásunkat megszabják, mégis hisszük, hogy kegyességünk csak akkor egészséges és helyes, ha annak gyümölcsei a társadalmi megítélés mérlegén is hasznosaknak bizonyulnak. Ezt a tényt a Biblia úgy mondja, hogy csak annak a kegyessége példamutató, akinek „jó bizonyossága van a kívülállóktól” is.

Amikor Államtitkár Úrnak ismételtlen köszönetet mondok az elmúlt esztendőben megtapasztalt jóindulatáért, engedje meg, hogy egyházunk nevében is jó egészséget és eredményekben gazdag új esztendőt kívánjak.

Őszinte tisztelettel és megbecsüléssel:¹⁶

(Hecker Ádám)
szuperintendens

30.

Hecker Ádám szuperintendens segítséget kér Iványi Tibortól az Állami Egyházügyi Hivatal által kért írásbeli feladat elkészítéséhez

Budapest, 1974. január 5.

Kedves Tibor!

Kenderesi főosztályvezető úr kéri tőlem, írjam meg „tézisekben egyházunk külföldi kapcsolatainak célkitűzéseit, szempontjait”.

Ennyit kaptam szóban szó szerint. Nagyon hálás lennék, ha segítségemre lennél abban, hogy megírnád, mit neveznél Te meg ilyen címszó alatt.

Úgy gondolom, hogy ezekben szerepelni kellene sajátos egyházi szempontoknak (testvéri kapcsolat ápolása, teológiai felfogásunk – rossz ez a kifejezés, hirtelen nem jut jobb eszembe – összehangolása) és társadalmi felelősség vállalásának (békeszolgálat stb.) együttes vállalása, ezek teológiai alapjának kidolgozása stb.

Hálás lennék, ha nagyon gyorsan tudnál néhány szempontot közölni, mert jövő héten le kell adni az anyagot.

Előre is hálásan köszönöm!
Szeretettel:

Ádám

¹⁶ Hecker Ádám rendszeresen és hasonló tartalmú jókívánságokat fogalmazott meg más állami és egyházi tisztségviselők felé is.

31.

**Hecker Ádám külügyi programjainak módosításáról tájékoztatja
Kenderesi Jánost, az ÁEH főosztályvezetőjét a délutáni találkozásukat
megelőzően**

Budapest, 1974. február 6.

Kenderesi János
Főosztályvezető Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Budapest
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Mellékelten közlöm magyar fordításban Schäfer zürichi metodista püspök legutóbbi két levelét, amelyben március 5-8-ig, illetve április 22-26-ig tartó két konferenciára hív meg.

E két alkalmat, mint amelyeken való részvételünkkel számolnak, már jeleztem abban a levélben, amelyet pótlólag írtam az 1974. évi külügyi terveinkről.

A március 5-8-ig tartó konferencia a közép- és dél-európai metodista egyházak centrálkonferencia végrehajtó bizottságának ülésezése. Ennek tárgysorozatát mellékelem. Bár mi nem vagyunk tagjai a végrehajtó bizottságnak, most azért helyeznek súlyt a részvételünkre, mivel ezen az együttléten a végrehajtó bizottság hivatalos ülésén túl az áprilisi *konferencia* témáinak a teológiai előkészítése történik.

Mivel tehát főleg teológiai kérdések azok, amelyekben érdekeltek vagyunk, hasznosnak vélem, ha erre az alkalomra a német nyelvtudásuk mellett a teológiai kérdésekben is leginkább jártas Wladár Antónia szolnoki és Hecker Frigyes pécsi lelkészeink vennének részt.

Ha kívánatosnak látszik, hogy az áprilisi konferencián azok vegyenek részt, akik a márciusi előkészítőben is közreműködtek, akkor az áprilisban tartandó konferenciára fent nevezetteket javaslom. Ha ez nem feltétlenül szükséges, akkor utóbbira szíves engedelmével egy későbbi időpontban történne javaslattétel.

Bár Schäfer püspök engem hívott ezekre az alkalmakra, egészségi állapotom miatt most nem vállalkozhatnék ilyen útra.

Szükségét éreztem annak, hogy a délutáni találkozásunk előtt Főosztályvezető Urat fentiekről tájékoztassam.

Őszinte tisztelettel:

Budapest, 1974. február 6.

(Hecker Ádám)
szuperintendens

**Részletek Hecker Ádámnak az ÁEH-ban folytatott beszélgetéséről felvett
„bizalmas tárgyalások” című kézírásos pro memoriájából**

Budapest, 1974. február 6.

Délben Palotayval: Jelezte, hogy a Hivatal Tiborral szemben terhelő adatok birtokában van (Schwarz auf Weiß) és eljárni készül ellene, úgyhogy neki (Palotaynak) nem kell kicsinyes bosszút állnia, ami nem is volna méltó hozzá! Nem akarja életét kicsinyes manőverekben elfecsérelni. Jelezte, hogy Lóránt Vilmos a Hivatal részéről Nyíregyházán járt – úgy látszik Tibor ügyében. Mondtam Palotaynak, hogy az Egyháztanács szerint Tibor magánakciója volt a beszélgetés Palotayval.¹⁷

3 óraker a Hivatalban.

Kenderesi főosztályvezető és Lóránt Vilmos tanácsos. Utóbbi előtt jegyzetblock feküdt, amibe azonban alig írt valamit. Egy-két órával előtte beküldtem Kenderesihez írt levelet, hogy a találkozó előtt ismert legyen előtte az ügy – és egészségi állapotomról való rövid beszélgetés után a levélben jelzett két svájci útról volt szó. Két negatív dolgot említett Kenderesi: 1. Ezek az utak nem szerepeltek a beadott külügyi tervben 1974-ben. 2. Nem Wladár Antóniát és Hecker Frigyeszt hívja Schäfer püspök, hanem engem.

Első kérdésre: a később küldött pótjelentésben (csak Schäfer püspök kérésére küldött leveléből értesültem e két útról, miután [az] első külügyi jelentést már leadtam) szerepelnek ezek az utak (amit Lóránt Vilmos igazolt is) és Palotay úgy informált, hogy a Hivatalban megvan a készség, hogy a két jelöltet márciusi útra kiengedje. (Közben elhangzott (Kenderesi?), hogy reménységgel (vagy bizalommal?) tekintenek Frigyesre.)

A második kérdésre az volt a válaszom, hogy bár engem hív Schäfer püspök, de egészségi állapotom semmiképpen nem teszi lehetővé ezt az utat. Nagyon ki kellett hangsúlyoznom, hogy Schäfer püspökkel elintézem a dolgot, de nincs értelme annak, ha nem tudom, hogy a Hivatal kiengedi helyettem a két személyt. Kenderesi fordítva gondolta [a] sorrendet.

Miért hagyom függőben az áprilisi utat? – volt a következő kérdés. Kenderesi mondta, hogy mindkét útra nem engedik ki a két személyt, amit viszont nálam minden további nélkül hozzájárulnának. Mondtam, hogy – és ezt most akartam bejelenteni –, hogy március 2-ára, illetve 16-ára tervezzük a szuperintendens-választást és nem akarok elébe vágni a dolognak: az menjen ki, akit megválasztanak, illetve akit a megválasztott szuperintendens javasol.

A Hivatal mindenképpen az én kiutazásomhoz járul hozzá áprilisban.

Meglepte őket, hogy újból visszalépek a szuperintendensjelöltségtől. El kellett magyaráznom, hogy mi késztetett annak idején (a közgyűlés után) arra, hogy visszalépjek. „Ezt mondjam meg teljes őszinteséggel!” Elmondtam, hogy szinte minden megbízás lejárta előtt felvettem a Hivatal előtt, hogy nem tudom tovább vállalni a kettős terhet. A helyzet miatt újból és újból kértem az „atyafiak” – bocsánat a kifejezésért, mondtam, hogy vállaljam továbbra is. Körülbelül egy évvel ezelőtt nagyon határozottan mondtam a Hivatalnak, hogy nem vállalom újból. Erre megkérdezték, hogy ki jön utódomként számításba. Mondtam akkor tehát egy évvel ezelőtt: nyilván azok felé fordul a bizalom most is, akiket tanácsstagnak választottak. Ezek közül Szuhánszki úr semmi esetre sem

¹⁷ Iványi Tibor 1973 novemberében egy személyes beszélgetés keretében megintette Palotay Sándort a magatartásában botrányosnak tartott ügyek miatt.

vállalja; hogy a fiam legyen az utódom, ezt én nem akarom, tehát a három tanácsstag esete így néz ki.

Közben a kollégák a helyzet miatt megint csak arra kértek, hogy vállaljam még egyszer a vezetést, ami mellett annak a lehetősége [is] felmerült, hogy inkább a gyülekezeti lelkészséget adjam át másnak. Ezt a zárójeles mondatot most nem említettem, csak most eszembe jut, hogy az újabb vállalás valahogy így nyugtatott meg.

Elmondottam, hogy ha a közgyűlésen megtörtént volna a választás, akkor – úgy nézett ki a dolog, hogy újból rám esett volna a választás. De miután a Hivatal kért, hogy a választást halasszuk el a Szervezeti Szabályzat jóváhagyása utánra, most már az új Szervezeti Szabályzat alapján történjen a választás, közben a közgyűlés annyira kifárasztott, hogy úgy kellett látnom, hogy az újabb 4 év feladata és terhe messze meghaladja a még rendelkezésemre álló erőt, hogy bejelentettem a Hivatalnak, hogy nem jelöltetem magam újból, ami a tervezett elhelyezés elejtését tette indokolttá.

Elmondtam azután, hogy a jóváhagyás után Palotay úr szólt, hogy most itt az ideje a választás megejtésének. (Palotay annak idején úgy mondta, hogy a Hivatal őt bízta meg, hogy a Hivatal nevében lépjen velünk érintkezésbe a választás előkészítésére, de ezt most nem mondtam). De elmondtam, hogy távollétemben a Tanács Palotay jelenlétében úgy döntött, hogy vonjam vissza a bejelentést, amit megtettem. Kenderesi hangsúlyozta, hogy ezt a bejelentést – mint minden bejelentést – nagyon komolyan vett a Hivatal. Most mi készített arra, hogy visszavonjam?

Megmondtam, hogy a betegség annyira legyengített, hogy most azt látom, semmi körülmények között sem tudnám megegyezni a vezetést vállalni. Volt róla szó, hogy a betegség sötétén látóvá teszi az embert, mondtam, tudom, hogy a betegség befolyásolja az embert hangulatában, de itt többről van szó.

De ez a bejelentés annyira meglepte a Hivatalt, hogy nem tudnak hozzájárulni, hogy egy hónapon belül – de a március 16-a is túl korai – megtörténhesen a választás. Megemlítette Kenderesi, hogy a Hivatal – valamikor (?) – azt mondta, hogy 2-3 hónappal előre kell jelenteni. Mondtam, hogy ilyen kijelentés[re] én nem emlékszem, bennem „egy hónap” van, de hogy ezt valaki mondta nekem, vagy csak úgy van bennem, nem tudnám pontosan megmondani.

Azután szóba került Tibor személye. Igen határozottan kifejezést adott Kenderesi annak, hogy a Hivatal nem fogadja el Iványi Tibor személyét, mert vele az együttműködés lehetetlen, illetve, ahogy többször is hangsúlyozta: Iványi Tibor képtelen – vagy nem akar (?) – együttműködni a Hivatallal. Személye súlyosan meg van terhelve. Szóvá tették a gyermekei körül kialakult dolgokat, Magdi felszólalását annak idején a Hazafias Népfront nyíregyházi ülésén, hol Magdi a távol lévő Tibort helyettesítette. Szóvá tette, hogy a helybeli többi egyházi vezetővel is rossz a viszonya. Ezzel szemben igen szoros kapcsolatot tart fenn az egyházi vezetés részéről elmarasztalt „betánista” lelkészekkel stb.

Gondolja át a metodista egyház: tovább akarja ápolni az Ökumenikus Tanácsban való képviselőit, amelynek a szuperintendens alelnök[e]. Szerinte sem az Ökumenikus Tanáccsal, sem a SZET elnökségével nincs meg a lehetőség, hogy Iványi Tibor személye lehessen az egyházat képviselő személy.

Közben egyszer Lóránt Vilmos szóba akarta hozni nyíregyházi útján szerzett információit, mire Kenderesi leintette: majd erre is sor kerül. De mégis közbevetette: még az is kétséges, hogy Iványi Tibor lelkész lehet tovább.

Nem teológiai felfogása ellen van kifogás, hanem magatartása ellen, amely a jelenlegi rendszerrel való szembenállást mutat. (Nem akartam kitérni arra, hogy ezt a vádat visszautasítottuk Palotayval szemben. Nem tudom, hogy tudnak-e erről, és mennyit tudnak, bár a beszélgetés mögött erősen éreztem Palotay információit, illetve Palotay kifogásait: hogy a szuperintendens-választásnál elősen figyelembe kell venni azt, hogy a

választandó a fenti fórumokon is jól fogja képviselni az egyházat – azt Palotay többször tette előttem szavá.)

Jeleztem, hogy mi lelkészek egyetértettünk minden lényeges kérdésben (hogy „lényeges”-t mondtam-e, nem tudom már), de persze vannak dolgok, amiket nem egyformán látunk, így nem mindenben értek egyet Tiborral – de a többiektől is el-eltér a véleményünk kisebb kérdésekben, mégis azt látom, hogy Tibor magatartása többször mást mutat, mint ami motívumként mögötte van. Ezt Kenderesi helyben hagyta (el is mondott egy „grúz mesét” a grófról és medvéjéről, aki a légy helyett a grófor is agyoncsapta), de úgy látja, hogy Tibor nem elvéve tanúsít olyan magatartást, ami rossz, hanem kivétel nélkül. Kérte, hogy mondjak csak egyet is, ahol ő pozitíven viszonyult a rendszerhez. (Ezt szószerint Palotaytól is hallottam már.) Elmondottam, hogy egy genfi nyilatkozatot, ami igen jó benyomást keltett a Hivatalban, kérésemre Tibor fogalmazta meg, ami még egyszer-kétszer előfordult. Kértem, ha lehetőség volna rá, nagyon hálás lennék, ha módot adnának Tibornak, hogy valakivel a Hivatalban beszélhetne. Későbbiek folyamán nem zárkózna[k] el tőle, de most nem látják indokoltnak, mondotta Kenderesi. Kifogásolta, hogy elsősorban Buhallával kellene ápolni a kapcsolatot, amit teljesen elmulaszt. (Kivéve, amit előzőleg a helyi lelkészekkel való viszonyról mondtam: ökumenikus imahét, utána Buhallánál stb.) Elmondtam, hogy Buhalla betegsége alatt kétszer felkereste Tibor, utána hivatalban kereste, de Buhalla nem hívta vissza, amire Tibor úgy látta: nem akar tolakodni. Kenderesi ezt úgy értelmezi: ez azt mutatja, hogy rossz a viszony közte és Buhalla között, ez kellene hogy meggondolkoztassa Tibort. Említettem, hogy Buhalla a találkozó[n] feltűnően „szuperintendenshelyettesne úrnak” szólította Tibort.

Lóránt Vilmos azután elmondta, hogy Nyíregyházán járt. Úgy látszik, panasz jöhetett többektől (Bartha püspök, Ottlyk püspök – utóbbi nevét említette, amikor megemlítette, hogy Lóránt Nyíregyházán járt), súlyos panaszok vannak Tibor ellen, ahogy tagokat csinál más egyház területén, több lelkész panaszkodik ellene. Hogy külföldi bibliákat terjeszt. Kérdezte Lóránt tőle – „amire nézve eddig nálunk nem csináltak ilyen vizsgálatot” –, hogy *az utóbbi időben* kaptunk-e külföldi bibliákat – ezt így kétszer is kérdezte. Mondottam, hogy nem. Szoktunk kapni postán keresztül, hol ettől, hol attól egy-két bibliát. Megemlítettem, hogy másoknak feltűnt a közgyűlésünkön, hogy minden egyházi képviselő, aki köszöntött bennünket, külföldi bibliából olvasott fel, csak nekem nem volt hazai kiadású bibliám. Elmondtam, hogy tavaly járt egy körülbelül 10 tagú küldöttség egyik istentiszteletünkön, ahol énekeskönyvünk után érdeklődve kérdezte, hogy van-e elég Bibliánk. Mondottam, hogy nálunk teljesen kielégítő a helyzet – mint talán egyik szocialista országban sem, csak kisméretű Biblia nincsen, amit a bibliaórára jövők ridikülbe tehetnek, ezért vagyunk hálásak, ha néha-néha ilyeneket kapunk. Említettem, hogy az illető felajánlotta, hogy elküld nekünk 50-100-200-1000-5000 (?) Bibliát, de visszautasítottam. Kérdezte Lóránt: na és küldött? Mondtam, hogy nem.

Nagyjából ez volt a beszélgetés. Kenderesi mondotta még, hogy amit közöltek velem, azt csak nekem mondták tájékoztatásul, az nem való arra, hogy azt felhasználhassam. Nem mondja, hogy majd később nem fognak nyíltan is állást foglalni (kb. így mondta) Tibor ügyében, de egyelőre ezt csak velem közölték, azt ismételtlen mondta. Utána nyugtalanított, hogy helyes volt-e, hogy belementem a választás elhalasztásába, és hogy a betánisták védelmében nem kellett-e volna szót emelni, amit nyíregyházán ismételtlen megtettem az akkori tanácsos előtt.

Kifogás volt még Lóránt részéről, hogy Tibor a társadalmi kérdésektől elforduló, befelé forduló magatartást tanúsít és képvisel, és erre neveli az embereket. Az egyház vezetőjétől elvárják, hogy nem befelé fordul (betanista [?]) magatartást tanúsítson.

Mikor szavá tettem, hogy miért akarjuk márciusban tartani (Kenderesi: „hisz nem kerget a tatár”), említettem: ti. már előjött alkalmasint: „lejár a mandátum”, mire az

országgyűlési példára és első választásomra hivatkoztam, akkor Kenderesi: meg lehetett volna hosszabbítani a közgyűlésen a mandátumomat.

Lóránt: (Szervezeti Szabályzatnál:) Ne csináljunk mumust a Hivatalból.

Kenderesi: Iványiról a legjobb szándék mellett sem lehet azt mondani, hogy szerény ember.

„Ultimátumhangú” az adv[entista?] levél (?)

„Nem hajlandó velem együtt dolgozni (?)”

33.

Hecker Ádám az ÁEH-ban folytatott tárgyalásáról ad tájékoztatót

Budapest, 1974. február 9.

Kedves Gyula, János, Tibor és Frigyes!

Amint tudjátok, szerdán délután bent voltam a Hivatalban. Többek között bejelentettem a szuperintendens-választás tervezett terminusát. Meglepetést keltett, hogy a legutóbbi írásbeli bejelentéssel ellentétben – amelyben a Tanács döntése alapján kértem a Hivatalt, hogy tekintsék semmisnek a konferencia után történt bejelentést, miszerint nem jelöltetem magam a választásnál – most újból azt jelentem, hogy a betegség által leromlott egészségi állapotom miatt nem tudom újból vállalni az egyház vezetését.

Ez a tény és az előttünk álló svájci utak a március 2-re illetve 16-ra tervezett választásnak egy későbbi időpontra való elhalasztását teszik szükségessé. Ezért a február 18-ra tervezett összpédikatori találkozó is egy későbbi időpontban történne meg.

Úgy kellett elfogadnom a választás elhalasztását mint olyan időt, amit az Úr ad arra, hogy böjtléssel és imádsággal valóban egygyé tudjunk válni Előtte.

Mivel Schäfer püspök legutóbbi levelében engem hív meg mind a márciusi, mind az áprilisi találkozóra és ezt a tényt amúgyis csak késve jelentettem – Schäfer püspök kérésemre decemberben küldött levele vétele után – nem a legtermészetesebb volt tudomásul venni, hogy a márciusi konferenciára Wladár Antónia és Hecker Frigyes menjenek ki Svájcba.

Egészségi állapotom a találkozó után inkább negatív mint pozitív irányban fejlődött. Ezért feleségemmel ma délután 4 napra Szekcsőre megyek pihenni. Imában sokat gondolok Rátok és szolgálatotokra.

Áldjon meg Benneteket az Úr és őrizzen meg.

Szeretettel:

34.

**Ottlyk Ernő evangélikus püspök bejelentést tesz Iványi Tibor
tevékenysége miatt Hecker Ádámnál**

Budapest, 1974. február 11.

Az Északi Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatala
Budapest, VIII: Üllői u. 24.
Tel: 343-737
78/1974. sz.

Tisztelendő Szuperintendens Úr!

Nyíregyházi lelkészeim azt panaszolják, hogy Iványi Tibor, nyíregyházi metodista lelkész tevékenysége zavarólag hat az ottani ökumenikus együttműködésre. Kifogásolja az Ökumenikus Tanácsban együttműködő egyházak egyházpolitikai irányvonalát.

Amikor erre a jelenségre szíves figyelmét testvéri szeretettel felhívom, az a reményem, hogy kölcsönös megalégedésre tudjuk biztosítani egyházaink és gyülekezeteink jó együttműködését az Ökumenikus Tanács keretében.

Testvéri szeretettel köszönti:

D. Dr. Ottlyk Ernő püspök¹⁸

35.

Hecker Ádám a szuperintendens-választásról tájékoztatja az ÁEH-t

Budapest, 1974. március 1.

Kenderesi János Főosztályvető Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Palotay Sándor elnök úr útján közölt kérésére tisztelettel a következőben kívánom tájékoztatni Főosztályvezető Urat a magyarországi Metodista Egyházban küszöbönálló szuperintendens-választás jelenlegi helyzetéről.

Február hó 25-én együtt volt az egyház egyháztanácsa, és megtárgyalta a választás előkészítésének kérdését. Tekintettel arra, hogy a „Szervezeti Szabályzat” nem tartalmaz intézkedést arra nézve, hogy a választók elé jelöltet kell állítani, ellenben minden lelkész

¹⁸ 1957-től „Szamosi” fedőnéven állambiztonsági ügynök.

egyenlő eséllyel vesz részt a választásban, elállt a tanács attól, hogy jelöltben, vagy jelöltekben állapodjék meg.

Mégis szóba került két olyan lelkész neve, akik mint esélyesek leginkább előtérben állnak: éspedig Iványi Tibor és Hecker Frigyes.

Mivel a két személy egyike a saját fiam, ezért az elmúlt hónapokban ismételtén is megemlítettem a Hivatalban, amikor a választásról szó esett, hogy nem tartom bölcs és szerencsés dolognak, ha ilyen exponált pozícióban a fiú követi az apát. Ezért a látszatát is el akartam kerülni annak, hogy fiam megválasztása mellett emeljek szót. Kifejtettem azonban, hogy az egyház szuperintendense nemcsak az egyház szűkebb értelemben vett egyházi munkáját irányítja és felügyeli, hanem az ő személyében realizálódik az egyháznak az Állami Egyházügyi Hivatallal, a hatóságokkal, továbbá a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsával, illetve a Szabadegyházak Tanácsával való kapcsolat és a velük való együttműködés is. Mivel Iványi Tibor személye az ezekkel a fórumokkal való érintkezésben tanúsított magatartása miatt erősen meg van terhelve, ezért s a fenti szervekkel való eddigi gyümölcsöző együttműködésnek folytatása nem látszik biztosítottak, ha a választás öreá esnek.

Hogy azonban a lelkészek megfelelő tájékoztatást kapjanak a választásra vonatkozóan, úgy döntöttünk, hogy a választás előtt – amelyet a gyülekezeti képviselők részvétele miatt célszerűnek látszik egy szombati napon megtartani – a választ[?] megelőző hét valamelyik napjára összehívjuk a felszentelt lelkészeket, hogy ismertessük előttük azokat a szempontokat és feltételeket, amelyekkel rendelkezni kell az egyház leendő vezetőjének ahhoz, hogy biztosítva legyen a fent jelzett szervekkel való és az egyház számára is hasznos együttműködés.

Jelen körülmények között lehetséges fenti tájékoztatóm szíves tudomásulvételét tisztelettel kérve, vagyok

őszinte tisztelettel:

Hecker Ádám
methodista szuperintendens

36.

A MME Különleges Ügyekkel Foglalkozó Bizottságának rendkívüli ülése Iványi Tibor ügyében

Budapest, 1974. március 6.

Jegyzőkönyv

Készült Budapest, VI. Felsőerdősor 5. 1974. március 6-án a szuperintendensi hivatal irodájában, a Különleges Ügyekkel Foglalkozó Bizottság üléséről.

Jelen vannak: Hecker Ádám szuperintendens, Zimre Gyula, Szuhánszki János és Szabó Andor lelkészek.

Hecker Ádám szuperintendens előadja, hogy Zimre Gyulával együtt 1974. március 5-én az állami Egyházügyi Hivatalban voltak Iványi Tibor ügyében. Mivel az említett testvérünk rendkívül súlyos helyzetet teremtett kifogásolható magatartásával, ezért hívta össze az említett bizottságot.

A Bizottság Hecker Ádám szuperintendens elnöklete alatt meghallgatta Iványi Tibor védekezését, és a következőket állapította meg:

1. Iványi Tibor ellen többszöri kérés és figyelmeztetés ellenére a hatóságok részéről ismételt panasz érkezett a velük szemben tanúsított helytelen magatartás miatt, és ezzel egyházunkat rendkívül megterhelte.

2. Iványi Tibor azzal vádolta Hecker Ádám szuperintendenst, hogy az egyházunk érdekeit nem helyesen képviseli a különféle szervek előtt.

3. Iványi Tibor Hecker Ádám szuperintendens és a többi lelkész ismételt kérése és figyelmeztetése ellenére az ellene felhozott vádakát visszautasítja, nem lát okot a megbánásra, és nem tud garanciát adni arra nézve hogy a számára kijelölt munkaterületen az állami szervekkel és a SZET-val jobb viszonyt fog kialakítani.

4. A Bizottság megbízza Hecker Ádám szuperintendenst, hogy az ügy súlyosságára és Iványi Tibor személyére való tekintettel, tegyen kísérletet arra, hogy Balló István miniszterhelyettes úrtól haladékokat kapjunk a fegyelmi eljárás megindítására.

5. A Bizottság foglalkozott Iványi Tiborné „Csodálatos ország” című költeményével, amely a „Vetés és aratás” nevű külföldi magyar nyelvű vallásos lapban megjelent.

Megállapítást nyert, hogy az említett költeményben vannak olyan kifejezések, amelyek politikai szempontból kifogásolhatók, és félreértésre adhatnak okot. („Itt kétszer csattan mindig a verés...”; „Gyolcsot őrünk rongyaink alatt...” stb.)

A Bizottság az egyház nevében a költemény tartalmával nem ért egyet, és elhatárolja magát tőle.

Iványi Tibor védekezésében megemlítette, hogy a szerzőt nem vezette sem gyűlölet, sem támadó szándék. Az említett költeményt Iványi Tibor és Iványi Tiborné tudtán kívül vitték külföldre, hozzájárulásuk nélkül.

A Bizottság tudomásul veszi ezt a körülményt. A jövőben segítséget kell nyújtani Iványi Tibornénak, hogy irodalmi munkássága egyházunk teológiai felfogását tükrözze.

6. A Bizottság sajnálja és helyteleníti, hogy az említett költemény a sajtótörvények megkerülésével került külföldre, és arra kéri az egyház vezetőségét, hogy tagjainkkal ismertesse az erre vonatkozó törvényes rendelkezéseket.

7. A Bizottság figyelembe veszi Iványi Tibornak a 27 éven keresztül végzett rendkívül áldozatos és odaadó munkásságát, családi körülményeit, valamint azt is, hogy ellene eddig fegyelmi eljárás nem volt. Ezért arra kéri az egyház vezetőségét, hogy a továbbiakban tegyen meg mindent arra nézve, hogy Iványi Tibor egyházunk lelkésze maradjon, feltéve és remélve, hogy testvérünk eleget tesz az egyház vezetősége kérésének, és megváltoztatja magatartását.

kmft.

Szabó Andor jegyző
Hecker Ádám szuperintendens

Hecker Ádám feljegyzései a március 6-i „bizottsági” tanácskozás előtt (?)

Budapest, 1974. március 6.

Egyháztanács

Súlyos krízisben az ÁEH-hoz való viszony.

1) Ingerült légkör teremtődött a hatóságokkal való tárgyalásban Tibor fölényes magatartása és érzékenysége miatt (ultimátum).

2) Izzó hőfokra hevítette a költemény[.] Megyei Tanács és Párt súlyosan elítéli[.] a) Ha egyházon belül intéződik el, akkor elállnak attól, hogy politikai síkra viszik; b) próbáltuk, de eredménytelenül végződött.

3) Hivatal nem tűri tovább az oppozíciós ([*-os megjegyzés lapszáján:] „megalkuvást” nem említettem[:] hiv[atalos] nyilatkozatokkal ellentétes magatartást) magatartást sem (barátság a betánistákkal). a) („Ha én leszek szup[erintendens]: nem tűröm a Hiv[atal-i] beavatkozást; szövetkezés: körlevelet nem olvasok fel.”) b) Ha nem tudunk rendet teremteni, levonják a következményt. (Nagy Józsefnél: én! Nem [?]: Palotay[.] Itt: esetleg Szakács J[ózsef]) c) Komolyan veszik a Szervezeti Szabályzatot: biztosítja általunk fogalmazott egyházi életet, de elvárják, hogy mi is vegyük komolyan! d) Szuperintendens-választás vétőjogát elismerjük!! e) Nem igaz, hogy Palotay beleavatkozott egyházi életünkbe („körlevelet ő ellenőrizte”??) Ellenkezőleg: ingatlanvételnél Szervezeti Szabályzatnál segített! (Ifjúsági csendes napok.) f) Nem szolgálhat (suttymban) más (népegyházi) lelkész feletteseinek engedélye nélkül (nekik kell rendezni viszonyukat saját feletteseikhez). g) Hozzájárulásom nélkül senki sem evangelizálhat másnál. h) Nem mehetünk túl továbbra ilyenén: „nem vagyok hajlandó tovább együttműködni” (konferencia óta állandó vád {„belém rúg, ahol ér”}); „rossz lelkiismerete[de]t nyugtattad meg”; „partizánkodás” a baj. (10 évig Nyíregyházán voltam a Rákosi-éra alatt[:]) (1) „pánszláv fészek”; (2) ha a T[ermelő] Sz[övetkezet] nem ment: „elvonjuk az embereket a munkától” (?) (3) augusztusi csendes napokat bejelentettem (Békefi kezdte!); Tanácselnök behívott, eredmény: „3-4 nappal később” (gázpalackot kaptunk); (4) éjjel 11-kor: „megáll az autó?” (5) ÁEH-tanácsos előtt védtem a betánistákat; (6) 1957 január 2-án nálunk volt 150 hívő lelkész.)

Hecker Ádám feljegyzései a „bizottsági” tanácskozás után (?)

Budapest, 1974. március 6.

- 1) Nyugtalanít az ügy, csak tegnap nem volt időm.
- 2) Azt hiszem: Tibor belátta hozzáállásának helytelenségét.
- 3) Nem ellenség: genfi „köszöntést” stb. ő készítette. *(a)* Elfogadja a szocialista társadalmi rendet, sokszor – éppen, mint 11 gyermekes családapa – kiemelte annak pozitív oldalait. *(b)* Csak úgy érzi, hogy sokszor egyesek túlteszik magukat a törvényeken, jogszabályokon. *(c)* Ezekre – sértett hiúságból – ingerülten reagál.
- 4) Mély gyökerei vannak Iványiéknak az egyházban, egyedülálló buzgósággal és hűséggel szolgálnak. Szeretik Istent.

Iványi Tiborné

Csodálatos országban...

Nyíregyháza, 1964. karácsony

Csodálatos országban járunk.
Ruhánk szerény, cipőnk kissé kopott,
De hisz' feltűnni úgysem vágyunk,
S lelki szegények itt a boldogok!
Lábunk alá nem simul aszfalt,
Utunk göröngyös és tövis szegi,
De szívünk sohasem tapasztalt
Szép bukkánók fenségét élvezi.

Csodálatos országban járunk...
Itt kétszer csattan mindig a verés,
Kényszerútra ráadást szánunk,
A szenvedés itt szép kitüntetés.
Hegyekre hág a sánta lába.
A görbe hátú terheket cipel,
Megyünk, megyünk, nem nézünk hátra,
És nem cserélünk soha, senkivel.

Csodálatos országban járunk,
Hol szivárványszínű a ború,
S ha néha völgy be kell leszállnunk,
Senki sem fél, senki sem szomorú.
A bölcs beszélget Istenével,
A hebehurgya ismerni tanul.
A kacér felnézni is szégyell,
S végtelen boldog, kinek könnye hull.

Csodálatos országban járunk...
Ha széles útról könnyű élet int:
A szívünk védjük, meg sem állunk:
A keskeny ösvényt választjuk megint.
Csalogat újra múlt lidérce,
Ledér világ, nagy kultúrörömök –
Egy keresztbe fogódzunk félve,
Vágyunk a szent, a tiszta, az örök!

Csodálatos országban járunk,
És gyolcsot őrzünk rongyaink alatt,
Megtöltött mécsünk, mirtuszágunk
S tűzben kipróbált drága aranyat;
Mert majd egy égi jeladásra
Elfáradt szívünk utolszor dobog,
S vonulunk a nagy vacsorára:
Királyi mátkák, hűek, boldogok.

**Hecker Ádám levele az ÁEH-hoz az állam és egyház kapcsolatának
„bizottság” általi megvitatásáról**

Budapest, 1974. március 7.

Balló István Miniszterhelyettes Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Miniszterhelyettes Úr!

Szíves elnézését kérem, hogy a sorozatos, sokszor éjjelbe nyúló tárgyalásoktól kifáradva csak röviden írom a következőket.

A Magyarországi Metodista Egyháznak általam kinevezett bizottsága (Zimre Gyula, Szuhánszki János és Szabó Andor lelkészek) f. hó 6-án foglalkozott az egyháznak Magyar Népköztársasághoz és benne az Állami Egyházügyi Hivatalhoz való viszonyával, amihez egyik lelkészünknek, Iványi Tibor úrnak ismételten kifogásolt magatartása nyújtott alkalmat.

Miután a bizottság meghallgatta Iványi Tibor urat a kifogásolt pontok vonatkozásában, utóbbinak távollétében a következőkben állapodott meg.

1. A bizottság az egyház nevében elhatárolja magát Iványi Tibornának a „Vetés és aratás” című, a Német Szövetségi Köztársaságban megjelenő időszakos vallásos lapban megjelent „Csodálatos országban járunk” című költemény tartalmától, bár tudomásul vette Iványi Tibornak ama védekezését, hogy a szerzőt a költemény megírásánál nem vezette hazánk elleni ellenséges indulat, amely költeményben egyébként a bizottság tagjai – meg kell vallanunk – eleinte maguk sem láttak kifogásolható politikai tartalmat.

2. Helyteleníti továbbá azt a tényt, hogy az inkriminált költeményt a törvényes út megkerülésével jutott az említett lap szerkesztőségéhez, amiről – ahogy Iványi Tibor úr mondta – maguk sem tudtak.

3. Iványi Tibor úrnak azokat a kijelentéseit, amelyekkel a metodista egyháznak az Állami Egyházügyi Hivatalhoz való viszonyát ismételten kifogásolta, a bizottság visszautasítja.

Miután a bizottság Iványi Tibor úrnak védekezése alkalmával kilátásba helyezte, hogy az egyház vezetésével ellenséges magatartása és kijelentései miatt fegyelmi eljárás folyamán bizonyos szankciókat kénytelen foganatosítani, Iványi úr kijelentette, hogy nem tudja sem eddigi magatartását, sem kijelentéseit helyteleníteni vagy visszavonni.

A bizottság így az előtt a kényszerhelyzet előtt állt, hogy a kilátásba helyezett szankciók eszközéhez nyúl. Mivel a bizottság mégis úgy látja, hogy mielőtt ilyen következményekkel járó lépést megtenne, szükséges az ügyre vonatkozó tények alaposabb ismerete, és a Szabadegyházak Tanácsa Elnökségével való tárgyalás, ezért tisztelettel kérem Miniszterhelyettes Urat, szíveskedjék hozzájárulni ahhoz, hogy még egy kísérletet tegyen a bizottság a következő hét elején arra, hogy Iványi urat jobb belátásra bírja, hogy – közben átgondolva e lépésének minden reá és az egyházra nézve várható következményét – önvizsgálatot tartson, és revideálja magatartását.

Fenti kérésemhez szíves hozzájárulását kérve, vagyok őszinte tisztelettel:

Hecker Ádám

Ui.: A gépelési hibákért szíves elnézését kérem.

Az 1974. március 14-én megtartott lelkészgyűlésen megvitatják Iványi Tibor ügyét, és úgy határoznak, hogy az ÁEH-hoz beterjesztett március 7-i levelüket visszavonják

Budapest, 1974. március 14.

Jegyzőkönyv

Készült a Metodista Egyház lelkészgyűléséről, 1974. március 14-én, délelőtt 9.h. Budapest, VI. Felsőerdősor 5. III. emeleti tanácsteremben. Jelen vannak: Hecker Ádám szuperintendens, Zimre Gyula, Iványi Tibor, Wladár Antónia, Szuhánszki János, Szabó Andor, Hecker Frigyes, Vadászi András, Elek Lajos, Vadászi Ilona lelkészek.

Sréter Ferenc lelkész üdülése miatt nem lehetett jelen.

Hecker Ádám szuperintendens megnyitja az ülést, és bejelenti, hogy Sréter Ferenc gyenge egészségi állapota miatt Visegrádon mint beutalt nyugdíjas üdül.

A szuperintendens a továbbiakban előadja, hogy egyházuk súlyos helyzete miatt hívta össze a rendkívüli lelkészgyűlést, egyben megállapítja, hogy a lelkészgyűlés határozatképes.

Hecker Ádám szuperintendens előadja, hogy 1974 március 5-én az Állami Egyházügyi Hivatalban Balló István miniszterhelyettes úrral és Kenderesi János főosztályvezető úrral tárgyalt. Ezen a megbeszélésen Zimre Gyula lelkészünk is jelen volt, amelynek a következő két ügy képezte tárgysorozatát.

1.) Iványi Tibornének a „Vetés és Aratás” című Nyugat-Németországban kiadott vallásos lapban megjelent „Csodálatos ország” című költeménye. A Hivatal politikai tendenciát lát a költeményben. Azonkívül kifogásolja, hogy a költemény a sajtótörvények megszegésével került a lapba.

2.) Iványi Tibor oppozíciónak minősülő magatartása képezte a következő tárgysorozati pontot. Az egyházat felszólítják, hogy ebben az ügyben járjon el, mert ellenkező esetben a Hivatal maga veszi kezébe az ügyet.

Hecker Ádám szuperintendens és Zimre Gyula közlik, hogy a költeménnyel kapcsolatban helytelenítik, hogy a sajtótörvények megkerülésével került nyomtatásba, bár valószínűnek látszik, hogy ez Iványi Tiborné tudta nélkül történt.

Bár eleinte nem láttak a költeményben politikai tartalmat, mégis elfogadták, hogy a költeménynek van ilyen tartalma és pedig negatív jelleggel.

Iványi Tibor személyére vonatkozóan kifejtették, hogy őt és munkáját nagyra becsülik az egyházban. Magatartásában meggyőződésük szerint nem rosszindulat vezeti őt, bár sokszor okozott nehézségeket egyházunkban is az a mód, ahogyan elveihez ragaszkodott.

A fent előadottak után a megjelentek több szempontból megvitatják az elhangzottakat.

Iványi Tibor sérelmezi kollegáinak eljárását az Állami Egyházügyi Hivatalban. Kifejti, hogy nincs oppozícióban az állammal szemben, bár előfordultak egyes vitatható hatósági intézkedések, amelyeket kifogásolt és sérelmezett.

A költeménnyel kapcsolatban előadja, hogy azt felesége tíz évvel ezelőtt egy konkrét személlyel kapcsolatban írta és a költemény keletkezésénél kizárólag lelki indokok vezették. A költemény külföldre hozzájárulásuk és tudomásuk nélkül került.

Hecker Ádám szuperintendens előadja, hogy a fentiekkel kapcsolatban egy

bizottságot hívott össze. A bizottság munkájában való részvételt egyik bizottsági tag nem tudta vállalni,¹⁹ és kezdettől kivált a bizottság munkájából. A bizottság ennek ellenére lefolytatta a tárgyalást, amelynek eredménye volt a Balló István miniszterhelyettes úrhoz, 1974. március 7-én kelt levél. Hecker Ádám közli továbbá, hogy a tárgyalást lefolytató bizottság egyik tagja utólag levélben közölte, hogy részvétele miatt súlyos lelkiismereti konfliktusba került, és kérte, hogy jóváhagyását tekintsek semmisnek és mentsék fel a bizottságban való részvétele alól.

A lelkészek kérésére Hecker Ádám szuperintendens az említett levelet felolvassa.

A levél tartalma élénk vitát váltott ki a lelkészek között. Többen helytelenítették, hogy a tárgyalás lefolytatása és a levél megírása a teljes lelkészi kar meghallgatása nélkül történt. Nem alakult ki egységes látás Iványi Tibor magatartásának megítélésében sem. A levél 3. pontja különösen heves vitát okozott, mert a lelkészgyűlés egyes tagjai azt semmiképpen sem tudják vállalni. Ezzel szemben a levélben név szerint megnevezett bizottság három tagja továbbra is fenntartja álláspontját.

Iványi Tibor előadja, hogy a probléma annyira kuszált, hogy úgy érzi, senki sem tudná azt számára megnyugtatóan képviselni bármely fórum előtt. Ismételten kinyilvánítja, hogy leghőbb vágya, hogy az Állami Egyházügyi Hivatallal egyetértésben, az Alkotmány szellemében élhessük egyházi életünket. Ebből az alapállásból kiindulva szeretné tisztázni a személyével kapcsolatos problémákat. Kéri a lelkészgyűlést, hogy távollétében döntsenek ügyében.

Iványi Tibornak az ülésről történt távozása után ismét élénk vita alakult ki. Többen ismét sérelmezik, hogy Iványi Tibor ügyét csupán szűk bizottság tárgyalta a lelkészi kar többségének tudta nélkül. Ezért kéri, hogy a Balló István miniszterhelyettes úrhoz írt, március 7-én kelt levelet az egyház vonja vissza.

Hecker Ádám szuperintendens helyet ad a kérelemnek és a javaslatot titkos szavazásra bocsátja.

A javaslatot támogatta: 6, ellene van: 2. A szavazástól tartózkodik: 1.

A továbbiakban többen javasolják, hogy az egyház támogassa Iványi Tibornak azt a kérését, amely szerint maga szeretne ügyében számadást adni illetékes helyen.

Hecker Ádám szuperintendens az indítványt szavazásra bocsátja. A javaslatot támogatja: 7, ketten tartózkodtak a szavazástól.

Ezek alapján a lelkészgyűlés a másolatban mellékelte levelet hagyta jóvá.

Ezután Iványi Tiborral közlik a távollétében született döntést. Iványi Tibor ezt tudomásul veszi, de kéri, hogy a következő nyilatkozatát is foglalják bele a Hivatalba küldendő levélbe.

Hecker Ádám szuperintendens az ülést közös imádkozás után berekeszti.

kmft.

Szabó Andor sk.
jegyző

Hecker Ádám sk.
szuperintendens

¹⁹ Vadászi András

41.

**A lelkészgyűlés visszavonja az 1974. március 7-én ülésezett „bizottság”
által Balló Istvánhoz beterjesztett levelet**

Budapest, 1974. március 14.

27/1974.
Balló István
Miniszterhelyettes úrnak
1062 Budapest
VI., Lendvay u. 22.

Igen tisztelt Miniszterhelyettes úr!

1974. március 14-i ülésen a Magyarországi Metodista Egyház lelkészei tanácskoztak Iványi Tibor lelkész személye körül kialakult problémák tárgyában. A lelkészgyűlés tisztelettel a következő kéréssel fordul Miniszterhelyettes úrhoz.

A jelenlevő lelkészek sajnálatukat fejezik ki, hogy a Miniszterhelyettes úrhoz f. hó 7-én elküldött levél egy szűkkörű bizottság döntéseképpen született meg, a teljes lelkészi kar jelenléte és tudta nélkül. Az egybehívott 4 lelkész közül egy kezdettől nem vállalta a bizottságban való együttműködést, a bizottság egy további tagja pedig a határozat megszületése után súlyos lelkiismereti konfliktusba került és levélben közölte, hogy a hozott döntéshez való hozzájárulását visszavonja.

Ezért a lelkészgyűlés kéri Miniszterhelyettes urat, ezekre az okokra való tekintettel, az említett levelet tekintse semmisnek.

Iványi Tibor személye ellen felhozott vádak tekintetében sem tudunk egységes álláspontra jutni. Ezért a lelkészi kar tisztelettel kéri Miniszterhelyettes urat, szíveskedjék lehetőséget adni arra, hogy Iványi Tibor önmaga felelhessen a személye ellen felhozott vádakra a Hivatal előtt.

Iványi Tibor lelkész kérte, hogy a gyűlésen tett ünnepélyes nyilatkozatát az alábbiakban csatoljuk a levélhez:

„Ünnepélyesen kinyilvánítom, hogy – ami a kérdést illeti – leghőbb vágyam, hogy az Állami Egyházügyi Hivatallal egyetértésben, az Alkotmány szellemében élhessük egyházi életünket. Szilárd meggyőződésem, hogy sem elvileg, sem gyakorlatilag semmi nem választ el attól a felfogástól, amelynek Miklós Imre államtitkár úr, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke így adott hangot a Népszabadság 1974. március 3-i számában közzétett cikkében: „A szocialista társadalmi rend demokratizmusát és humanizmusát az bizonyítja a legjobban, hogy nemcsak elvileg nyilvánítja ki az emberi szabadságjogokat – köztük a vallás- és lelkiismereti szabadságjogokat –, hanem szavatolja is azokat és biztosítja érvényesülésükhöz a társadalmi feltételeket. Államunk tiszteletben tartja az egyházak autonómiáját és lehetővé teszi, – hogy az állami törvényekben foglaltak mellett – saját törvényeik szerint folytathassák tevékenységüket. A vallásos igényeket adminisztratív úton nem lehet korlátozni – ez merőben idegen és távol áll elvi politikánktól. De ugyanakkor elvárjuk, hogy az egyházak az egyezmények és megállapodások betartásával végezzék hitbeli tevékenységüket.”

A lelkészi kar nevében:

(Hecker Frigyes)

(Szuhánszki János)

Hecker Ádám a március 13-i lelkészértekezletről Balló Istvánhoz

Budapest, 1974. március 15.

Balló István Miniszterhelyettes Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI. Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Miniszterhelyettes Úr!

Folyó hó 7-en levelet írtam Miniszterhelyettes Úrnak, amelyben közöltem az Iványi Tibor ügyében összehívott bizottmányi vizsgálat eredményét, egyben kértem, hogy szíveskedjék haladékat adni arra, hogy még egy kísértetet tegyünk a szóban forgó ügy megnyugtató elintézésére, nevezetesen arra, hogy Iványi Tiborral beláttassuk magatartásának káros voltát.

Ezért f. hó 13-ára²⁰ rendkívüli értekezletre hívtam össze a magyarországi Metodista Egyház valamennyi felszentelt lelkészét, kivéve Sréter Ferencet, aki jelenleg egy visegrádi üdülőben pihen.

Még az értekezlet előtt a múlt héten összehívott bizottság egyik tagja (Szuhánszki János), akinek egyetértésével és hozzájárulásával született meg a bizottság döntése, és íródott meg a levél a Miniszterhelyettes Úrhoz, súlyos lelkiismereti válságba jutott és levélben közölte, hogy utólag elhatárolja magát a bizottság döntésétől.

A rendkívüli lelkészi értekezleten súlyos vitát váltott ki a bizottság állásfoglalása és az azt kifejező levél tartalma. Egyesek teljes szolidaritást vállaltak Iványi Tiborral és súlyosan elítélték a bizottság állásfoglalását. Az Iványi Tibort elmarasztalók és a vele szolidaritást vállalók közötti szembenállás teljes egyházszakadás képét mutatta. Mivel a szembenállás különösen azon kérdésen jelentkezett, hogy Iványi Tibornak módot kellene adni arra, hogy hivatalos helyen maga adjon számot különösen politikai szempontból kifogásolható magatartásáról, éppen az ő magatartását elítélők – egy utolsó kísérletként a szakadás kikerülésére – úgy látták, hogy a vele szolidaritást vállalókat csak úgy lehetne más belátásra bírni, ha Iványi Tibor valóban módot kapna ilyen kihallgatásra, ilyen értelmű javaslatot tettek, amely egyben azt is tartalmazza, hogy a kihallgatásig tekintessék semmisnek f. hó 7-én írt levelem.

Miután az értekezlet titkos szavazással pontosan kétharmados többséggel elfogadta ezt az indítványt, elhatároltam magam ettől a döntéstől, mivel úgy láttam, hogy ez az eljárás a szakadás veszélyét úgy sem tudja elkerülhetővé tenni, legfeljebb a várható káros kihatásaiban mérsékelni.

Igen fájlalom és resteltem, nem tudtam a problémát a remélt módon megnyugtatóan megoldani, és hogy egyházunk belső élete ilyen képet mutat. Ezek a fejlemények számomra még inkább jelzik, hogy leromlott egészségi állapotom és különösen az évekig tartó feszült idegállapot következményeként át kell adni helyemet olyan valakinek, aki jobban meg tud birkózni az ilyen pozícióban jelentkező problémákkal.

Ebben az igen kimerült állapotban más lehetőséget nem látok, mint egy rendkívüli éves közgyűlés összehívása, hogy az döntsön végső fokon a közben felhalmozódott problémát megoldása tekintetében.

²⁰ Helyesen: 14-ére.

Miniszterhelyettes Úrnak a tárgyalások alkalmával sokszor tapasztalt türelméért és segítőkészségéért még egyszer hálás köszöntet mondva, vagyok
őszinte tisztelettel:

Hecker Ádám
methodista szuperintendens

43.

**Hecker Ádám Iványi Tibornak a szervezeti szabállyal kapcsolatos
korábbi véleményéről Kenderesi Jánoshoz**

Budapest, 1974. március 17.

Kenderesi János Főosztályvezető Úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Folyó hó 7-én írt levelem 3. pontjára nézve tisztelettel a következőket jelentem:

Iványi Tibor lelkész főleg az én eljárásomat bírálta, illetve kifogásolta, nevezetesen:

Az elmúlt évi közgyűlésen elmondott szuperintendensi jelentésemnek azzal a mondatával kapcsolatban, hogy „a Hivatallal egyetértésben a szuperintendensi választást a »Szervezeti Szabályzat« jóváhagyása utánra halasztjuk”, azt a tényét kifogásolta, hogy ezt nem beszéltem meg előbb a lelkészekkel. Kifogásolta továbbá, hogy neveket említettem, amelyek a választásnál mint valószínű esélyesek előtérben állnak, amivel a Szervezeti Szabályzatban biztosított teljes szabadságot korlátoztam.

A fentiek azok, amelyeket kérdezett ponttal kapcsolatban mondhatok.

Főosztályvezető Úr szíves elnézését kérem, hogy ilyen késve válaszoltam kérdésére, amiben nem kis szerepet játszik kimerültségem olyan foka, amely szinte végső határt súrol.

Fenti válaszom szíves tudomásulvételét kérve, vagyok őszinte tisztelettel:

Hecker Ádám
methodista szuperintendens

**Iványi Tibor levele maga és felesége kifogásolt magatartásával
kapcsolatban Kenderesi Jánoshoz**

Nyíregyháza, 1974. március 17.

Állami Egyházügyi Hivatal
Kenderesi János
Főosztályvezető Úrnak
1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Mélyen tisztelt főosztályvezető Úr!

Palotay Sándor úr, a Szabadegyházak Tanácsa elnöke szíves volt értesíteni arról, hogy juttassak el egy beadványt 1974. március 18-ra Önhöz, feleségemnek a Vetés és Aratás stuttgarti evangéliumi folyóiratban közölt Csodálatos ország című versével kapcsolatban, s a beadvány másolatát küldjem el a SzET elnökségének is.

Egyrészt legjobb igyekezettel tennék meg mindent, hogy eloszlassak valamennyi e verssel kapcsolatos félreértést – különösen az Állami Egyházügyi Hivatal nehezítelését, amelyet őszinte szívvel fájlok –, másrészt tisztelnem kell feleségemnek, mint a kérdéses vers szerzőjének véleményét, akit kellemetlenül érint hogy nem ő, hanem én adok számat az általa írt versről, ezzel figyelmen kívül hagyva személyi jogait, vagy olyan látszatot keltve, mintha ő nem lenne kész vagy képes felelni önmagáért.

Így dilemmában vagyok, s ez nagy mértékben korlátoz a megnyilatkozásban.

Sikerült megszereznem a jelzett folyóirat problematikus számát, s a második oldalon olvastam, hogy közel 30 országba postázzák a lapot. Átnézve az oldalakat, sehol sem találtam a Magyar Népköztársasággal foglalkozó cikket. Kifejezetten az istenhívő ember lelki kérdéseit érintő írásokat olvastam, s ebben a „környezetben” – biztosra veszem – a közel 30 országban lelki épülést kereső olvasóknak eszük ágába sem juthat szép hazánk elleni támadást kiolvasni a versből. Úgy vélem, hogy a hívő emberek a Csodálatos országot olvasva hitük végcéljára, az öröklétre gondolnak, amelyre[?] földi életünk küzdelmei és ellentmondásai között igyekeznek Isten kegyelmébe bízva – bármely országban élnek is jelenleg.

Szeretném megjegyezni, hogy jelzett folyóirattal nincs kapcsolatunk. a verset nem küldtük ki, és senkit nem kértünk vagy bátorítottunk arra, hogy elküldje. Remélem, hogy valaki naiv jóindulatból juttatta ki, és nem valamely ellenséges érzelmű személy akciójaként került oda, azzal a szándékkal, hogy belemagyarázott értelmet a szerző – vagy férje – szándékaként feltüntetve okot szolgáltatson az ellenünk való támadásra.

Egyébként a megjelent vers néhány helyen eltér az eredeti szövegtől, és így költői szempontból értéktelenebb. Ha feleségem küldte volna ki, nyilván az eredeti szöveget juttatta volna el, és nem járult volna hozzá szövegmódosításhoz.

Még megjegyzem, hogy az állítólagos hírrel ellentétben, Nyíregyházi gyülekezetünkben nem szavalták el a költeményt.

Teljes tisztelettel:

Iványi Tibor

Vadászi Ilona levele bírálja Hecker Ádámot Iványi Tiborral és a vele egyetértőkkel szembeni magatartása miatt

Budapest, 1974. március 17.

Kedves Ádám Bácsi!

Mindenekelőtt nagyon kérem, bocsássa meg, hogy a „beszélgetés”-nek ezt a formáját választottam. De úgy érzem, felzaklatott lelki- és idegállapotom miatt így tudom legérthetőbben elmondani, amit szeretnék. (Hetek óta nem tudok aludni és mindjárt sírok; félek, hogy a sírástól beszélni sem tudnék.)

A másik, amit nagyon kérek, bocsássa meg nekem mindazokat a szavakat és indulatokat, amelyekkel vétkeztem az Úr és Ádám bácsi ellen. Fájnak azok nekem és nagyon szégyenlem.

Ezek előrebocsátása után szeretném felvázolni Ádám bácsival kapcsolatos problémámat.

1. Tibornak nem Ádám bácsi személye jelent problémát, hanem lelkiismerete szerint konkrétumokat kifogásolt, amiket véleménye szerint Ádám bácsi nem helyesen tett vagy tesz az Úr országa, vagy az egyház szempontjából. Lehet, hogy a mód helytelen, kemény, agresszív volt, de ezen fennakadva, a tények tisztázása nélkül nem lett volna szabad csak érzékenységgel reagálni, „rugdosásnak” felfogni, hanem ki kellett volna vizsgálni vagy vizsgáltatni a „vádakat”. Minden esetre, egyházon *belül* kellett volna elrendezni.

A Tibor elleni vád (a Hivatal részéről) az, hogy: opozícióban van egyháza vezetőségével, a SZET-tel és a Hivatallal. Újból csak azt tudom mondani, hogy Tibor konkrét személyek konkrét magatartásával nem tud egyet érteni, de ezt semmi esetre nem lehet államellenességnek tekinteni.

Ádám bácsi nagyon jól tudja, hogy a politikai vádak ma is a legsúlyosabb vádak közé tartozik. Ennek szolgáltatta ki – állítom, hogy – leghűségesebb és legértékesebb munkatársát. (Hiszen Ádám bácsi maga is mondta nekem, hogy igazi támaszt és segítséget – ellenkező vélemény esetén is – Tibor jelentett.)

Nagyon fáj leírni, de látásom szerint azzal, hogy Ádám bácsi ezt a Tiborral kapcsolatos problémát nem az egyházon *belül* oldotta meg, hanem a Hivatal előtt elhatárolta magát Tibortól, Tibor vádlójává és árulójává lett.

2. A Tibor elleni fegyelmit akkor tudnám Ádám bácsihoz méltónak tartani, ha azt Ádám bácsi az Úr előtti felelősséggel, az Ő országa és Tibor lelki üdve javára, hitből tette volna, nem pedig külső kényszerre úgy, hogy még a módot és a mértéket is a Hivatal írja elő.

3. Ádám bácsi a márc.7-i levelében az egyház nevében nyilatkozott és határolta el magát Tibortól.

Látásom szerint így csak a saját nevében és az együtt volt bizottság tagjai nevében nyilatkozhatott volna. Hiszen jól látta Ádám bácsi, hogy nem egységes a látás Tibor megítélésében de ezt még csak nem is érzékelteti velük a levélben.

Ádám bácsit az egész lelkeszi kar bizalma tette erre a posztra, remélve, hogy egyházunkat érintő kérdésekben és döntéseiben a legkisebbönk véleményét is akceptálja, figyelembe veszi. Ádám bácsit sajnos, nemcsak megírta ezt a levelet nélkülünk, hanem, ha szinte nem kényszerítik erre, meg sem mutatta volna nekünk.

Bocsássa meg Ádám bácsi, ha tévedek, de én ezt a magatartást csak úgy tudom megítélni, hogy Ádám bácsi visszaélt bizalmunkkal (olyan lépést tett nevünkben, amit nem tudunk vállalni többen), és hamis képet adott ezáltal a Hivatalnak is.

4. Nagyon fáj, hogy – látásom szerint – észre sem vette Ádám bácsi, de a hit útja helyett, ahelyett, hogy magunk között rendbe jöttünk volna, „idegen” segítséget vett igénybe.

Előttem ennek az egész Tibor-fegyelmi ügynek olyan világos a tendenciája: a választások idejére Tibort félretenni, hogy símán kiessen a választhatóságból.

Remélni szeretném, hogy a terhek súlya miatti tehetetlenségét mondta csak meg Ádám bácsi Palotainak, és – noha elfogadta jóhiszeműen segítségét – nem avatta bele és nem közös a taktika menete is.

Ádám bácsi, úgy fáj nekem, de nem tudom félretenni a kérdést: hát az új szuperintendens megválasztásához, személyének eldőléséhez Palotay segítségére és taktikájára van nekünk szükségünk?

Nem tudom másként kifejezni, de nagyon, nagyon fáj nekem, hogy annak az embernek, akit annyira becsülök és szeretek, akin keresztül annyi áldást kaptam, annyi jószágot, – most mégis ezt tudom csak írni.

Tudom, hogy méltatlan vagyok hozzá, tudom, hogy nincs jogom rá, de nagy alázattal és szeretettel akartam ezt elmondani.

Nagyon fáj, hogy ilyen hosszú áldásos munkálkodást így kell befejezni.

Ha Tibor részéről valóban sok „igazságtalan” kritika érte volna is Ádám bácsit, hát szabad emiatt egyéni hitéletének és az egyháznak kárt szenvedni?

Ha problémák vannak közöttünk és az egyházban, szabad ennek kikerülni (SZET-bizottság, Hivatal elé), mielőtt magunk között megpróbáltuk volna rendezni?

Vagy tényleg úgy érzi Ádám bácsi, hogy „mindent” megtett a Tiborral való kapcsolat rendezéséért, és egyetlen lehetőségként már csak a külső segítség igénybevétele maradt?

Ádám bácsi, talán ismer annyira Ádám bácsi, hogy elhiszi, nem a szemtelenség, nem is a Tibor iránti elfogultság íratta le velem ezeket, hanem, mert jelenleg így tudom csak megítélni a tényeket, a valóságban történeteket.

Nagyon imádkozom, hogy adjon nekem kegyelmet az Úr, hogy tudjak igazságos ítélettel ítélni. Nagyon kérem, bocsássa meg Ádám bácsi ennek a levélnek is minden esetleges élességét, szeretetlennek tűnő kifejezéseit.

Nagyon sokat gondolok az Úr előtt is Ádám bácsira és reménységgel várom, hogy Ádám bácsi lesz az, aki azt a „péterei szót” kimondja nekünk és Ádám bácsit hitben megerősödve, a problémák fölé emelkedve a prófétai üzenettel adhatja nekünk vissza az Úr.

A SZET külön ülésen tárgyalja Iványi Tibor ügyét, különös tekintettel Iványi Tiborné „Csodálatos országban...” című versére.

Budapest, 1974. március 18.

Jegyzőkönyv

Készült: 1974. március 18-án a Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa helyiségében 10 órakor tartott ülésen.

Jelen vannak: Laczkovszki János, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke, SZET alelnök; Nagy József, teológiai tanár, az Ökumenikus Tanács titkára; Szakács József, H.N. Adventista Egyház elnöke, SZET alelnök; Iványi Tibor, nyíregyházi metodista lelkipásztor; Dr. Vigh János, Isten Egyháza vezetője, mint jegyzőkönyvvezető.

Az imádsággal megkezdett tárgyalás bevezetőjében Szakács József bejelenti, hogy jelenlevők tárgyalása hivatalos jellegű, mivel a Magyarországi Szabadegyházak Tanácsának alapszabályai előírják ezt a tagegyházakkal, illetőleg azok lelkészeivel kapcsolatos problémák ügyintézésére.

Az elmúlt héten a Metodista Egyház lelkészkonferenciát tartott, melyen foglalkozott Iványi Tiborné versének a „Vetés és Aratás” című folyóirat megjelenésével kapcsolatban is és az Állami Egyházügyi Hivatal részére adandó felterjesztés kérdésében. Az ÁEH felhatalmazása alapján a SZET jelenlevő bizottsága kíván a kérdéssel foglalkozni, mivel az ÁEH egyelőre nem kíván az ügy tárgyalásába bocsátkozni. Kéri az ülésről jegyzőkönyv vezetését, mellyel Dr. Vigh testvért bízta meg.

Szakács testvér kéri Iványi Tibort, hogy a vers ügyében készített beadványát ismeresse a bizottsággal.

Iványi testvér felolvassa a beadványt, amelyet az ÁEH Protestáns Főosztálya részére készített, melynek egy másolatát a SZET részére is személyesen ezzel átad.

Szakács testvér első kérdése az, hogy a vers Iványiék elképzelése szerint vajon Isten országára vonatkozik-e?

Iványi testvér: A versre vonatkozólag csak felesége tud adni teljes felvilágosítást. Nem gyámkodhat felette; ő teljes jogon állampolgár. Annyit közöl, hogy kb. 10 éve készült a vers egy bizonyos személyhez, aki tőlük eltávolodott és akitől egy külföldről kézhez kapott lap egy mondatától ihletve írta felesége a verset.

Nagy testvér kérdésére, hogy személyesen Iványi testvér megírta volna-e a verset, Iványi testvér azt válaszolja, hogy felesége helyett ő nem válaszolhat, mivel ezt nem ő írta.

Laczkovszki testvér véleménye az, hogy az ÁEH-hoz küldött beadványban többet kellett volna a tárgyról írnia. Véleménye szerint Iványi testvér feleségének is lelkésze, és így felelős bizonyos mértékig annak tartalmáért.

Szakács testvér véleménye szerint is a lelkészek feleségei nem függetleníthetik magukat férjüktől és annak munkájától. A verset mások is olvasták, akik nem ismerték előre, úgy minősítették, hogy politikailag bántó és egyértelmű. Ezt nem lehet összehasonlítani a protestánsok több százéves múltjának történelmi háttérében íródott énekekkel. Bizonyára ennek a versnek is megvan a maga „képzelt” történelmi háttére.

Laczkovszki testvér biztosítja Iványi testvért, hogy nem kívánunk feltétlenül rossz indulatot belemagyarázni a versbe, hanem a kialakult helyzetet tisztázni szeretné a bizottság. A feleségre való teherátvitelt olyannak minősítjük, hogy Iványi testvér a

felelősséget akarja áthárítani feleségére, akit nem lehet felelősségre vonni, mert nincs szolgálati viszonyban.

Iványi testvér mesterségesen felfűjt dolognak tartja az ügyet. Sajnálja, hogy olyan tartalmat tulajdonítottunk a versnek, ami nincs. Ő elolvasta az említett lapot, és ott nem talált a Magyar Népköztársaság ellen semmilyen megnyilatkozást.

Szakács testvér véleménye szerint, ha a vers mögött nem lenne más motiváció, akkor esetleg el lehetne hinni a vers őszinte voltát. Utal egyben a nyíregyházi békegyűlésre, ahol a meghívás nélkül megjelent felesége szerencsétlenül szólalt fel. Azóta nem hangzott el annak a kijelentésnek egy másik békegyűlésen történt helyreigazítása.

Iványi testvér tájékoztatja jelenlevőket, hogy felesége helyette ment el a kérdéses békegyűlésre. Abban az időben tették ki iskolából a fiát, amit utólag visszavontak vagy eltussoltak. A határozat törvénysértő volt, ami ellen fellebbezéssel éltek. Ebben a légkörben tette felesége hozzászólását abban a reményben, hogy a fiával szembeni konkrét visszaélésben tévedés történt és jogorvoslatot nyernek. Véleménye szerint becsületes szándékkal történt a hozzászólás. Az ügyben egyébként azóta sem történt döntés, sőt második fiát is kiutasították az iskolából azért, mivel nem lépett be a KISZ-be meggyőződésből. Ezek után keresett jogorvoslatot a minisztériumban, dokumentálva a fiú ellenőrzőjébe írt dicsérő nyilatkozatokat, amire három napon belül reagált a minisztérium. Megjegyzi, hogy ez a felszólalás akkoriban őt is nyugtalanította.

Szakács testvér megjegyzi, hogy más SZET közösségnek ilyen hasonló problémái nincsenek ezen a területen, tehát feltételezhető, hogy mégis volt valami a háttérbe, ami miatt Iványi testvér körül ennyi probléma van.

Iványi Tibor erre a kérdésre, hogy valami hajsza folyik-e érzése szerint ellene, azt válaszolja, hogy jelenleg nem kívánja feltárni, de az ÁEH illetékes szerve előtt kész feltárni olyasmiket, ami kellemetlen lenne, ha nyilvánosságra jutna.

Laczkovszki testvér megjegyzi, hogy tudomása szerint Iványi testvér fia összejöveteleket tartott olyan helyeken, ahol nem célszerű légkör alakult ki cigányok hozzászólása mellett, mert egy társadalmi ünnepség előtt az összejövetelen megjelent a tanács képviselője is, amikor inzultáló megjegyzéseket hangoztattak a jelenlevők.

Iványi testvér megjegyzi, hogy a szóbanforgó vers megjelentetése, amelyben komoly változtatások történtek, tudomásuk nélkül került ki, esetleg rosszakaró küldte ki azt. Ők nem javították ki a verset, nem küldték ki, nem kértek fel senkit kiküldésére.

Nagy testvér hivatkozik Túrmezei Erzsébet „Két hazám” című versére, amely egyértelmű, szemben a kérdéses verssel.

Vigh testvér megjegyzi, hogy ha a vers mögött nem lenne „történelmi háttér”, akkor lehetne csak lelkileg magyarázni, de sajnos egy bizonyos háttéren kétértelművé válik és belemagyarázható sok minden, ami nemcsak lelki.

Szakács testvér nem tudja elképzelni Isten országát olyannak, mint ezt a vers válaszolja, veréssel, rejtett gyolcs öltönnyel stb. Kéri, ismertesse Iványi testvér, hogy milyen hajsza folyik személye, vagy a Metodista Egyház ellen. A SZET esetleg segítségül tud lenni.

Iványi testvér válaszában leszögezi, hogy olyan mondanivalói vannak, amelyeket jobbnak lát a bizottsággal nem ismertetni, hanem csak az ÁEH vezetőjével, mert ezek igen súlyosak.

Szakács testvér kéri, hogy nyilatkozzon Hecker testvérnek az ÁEH-val kapcsolatos és bírált magatartását illetően.

Iványi testvér szerint Hecker testvér korával és egészségügyi állapotával kapcsolatban ijesztő jelek lépnek fel, amelyek nehéz helyzeteket produkáltak. Ő a felelős azért is, hogy ez az egész ügy a bizottság elé került.

Vigh testvér Iványi testvérnek arra a kérdésére, hogy jogosult-e jelen bizottság tárgyalni ezt az ügyet, az a válasza, hogy a SZET alapszabálya jogosít fel, sőt kötelez

minket abban, hogy ilyen vizsgálatot végezzünk, s annak alapján döntésre felterjesztés készüljön a SZET elnöksége részére.

Iványi testvér kijelenti, miután kollégái felhatalmazták a szólásra; nem érdekli, hogy illetékes-e a SZET vagy nem.

Szakács testvér a Metodista Egyház problémáit nagyobbak látja, mint maga a szuperintendens, vagy Iványi testvér. Ajánlja, hogy vonja vissza nyilatkozatait és ebben a szellemben nyilatkozzon. Hajdú- és Szabolcs megyében a megyei ÁEH szerve nem tartja megnyugtatónak Iványi testvér munkálkodását. Fia is olyan helyeken lép fel és folytat munkát, amelyek igazolványában nem szerepelnek. Megemlíti konkrét eseteket is (kertész temetés, Nyírbogát, Nyírmeggyes, Hajdúsámson, Debrecen, több hely stb.).

Iványi Tibor válaszában leszögezi, hogy nem folytatnak jogtalan tagszerzést, mivel Debrecenben sokféle szétszórtan testvéreik vannak, s csak olyan helyre mennek, ahová hívják őket.

Laczkovszki testvér véleménye szerint a protestáns egyházak is kifogásolták a tagszerzés mikéntjét.

Szakács testvér is megemlíti, hogy a személyeknek gépkocsival való szállítgatása játszott nagy mértékben közre, hogy a debreceni gyülekezet, Marozsán testvérék csoportja, valamint a baptista gyülekezet és a protestáns egyházak terhére nem természetesen következett be a tagszaporulat.

Szakács testvér megjegyzi, hogy köztudomású, mely szerint testvéregyházak tagjait szállítják kocsival és izgatnak más egyházaknál; évekkel ezelőtt is beszéltek elégedetlenségekről. Pl. Mézes testvérekkel kapcsolatban.

Iványi testvér megjegyzi, hogy ezt nem jól tudjátok.

Szakács testvér válasza: mi semmit sem tudunk jól, de egy bizonyos, hogy Szabolcs megyében minden tagegyháznál rendben mennek a dolgok és senki ellen nem folyik hajsza, különös tehát, ha ilyen állítólagos hajsza folyik Iványi testvérral szemben.

Szakács testvér ismerteti lelkészek véleményét, akik szerint Iványi testvér bálványt akar magából csinálni, csak idő kérdése a leomlása is. Megállapítja, hogy sajnos ezen az ülésen sem jutottunk előbbre, pedig a közösségnek feltétlenül segíteni szerettünk volna.

Szakács testvér kéri, hogy mi az illesztő Hecker testvér személyével kapcsolatban, mert valóban láthatók a Metodista Egyház keretén belül ilyen jelek, de azok inkább Iványi testvér személyével kapcsolatosak.

Iványi testvér válaszában elmondja, hogy Hecker testvér mandátuma lejárt az utolsó évi közgyűlésen, miután azonban mást nem választottak, az ÁEH és Palotay testvér javaslatára hivatalában maradt. Azzal szemben nem volt joga úgy eljárni és mint ügyvezetőnek olyan lépéseket foganatosítani, amelyekre csak választás jogosíthatja fel. Jelenleg csak ügyvezető, jogkör nélkül, lényegében csak ottmaradt. Ő egy idős ember már.

Laczkovszki testvér kifogásolja, hogy a Metodista Egyház miért nem oldotta meg valamelyik közbenső intézkedéssel a jelenlegi válságos helyzetét, melyről eddig nemcsak most tudunk, hogy nincs szuperintendense az egyháznak, s ott lényegében Iványi testvér szerint két csoport van.

Véleménye – és Szakács testvér véleménye szerint is – nem tudta a SZET, hogy a Metodista Egyháznak ilyen nem megnyugtató a helyzete és kérdéses egész működése.

Iványi testvér szerint a jelenlegi helyzet olyan ex lex állapot, mint egy kormányválság, és így Hecker Ádám testvér nem is rendelkezhet, mert nincsenek meg szuperintendensi jogai.

Vigh testvér kérésére, hogy mik az ijesztő jelek Hecker testvérnél, Iványi testvér azt válaszolja, hogy elsősorban feledékenysége, bármit rendel el a Hivatal, vagy az egyházon belül, annak ellentétes intézkedéseit foganatosítja, megállapodásokat nem tart be. A másik, az eddig még nem tapasztalt erős sértődékenysége. Egyébként véleménye szerint

ezt az ex lex állapotot az ÁEH hozta létre és azért ő a felelős. De a felelősség az igazságtételben nem mutatkozik.

Nagy testvér kérdésére, hogy az egyház többsége nem Iványi testvért kívánja-e szuperintendensnek, Iványi testvér válasza az, hogy ez a konferencia joga.

Szakács testvér szerint az ÁEH érvényre juttathatja azt a jogát, hogy a választások után elfogadja-e a megválasztottat, vagy új választásokat írathat elő. Véleménye szerint csak úgy lenne a Metodista Egyházban sikeres a választás, ha Iványi testvér jelenlegi helyzetében visszalépne a jelöléstől, vagy belátná lépési helytelenségét, konzekvenciát levonná.

Nagy testvér javasolja, hogy Iványi testvér esetleg működési területváltást kérjen, hogy a személye ellen felgyűlt panaszok ilyképpen megszűnhessenek.

Szakács testvér az ülést azzal fejezi be, hogy a bizottság személy szerint sem Iványi testvérnek, sem a Metodista Egyháznak nem akart ártani, sőt segíteni akart a kérdés megoldásában és ezért kéri, hogy az ülés ne megkeseredéssel, hanem a jóra való együttműködési készséggel záruljon.

Az ülést Vigh testvér zárta be imával.

A jegyzőkönyv nem gyorsírásban készült, de egészében tükrözi a valóságnak megfelelően az elhangzottakat.

Szakács József, a bizottság elnöke.

K.m.f.

Szakács József sk, a H.N. Adventista Egyház elnöke, SZET alelnök

Laczkóvszki János sk, a Baptista Egyház elnöke, SZET alelnök

Nagy József sk, az Ökumenikus Tanács titkára

Dr. Vigh János sk, Isten Egyháza vezetője, jegyzőkönyvvezető

47.

Iványi Tibor beszámolója a SZET-bizottság előtti meghallgatásáról

Nyíregyháza, 1974. március 18.

Kedves Testvérek!

Bár időm igen rövid, s így most sem tudom pizkozatban összeállítani mondanivalómat, megkísérlem a lehetőségek szerint rövidre fogni e beszámolót.

1974. március 18-án d.e. 10-re kellett a SZET bizottsággal találkoznom. Szakács József adv. elnök, Laczkóvszki János bapt. elnök, dr. Vigh János Istengyül. és Nagy József bapt. voltak a tagjai. Szakács volt általában a szóvivő, a többiek ritkábban beszéltek. Tájékoztattak bevezetőben arról, hogy nemcsak mint a SZET bizottsága foglalkoznak velem, hanem az ÁEH megbízásából is, miután Balló miniszterhelyettes úr közölte, hogy egyelőre nem kíván személyesen foglalkozni az ügygel, s őket hatalmazta fel az eljárás lefolytatására.

Első problémaként Magdi Csodálatos országban című versének problémája került elő. Tudomásuk volt arról, hogy beadványt kellett e tárgyban készítenem a prot.

főosztályhoz, s érdeklődtek, hogy foglalkoztam-e a dologgal. Felolvastam nekik beadványomat, amit nem találtak kielégítőnek, s hosszabb eszmecsere kezdődött, amelynek lényege az volt, hogy nem tartják részemről korrekt eljárásnak, hogy nem akarok felelősséget vállalni, s feleségemre hárítok mindent. Az én álláspontom az volt, hogy még a férj sem korlátozhatja felesége költői szabadságát, nem én akarom áthárítani a felelősséget, hanem nem akarom elfogadni, hogy rám hárítsanak olyan dolgokért felelősséget, mi feleségemre tartozik. Legalább annyit vártak volna el, hogy nyilatkozzak azt illetően, hogy ha én írtam volna a verset, megírnám-e most is. Mondtam, hogy erre csak akkor tudnék válaszolni, ha én írtam volna.

Második téma az előbbihez kapcsolva az volt, hogy tulajdonképpen a vers nem jelentene olyan nagy kérdést, ha nem lenne a háttérben az, hogy sohasem kértem bocsánatot az ÁEH-tól azért, hogy annak idején feleségem hivatlanul megjelent egy Hazafias Népfront által rendezett papi gyűlésen, s ott olyan módon szólalt fel, hogy ezzel igen zavaros helyzetet teremtett a lelkészgyermek továbbtanulási kérdéseit feszegetve. Megkíséréltem az akkori helyzetet a tényeknek megfelelően (Gyermekeink iskolából való kicsapásának ügye) vázolni, de ők mind az első, mind a második dolgot a SZET nevében véleményezve kijelentették, hogy helytelen volt a dologba való beleállásunk.

Harmadik pontként a misszióknak ügye került elő, amelyet véleményük szerint nem tisztességes módon úgy végzünk, hogy másutt felébredt embereket halászunk el. Szememre vetették, hogy Debrecenben egy baptista bácsit eltemettem. Hiába magyaráztam, hogy az özvegy gyülekezeti tag nálunk, s férje kívánsága volt, hogy ha meghal, én temessem el. Egyébként a bácsi valóban volt valamikor régen a baptista gyülekezet tagja, vagy 30 éve kilépett vagy kizárták. Debreceni munkánk nagyon felduzzadt – vetették a szememre – mivel két-három gyülekezetből is halászok, s felsoroltak egy sereg helyet, amelyek tudomásuk szerint nincsenek az igazolványomban, s mégis munkálkodok ott. Kifejtettem, hogy elvünk szerint nem tolakszunk sehova, de amíg erőnk van, szolgálunk ott, ahová elhívnak bennünket. Azt meg nem tudjuk megtenni, hogy minden meghívás után azonnal jelentsük az esetet. Nem akarjuk nevetségessé tenni munkánkat azzal, hogy egyből jelentjük, s esetleg egy-két látogatás után az érdeklődés lelohadjon, s akkor azt jelentsük, hogy mégsem lett semmi a dologból.

Negyedik kérdésként Ádám bácsival szemben való viselkedésemet vetették szememre. nagyon felháborodva, hogy a megöregedett beteg testvér iránt azzal fejeztük ki hosszú szolgálata iránti megbecsülésünket, hogy kilökjük a helyéről. Az öreget ki akarja túrni a fiatal. Mi jogon támadom egyházpolitikai vonalvezetését? Hogy mertem visszautasítani elhelyezésemet. Örülnek, hogy van néhány komoly lelkész, akik igaz és mély felelősségérzettel áthatva küzdenek a Metodista Egyházban azok ellen az aggasztó jelenségek ellen, amelyek mögött én állok. Az a vélemény alakult ki rólam a saját egyházamban is, amit más egyházi lelkészek tapasztalata is alátámaszt, s ők is igazolják a mostani tanácskozás tapasztalatai alapján, hogy senkivel nem tudok összeférni s mint egy engem nagyon közlelő és nagyon jól ismerő személy előttük kifejtette, bálványt csináltam az utóbbi időben önmagamból, s ideje, hogy ez a bálvány előbb-utóbb ledőljön.

Igyekeztem – és azt hiszem sikerült – úgy válaszolni vádjaikra, hogy ne fizessek rosszal rosszért azoknak, akik egy ilyen fórum elé eltorzítva vitték egyházunk belső problémáit. Elmondtam – s ez meglepte őket –, hogy Ádám bácsi mandátuma lejárt, s az ex lex állapot miatt nem voltam hajlandó bizonyos dolgokba belemenni. Arra a sürgető és többször előhozott kérdésekre, hogy miért tartottam alkalmatlannak Ádám bácsit a további vezetésre, annyit mondtam el, hogy öregsége és betegsége olyan nehézségeket támasztott, hogy bizonyos megállapodásokat (még az ÁEH-val való tárgyalásokban is) sokszor elfelejtett, ellentétes intézkedéseket foganatosított, természetes és közös munka esetén elkerülhetetlen nézetkülönbségeket személye elleni támadásnak minősített. Elmondtam azt is, hogy az egyháztanácsba minden választás nélkül hogyan tette be

Gyula bácsit, s hogyan teremtett elhamarkodott és az egyházra nézve kellemetlen helyzetet a fegyelmi bizottság munkájával, amiben legvégül egyetlen szabályosan választott egyháztanács tag sem vett részt, csak az előbb említett módon berakott Gyula bácsi és egy ugyancsak kívülálló lelkész.

Mindennek summájaként azt fejtegették, hogy egyházunk a súlyos helyzetéből az egyetlen a kiutat, ha minden sértődés nélkül félreállnék, bejelenteném, hogy a szuperintendens-választásban nem jelöltem magamat, mert belátom, hogy alkalmatlan vagyok arra, hogy a legmagasabb szinten képviseljem az egyházat, s továbbá kérem, hogy egyházam helyezzen el valahová máshová.

Ehelyett kértem, tolmácsolják készségemet az ÁEH felé a következőképpen: Ha az ÁEH biztosítja a törvényben kimondott szabad választás lehetőségét, s alkalma van mindenkinek titkosan és legjobb belátása szerint arra szavazni, akit legmegfelelőbbnek tart a vezetésre, magam részéről mindent el fogok követni, hogy a szabályosan megválasztott szuperintendens – akárki legyen az – minden bizalmat és segítséget megkapjon munkájához.

Iványi Tibor sk.

48.

Palotay Sándor a SZET elnökének feljegyzése az Iványi-ügyről

Budapest, 1974. március 22.

Feljegyzés

A Metodista Egyház vezetőségével, Balló István elnökhelyettes úr és Kenderesi János főosztályvezető úr március 5-én, 12-én és 19-én folytatott közvetlen tárgyalást, amelyet az alábbiakban összegezek.

1. Március 5-én jelen voltak a fent nevezettekén kívül Palotay Sándor, a Szabadegyházak Tanácsa elnöke, Hecker Ádám szuperintendens, Zimre Gyula körzeti felügyelő lelkész. A megbeszélés tisztázni kívánta

- a választás időszerűségét,
- megállapodás történt, hogy ezt megelőzően szükséges

- a.) az egyház belső rendezettségé
- b.) annak tárgyilagos felmérése, hogy olyan személy vagy olyan személyek kerüljenek előtérbe, akik részéről biztosítottak látszik az állam és az egyházak közötti kapcsolatok zavartalansága,
- c.) amelyről láthatóan 1974 őszén, esetleg 1975 tavaszára tervezhető a választás;

addig is Hecker Ádám szuperintendens vállalja tisztségének betöltését, valamint [azt, hogy] a választást megelőzően az egyházi vezetésben rendezni az Iványi Tibor körül kialakult tarthatatlan állapotot.

2. Iványi Tiborné versét: „Csodálatos ország” tartalmára nézve korábban Hecker Ádám politikai tartalmat annak nem tulajdonított, de az elnökhelyettes úr ismertetése után és a vers kifogásolt tartalmának véleménye mellett a Metodista Egyház két jelenlevő

tagja sajnálatát fejezte ki a versnek politikai negatívumai miatt. Maguk is elfogadták, hogy a versnek tartalmi kifogásán túl a fennálló jogszabályok sérelme mellett jutott külföldre a vers, és jelent meg a „Vetés és Aratás” című folyóiratban.

Feltételezték, hogy a Metodista Egyháztanács Iványi Tibor felelősségét nem csak megállapítja, hanem Iványi Tibor is kénytelen lesz a vers tartalmától magát elhatárolni, és a vele való tanácskozás során felismerni, hogy tevékenysége és magatartása továbbra tarthatatlan. Az Egyháztanács, annak vezetője, Hecker Ádám szuperintendens Iványi Tibor önkritikája mellett szükségesnek tartja Nyíregyházáról történő elhelyezését. Elutasító magatartása esetén nem lát más megoldást, mint hogy nem kívánja tovább a lelkeszi szolgálat betöltését.

3. Március 12-én ugyancsak a fent jelzett jelenlevők újból tanácskozást tartottak,²¹ ahol Hecker Ádám szuperintendens ismertette a kialakult helyzetet – írásban állást foglaltak, amelyben elutasítják Iványi Tibor azon magatartását, amelyben nem hajlandó a verssel kapcsolatos kritikájukat elfogadni, hanem az egyházi tevékenységéből adódóan úgy tekinti, hogy a verset csupán felhasználni akarják az illetékes szervek, hogy az ellene levő hajszát tovább folytassák.

Hecker Ádám írásos beadványában összegzi, hogy Iványi Tibor korábbi és jelenlegi magatartása az állam és egyház közötti jó viszonyban zavart okoz, ezért javasolta Balló István elnökhelyettes úrnak, hogy a vers ügyét másodlagosan kezelhessék, mivel az egyházi életben Iványi Tibor negatív magatartása szélesebb alapot nyújt, hogy vele szemben fellépjenek.²²

4. Március 19-én fentiekén kívül a tárgyalásba bekapcsolódott Hecker Frigyes egyházvezetőségi tag, aki külföldi útjáról tért haza.

A.) Balló István elnökhelyettes úr a lelkeszkar nevében megküldött beadványt, amelyet Hecker Frigyes és Szuhánszki János írtak alá, nem tartotta elfogadhatónak, mivel:

- a) nem tükrözi a lelkeszkar egységes álláspontját, csak egy részének véleményét.
- b) a Szuperintendens aláírása nélkül nem tekinthető hivatalosnak akkor, ha Hecker Ádám és más országos elnökségi tag véleményével szembenálló álláspontjáról van szó.
- c) Iványi Tibor kérésére a lelkeszkar kezdeményezése, hogy a hivatal közvetlenül tárgyaljon Iványi Tiborral, járhatatlan, mivel ez ügy vizsgálata és ezzel kapcsolatos eljárás a Metodista Egyház vezetőségére tartozik; mégpedig az egyház elfogadott szervezeti szabályzata betartása mellett.

B.) A tárgyaláson már nyilvánvalóvá vált, hogy Iványi Tibor „tovább fejlesztette” az ügyet, és írásos beadvány alapján már magát sem tekinti illetékesnek, hanem feleségét jelöli meg, hogy a Hivatalban adjon számot ez ügyben.

Hecker Ádám és Hecker Frigyes egyaránt elismerik Balló István elnökhelyettes úr megállapítását, hogy az egyház szervezeti szabályzatának be nem tartása olyan ügykezelési visszasságot teremtett, hogy a lelkeszkarral kívántak állásfoglalásra jutni olyan kérdésben, amelyre a lelkeszkarnek illetősége nem terjed ki, hanem az egyház szervezeti szabályzata alapján és a szuperintendens, illetve az egyház fegyelmi bizottsága jogkörébe tartozik.

A tárgyalás során mindhárom egyházvezető elhatárolta magát újból Iványi Tibor tervétől, és elfogadhatatlannak minősítette annak magatartását.

²¹ Erről Hecker Ádám soha nem beszélt és az iratok sem tartalmazzak róla semmit.

²² Ilyen tartalmú levelet nem ismerünk.

A Szabadegyházak Tanácsa Fegyelmi Bizottsága március 18-án meghallgatta Iványi Tibort, amelyről jegyzőkönyvet vett fel. Hecker Ádám véleménye szerint ez a vizsgálat olyan konkrétumokat tárt fel, amely szükségessé teszi – és ezt vallották, hogy egyrészt Iványi Tibor lelkesi tevékenységét a Szabadegyházak Tanácsa elnöksége és a Metodista Egyház felfüggeszti, másrészt kivizsgálja Iványi Tibor ügyét, és igyekezik a nevezett személyt fegyelmi intézkedések mellett jobb belátásra bírni, vagy ennek hiányában egyházi szolgálattól eltanácsolni.

A Metodista Egyház vezetői bizonytalankodásuk és kapkodásuk magyarázatának – ami csak részben fogadható el véleményem szerint – azt adták elő, hogy:

A.) Iványi Tibor az egyházi közvéleményben mint az egyházi érdekekért kiálló és jó lelkületű hívő lelkész széles népszerűségnek örvend.

B.) Iványi Tibor és a vele szimpatizálók során minden fegyelmezés és utasítás egy egyházzsukadás jönne létre, melyet szeretnének elkerülni. De a március 19-i tárgyaláson fogadták el, hogy ez nem történhet meg az állam és az egyház, illetve az egyház alapvető normáinak a sérelme révén.

A Metodista Egyház vezetői elengedhetetlenül fontosnak mondták a Szabadegyházak Tanácsa fegyelmi bizottságának egyházuk vezetésével a további együttműködést Iványi Tibor tevékenysége és magatartása megállapítására és fegyelmezése érdekében.

Hecker Ádám szuperintendens és a jelenlevő metodista vezetők úgy ítélték meg, hogy egy körültekintő vizsgálat és a lelkeszkar nagy részének megnyerése mellett határozottan léphetnek föl Iványi Tiborral szemben. Ennek első lépése, hogy az egyházvezetés felfüggeszti lelkesi tevékenységében, majd az egyháztanács átalakul fegyelmi bizottsággá, hogy kivizsgálja a Szabadegyházak Tanácsával karöltve Iványi Tibor magatartását, tevékenységét, és a szükséges fegyelmi döntést meghozza.

5. A Szabadegyházak Tanácsa Fegyelmi Bizottsága, Szakács József elnök, Lackovszki János elnök, Nagy József, és Vigh János tagok Iványi Tiborral tartott tárgyalásukról a mellékelt feljegyzést készítették, amelyet megküldtek a Metodista Egyház vezetőségének.

Palotay Sándor
elnök

Hecker Ádám Palotay Sándor tanácsait kéri a lelkeszi karral folytatandó egyházpolitikai megbeszélés előtt

Budapest, 1974. március 23.

Palotay Sándor úrnak
1062 Aradi utca 8.

Kedves Sándor!

Egészen magánlevélnek szánom az alábbi soraimat, és hálás lennék, ha ebben a problémában segítséget nyújtanál.

A keddi lelkeszkar elé a következő kérdéseket akarom tenni, amiben két szempont vezet: nem akarok kevesebbet mondani, mint amit mondani kell – nemcsak azért, mert a Hivatal sem elégszik meg „kevés”-sel, hanem függetlenül ettől magunk között is éles határt kell húzni az államhatalmat képviselők iránti tisztelet és a nekik tartozó engedelmség tekintetében. Másodszor nem akarom olyan magasra tenni a „lécet”, amit esetleg egyesek nem tudnák átugrani. Tehát nem akarom kizárnia további „versenyből” – hogy a sport kifejezések mellett maradjunk – azokat, akik a valóban kényes kérdésekben velünk mennek, de egy túlfeszített szituációban lemaradnak. Igen hálás lennék, ha az alábbi fogalmazásban kijavítanád, vagy más fogalmazást ajánlanál, jobbat az enyémnél, amit hálásan fogok figyelembe venni. Erre nekem hétfő délben szükségem lenne.

1. Vállaljuk-e a Szervezeti Szabályzatot, amelyet a Hivatallal együtt közösen kidolgoztunk? Benne helyet kapott mindaz, amit per ma Isten által kapott küldetésünk betöltéseképpen tennünk kell. Ennek a Szervezeti Szabályzatnak az összeállítása elsősorban a mi érdekünkben történt.

2. Vállaljuk-e konkrétan azt, hogy a szuperintendens-választásnál jelzett vétőjogot a Hivatal nem a mi értelmezésünk szerint, hanem – mint aki erre csak Ő illetékes – az ő értelmezése szerint gyakorolja?

3. Nem mondunk le isteni küldetésünk betöltéséről, amint azt a Szervezeti Szabályzatban is rögzítettük. De ez nem ment fel bennünket az alól, hogy más egyházakkal érintkező esetekben a keresztény tapintat és más egyházak érdekeinek respektálása mellett kell megtörténni a surlódást adó esetek rendezése.

4. Tudatában vagyunk annak, hogy egy materialista alapon álló államkormányzás ideológiájával ellentétes gyakorlati kompromisszumot vállalt ez a kormány – nem úgy mint pl. Albánia – amikor az egyházak létezését, és azok működését törvénybe iktatta és védelmezi. Ez természetesen számunkra azt is jelenti, hogy tudomásul vesszük az egyházi tevékenységnek törvényes keretekben való körülhatároltságát. Felmerülő problémák – a múltban is voltak és lesznek nyilván a jövőben is – csak a kölcsönös jóindulat és a megoldásra való készséggel oldható meg.

5. Vállaljuk – a múltban történt hibák feletti őszinte sajnálkozás mellett –, hogy a jövőben semmiféle írást vagy cikket nem juttatunk publikálásra külföldre az illetékes hatósági szerv engedélye nélkül.

Szívésségedet előre is hálásan megköszönve²³ és a sok gépelési hibáért szíves elnézésedet kérve vagyok

testvéri köszöntéssel:

[Hecker Ádám]

²³ Palotay válasza, segítsége ismeretlen.

Kenderesi János összefoglalója a metodista egyház körüli fejleményekről

Budapest, 1974. március 25.

Feljegyzés

a metodista egyházzal – elsősorban az Iványi-üggyel – kapcsolatos helyzetről és fejleményekről

A metodista egyház vezetőjével – Hecker Ádám szuperintendenssel és Zimre Gyula körzeti felügyelő lelkésszel – valamint Palotay Sándorral, a Szabadegyházak Tanácsa elnökével, Balló elvtársnál több alkalommal megbeszélésre került sor a metodista egyház belső helyzetével és Iványi Tibor nyíregyházi metodista lelkész magatartásával kapcsolatos ügyben. A megbeszéléseken elhangzottakat az alábbiakban összegzem:

1.) *Március 5-én* a megbeszélés alkalmával két napirendi pont szerepelt: a „Vetés és Aratás” című külföldi brosúrában megjelent, Iványi Tiborné: Csodálatos ország című verse tartalmának értékelése, és az ezzel kapcsolatos törvénysértő iratmisszió ügye; valamint a szuperintendens választással kapcsolatos kérdések.

a) A Csodálatos ország című verssel kapcsolatban a Hivatal részéről leszögeztük, hogy kettős vonatkozásban törvénysértő. Törvénysértő a negatív tartalma, és a vers külföldre történő kicsempészése, kinyomtatása, valamint Magyarországon való terjesztése. Felhívtuk az egyházvezetés figyelmét, hogy a törvénysértés nem maradhat büntetlenül. Javasoltuk, hogy a Szervezeti Szabályzat szerint vonják felelősségre Iványi Tibort. (Meg kell jegyezni, hogy a versnek Hecker Ádám korábban nem tulajdonított negatív politikai tartalmat, de ismertetésünk és a vers kifogásolt részeinek elemzése után az egyház két jelenlévő tagja elismerte a törvénysértés tényét. Sajnálataikat fejezték ki a negatív politikai tartalma miatt.)

Ugyanakkor kifejezték, hogy a metodista Egyháztanács Iványi Tibor felelősségét megállapítja. Iványi Tibor maga is kénytelen lesz felismerni és elismerni negatív magatartását, amely továbbra már tarthatatlan. Hecker Ádám hangsúlyozta, hogy Iványi Tibor belátása és önkritikája mellett ő szükségesnek tartja a fegyelmi büntetés adását.

A büntetésre vonatkozóan két alternatívát fogadtak el, attól függően, hogy Iványi milyen magatartást tanúsít a kivizsgálás és felelősségre vonás alkalmával. Vagy felfüggesztés, amit fegyelmi vizsgálat követ, vagy pedig megrovás büntetés áthelyezéssel.

Az egyházi vezetők azt is kifejezték: tartanak attól, hogy az Iványi Tiborral való fegyelmi eljárás után többen kilépnek az egyházból. Esetleg lelkészek is, akik Iványi pártján állnak. Kifejezésre juttatták azt is, hogy Iványi a gyülekezetek felé kegyeskedő. Politikai szempontból eléggé negatív. Más vonatkozásban agresszív magatartású egyén, az ÁEH intézkedéseit – az együttműködést – kritizálja. Az egyház vezetőinek információit „besúgásnak” minősíti stb.

Kifejezésre juttattuk, hogy Iványi magatartását reakciónak értékeljük, aki a Hivatal türelmét gyengeségnek fogja fel. További védeke – egyesek részéről – az egyházat csak rosszabb helyzetbe hozza. Megállapodtunk, hogy az egyház egy bizottságot hoz létre, amely a vizsgálatot lefolytatja, és eszközli Iványi fegyelmi felelősségre vonását. (Ezt a jelenlévő egyházi vezetők egyértelműen elhatározták, és végrehajtását vállalták.)

Ugyanakkor a SzET is alakít egy bizottságot, amelyik ugyancsak megvizsgálja Iványi Tibor tevékenységét, s ezzel is segítséget nyújt a metodista egyháznak.

A megbeszélésen a *javaslatokat a hivatal részéről elfogadtuk*, annak

kihangsúlyozásával, hogy az Iványi-ügybe államilag nem akarunk beleszólni, beleavatkozni. Az egyház a maga hatáskörén belül oldja meg a kérdést.

b.) A szuperintendens-választással kapcsolatban megállapítottuk, hogy indokolt okok miatt húzódik el. Hecker Ádám kifejezésre juttatta, hogy nem vállalja tovább – betegsége és előrehaladott kora miatt – a szuperintendensi tisztséget (de az Iványi-ügyet rendezni). A választás új időpontjául 1974 őszét, esetleg 1975 tavaszát javasoltuk, és állapodtunk meg közösen ezekben az időpontokban (tehát akkor, amikor a feltételek az egyházon belül is adva lesznek, a nyugalmi helyzet helyreáll). Addig kerül sor olyan személy vagy személyek előtérbe helyezésére, akikkel biztosítottnak látszik az állam és az egyház jó viszonyának továbbfejlesztése, valamint az egyházak közötti kapcsolatokat zavartalanossága.

2. *Március 7-én* a fent jelzett jelenlevőkkel újból tanácskozást tartottunk Balló elvtársnál, Hecker Ádám szuperintendens ismertette a már írásban Balló elvtárshoz beküldött kérését (mellékelve), amelyben elutasítják Iványi Tibor magatartását: hogy nem hajlandó a verssel kapcsolatos észrevételeket elfogadni, és ugyanakkor az egyházvezetőségét is különböző vádakkal illeti. Ismételt megállapítás történik, hogy Iványi Tibor magatartása az állam és az egyház közötti viszonyban is zavart okoz, s ezért az egyházvezetés azt javasolja, hogy Iványi Tibor negatív magatartását szélesebb körben és összefüggésben vizsgálhassák, és ennek megfelelően hozzák meg fegyelmi döntésüket. A vers tartalmát nem akarják kisebbiteni, de – véleményük szerint is – ennél többről van szó. Annak lehetőségét kérik, hogy még egyszer kísérletet tehessenek az Iványival való beszélgetésre, mielőtt a szankciók megtételére sor kerül. Hátha belátja cselekedetei helytelenségét. Ez a bizottság véleménye és kérése a Hivatal felé.

Addig a SzET-bizottság is beszélgetést folytat Iványival. Ezzel a lehetőséggel a kiválást, a szakadást akarja megelőzni az egyházvezetés. Megállapodtunk, hogy *egyértünk és tudomásul vesszük a bizottság kérését*, és a beszélgetés időpontját egy héttel meghosszabbítjuk.

3. *Március 19-én* került sor a következő megbeszélésre ugyancsak Balló elvtársnál. A tárgyalásba a már jelzetteken kívül bekapcsolódott Hecker Frigyes egyházvezetőségi tag is, aki külföldi újtjáról hazajött. A megbeszélésen a Hivatal véleményét kifejtve megállapodtunk, hogy

– a methodista közgyűlés összehívását nem tartjuk szerencsésnek, és nem ebben állapodtunk meg. A Bizottság megalapításáról volt szó. A jelenlegi helyzet rosszabbodását vagyunk kénytelenek megállapítani.

– A lelkészkar nevében megküldött beadványt – melyet Hecker Frigyes és Szuhánszky János írtak alá – nem tartjuk elfogadhatónak, mert ez nem fejezi ki az egész lelkészkar álláspontját, hanem csak egy részének véleményét. A szuperintendens aláírása nélkül egyébként sem tekinthető hivatalosnak, különösen akkor, ha a szuperintendens és az elnökségi tagok véleményével szembenálló álláspontról van szó.

– Iványi Tibor kérésére a lelkészkar azon kezdeményezése, hogy a Hivatal tárgyaljon közvetlenül Iványi Tiborral nem fogadható el, mivel az ügy kivizsgálása és az ezzel kapcsolatos eljárás az egyház vezetőségére tartozik. Mégpedig az egyház által elfogadott Szervezeti Szabályzatban foglaltak szerint. Azt meg egyenesen inkorrektnek tartjuk, hogy a verssel kapcsolatos felelősségre vonás ügyében Iványi magát nem tekinti illetékesnek, hanem a feleségét jelöli meg, hogy a Hivatalban adjon számot ebben az ügyben.

– A megjelölt vezetők egyértelműen elismerik a fenti állítások realitását és a Szervezeti Szabályzat be nem tartásából adódó visszasságokat.

Az egyházvetetők újból elhatárolták magukat Iványi tevékenységétől, és elfogadhatatlannak minősítették magatartását. Ismételten kifejezésre juttatták, hogy Iványi Tibor az egyházi közvéleményben mint az egyház érdekéért kiálló lelkész nagy népszerűségnek örvend. A vele kapcsolatos eljárás és fegyelmezés esetén továbbra is tartanak attól, hogy egyházzakadás jön létre, amelyet szeretnének elkerülni.

Palotay Sándor tájékoztatta a jelenlevőket, hogy a Szabadegyházak Tanácsa Fegyelmi Bizottsága március 18-án meghallgatta Iványi Tibort, amelyről jegyzőkönyvet vett fel (mellékelve).

A metodista egyház vezetői ismerik a jegyzőkönyv tartalmát, s azt úgy tekintik, hogy nagy segítséget nyújt az Iványi Tibor ügye további vizsgálatához. Most már úgy ítélik meg, hogy egy körültekintő vizsgálat, és a lelkészkar nagy részének megnyerése mellett határozottan léphetnek fel Iványi Tiborral szemben. Megállapodás történik abban, hogy az Iványival kapcsolatos eljárás teendőit az egyház vezetői részletesen megbeszélik Palotay Sándorral. Hecker Ádám szuperintendens ismételten felelősséget vállal az ügy rendezéséért.

A megbeszélés végén összegeztük álláspontunkat, amely a következő:

- A már említett kapott levelekre a Hivatal nem válaszol, hiszen az nem az egész egyház nevében íródott.
- Iványi Tibort a Hivatal nem fogadja. Ugyanakkor nem fogadja el azt az indoklást sem, hogy Iványi Tibor feleségét akarja a vers-ügyben előtérbe helyezni. Ismételten megerősítjük, hogy törvénysértő lépések miatt az egyházvezetés határozottan lépjen fel ellene.
- A SzET segítségével nem szabad engedni, hogy Iványi Tibor más térre terelje az ügyet, azon a címen, hogy más is követett el, vagy követhetett el hibákat. Ő nem bújhat a felelősség alól ki. Most órára van szó.
- A szakadástól való félelem nem oldja meg a problémákat. Bizonyos kisebb létszámú leszakadás inkább az egyház erősödését jelenti. Ebben az ügyben vállalni kell egyfajta kockázatot, kiállást az egyházvezetésnek.
- Javasoljuk: az egyházvezetés most már következetesen hajtsa végre vállalását. Hecker Ádám ezt következetesen valósítsa meg. Tekintettel megromlott egészségi állapotára, segítséget kell mellé biztosítani.
- Az Iványi-ügy végleges rendezéséig nem tartjuk indokoltnak és megvalósíthatónak a szuperintendens-választás megejtését.
- A SzET segítségével keressék meg a lehetőséget közgyűlés összehívása nélküli fegyelmi bizottság megalakítására. A közgyűlés összehívását nem tartjuk célravezetőnek.
- Az ügy megfontolt intézését javasoljuk, s bizalmunkkal továbbra is támogatjuk Hecker Ádám szuperintendens tevékenységét. A szükséges segítség megadását továbbra is biztosítjuk.

4.) *Március 25-én* Palotay Sándor, s SzET elnöke arról tájékoztatott, hogy Hecker Ádámmal részletesen megbeszélték az Iványi Tibor fegyelmi ügyével kapcsolatos teendőket. Ennek első lépése, hogy az egyházvezetés felfüggeszti Iványi Tibort lelkészi állásából, majd az Egyháztanács átalakul Fegyelmi Bizottsággá, hogy kivizsgálja – a Szabadegyházak Tanácsával karöltve – Iványi Tibor ügyét, és a szükséges fegyelmi döntést meghozza.

(Kenderesi János)

Hecker Ádám helyzetértékelése²⁴

Feltételezhető keltezés: 1974 március 26 előtt

Kedves Testvérek!

Elnézéseket kérem, hogy ilyen formában tárom elétek azt, ami az elmúlt napokban bennem megfogalmazódott. Azt elmúlt hetek sok nehézsége úgy megviselt idegileg, hogy ma a fel-feltörni akaró könnyek miatt sokszor képtelen voltam arra, hogy beszéljek.

Egyházunk az utóbbi időben igen súlyos válságba jutott, ami különösen két ponton jelentkezett.

1. Az Állami Egyházügyi Hivatalnak egyházunk iránt előlegezett bizalma mögé egy – jelentőségében súlyos – kérdőjel került.

2. Igen súlyos és megdöbbentő válságba jutott az egymással való közösségünk, amiről különösen a f. hó 13-iki és 14-iki együttlétünk tesz bizonyosságot.

Hogy a két dolog hogyan és milyen mértékben hatott egymásra, azt most nem vizsgálom. Fontosabbnak tartom az egésznek okát inkább az Úrhoz való viszonyunk romlásában keresni, hisz az Ige és saját tapasztalatunk szerint is mindenfajta romlás az Úrral való kapcsolat romlásából következik. De erre a pontra a végén térek ki.

Két ponton jelentkeztek az ÁEH-val való viszonyunkban a romlás jelei.

Egyházi munkánkban, mint az élet minden területén, előfordulnak problémák. Egyházi munkánk sajátosságából adódóan olyan problémák is jelentkeznek, amelyek az állami szervekkel való érintkezésben jönnek elő. De ezek sehol sem váltak olyan permanens krízissé, mint a nyíregyházi körzetben.

Tudjuk, hogy Iványi testvérék munkaképessége, a válságba jutott emberekért érzett felelőssége és szinte határtalan áldozatkészsége sok lelki bajba jutott, antiszociálissá vált emberen tudott úgy segíteni, hogy mint kiegyensúlyozott, meggyógyult embert tudták visszaadni a társadalomnak. Ezért egyesekben egyoldalú információ alapján szinte elutasíthatatlanul az a gondolat jelentkezett, ahogy Iványiék (eleinte?) maguk is látták, hogy hajsza folyik ellenük buzgó és – tegyük hozzá – eredményes munkájuk miatt. Gyülekezeti tagjainknak is egy (jó) része, akik éppen az ő szolgálatuk révén nyertek lelki áldást, így gondolkozik. Tetézte ezt a látszatot, hogy a metodista egyháznak a többi – ökumenikus és szabadegyházi – tageszélyházakkal való viszony éppen Nyíregyházán a legbeárnyékoltabb, sőt mindenütt másutt, ha nem is éppen szívélyes, de nem is terhelt.

Az a meggyőződés, hogy a panaszok középpontjában nem maga az egyházi küldetés betöltésében való hűség áll, hanem Iványi Tibornak a – velünk való érintkezésben és teológiai természetű vitáinkban is megmutatkozó merevsége és a másik fél álláspontja és érdeke iránti megértés hiánya áll. Sőt közrejátszik – ha tudat alá szorítottan is – sok esetben a másik félnek a gúnyos kezelése. Csorbát szenvedett a másik protestáns egyházak érdekeinek a megkívánt respektusa is, az a valóban ökumenikus gondolkodás, amely éppen Wesley Jánost jellemezte.

Az Állami Egyházügyi Hivatalhoz való viszonyunk – a fent említetteken kívül, amelyek miatti panaszok mind a Hivatalban futottak össze – azért jutott válságba, mert különböző formában bírálat tárgya lett a Hivatalhoz való viszonyulásunk a múltban, vagy

²⁴ Nem tudunk róla, hogy a levelet szuperintendens elküldte volna. A szöveget Hecker Ádám feltehetően megmutathatta fiának, aki javításaival látta el. A szöveg hátoldalán Hecker Frigyes kézírásával: „Hivatali megtámadni megszavazott döntés után (jegyzőkönyv)”

bizonyos konkrét helyzetből adódóan a jövőben kialakítandó magatartásunkban a Hivatal irányában.

Ha a múltbeli viszonyulás bírálata csupán a szuperintendens személyét, illetve az ő magatartását érintette volna, és nem bírna egyben politikai tartalommal, akkor ez a bírálat nem érintené elvben a Hivatalhoz való viszonyunkat. De mivel a bírálatban a Hivatal hatalmi túlkapásának a vádja is benne van, és a jövőbeni magatartás latolgatásánál szinte kétségbe lett vonva a Hivatalnak a szuperintendenssé választott személyére kiterjedő vétőjoga, és az erre az esetre kialakítandó eljárás módozatai is már beszéd tárgyát képezték, itt a leghatározottabban vissza kellett volna utasítani a Hivatalnak a Szervezeti szabályzatban is rögzített „felügyeleti jogának” általunk történt illetéktelen és helytelen interpretálását.

Nem vonom kétségbe, hogy a Hivatalnál feltételezett és részünkről visszautasítandó szándéka, amellyel szemben az egyházat meg kell védeni, nem egy rendszerellenes alapállásból motiválódott. Mégis ez olyan értelmezést kapott kifelé – ahogy igen sajnálatos, hogy ezek a tárgyalások illetéktelen publikálást kaptak – hogy amikor itt Budapesten egy gyülekezeti közösségi órán már szükségét éreztem annak, hogy a mendemondák varázsának hatálytalanítása érdekében elmondjam, hogy már évek óta érzem, hogy a két munkakör ellátásához egyre fogyó erőm kevésnek bizonyul, ezért a szuperintendensi teendőkre már nem tudok vállalkozni, egy férfitestvér hangosan közbeszólt: „remélem, hogy nem az lesz a szuperintendens, akit fölülről dirigálnak nekünk!”

Fel kellett volna figyelni arra, hogy itt a bírálatot gyakorlók akaratától függetlenül azoknak az egyszerű egyháztagnak a szívében, akik egyébként olvassák Róma13-at és 1Pét 2,13-17 stb. verseket, a hatósággal szembeni ellenséges érzület lesz úrrá.

Igen sajnálni való, hogy nem idejében néztünk szembe ezzel a jelenséggel és az ÁEH-nak kellett számon kérni tőlünk ezeket a jelenségeket és ezek felszámolását a leghatározottabban elvárni.

Igen szerencsétlenül súlyosbította az amúgyis terhes helyzetet Iványi Tiborné testvérünk által írt költemény, amely a „Vetés és aratás”-ban megjelent.

Nem állhatunk meg annál, hogy nem rossz szándékkal íródott, és hogy a hívő ember nem lát általában benne politikai – még hozzá negatív értelemben – tartalmat. Nagyban enyhítette volna a helyzetet, ha – állításaik fenntartása mellett, hogy nem ártó szándékkal íródott és hogy nem ők küldték külföldre – ha sajnálkozásukat fejezték volna ki afelett, hogy inkább politikai síkon is gondolkodók számára botránkozásra adtak alkalmat és hogy ezzel az egyházat is kellemetlen helyzetbe hozták. Ezzel szemben Kenderesi főosztályvezető úrhoz írt levélben annak a gyanúnak a kifejezésre juttatása, hogy esetleg egy ellenségük szándékosan küldte ki a verset, hogy ezzel ártson nekik – még inkább feszültté tette a helyzetet.

2. A másik pont, ahol válságunk – talán még élesebben – jelentkezett a személyes közösség területe. Fájdalom, ez így van a köztudatban: van egy Hecker-párt és van egy Iványi-párt. Ezért fontosnak tartottam, hogy a f. hó 17-iki istentiszteletünkben a hirdetnivalók között megmondjam, hogy egyházunk most olyan szituációban van, mint az apostoli időben, ahogy a Csel 15-ben olvassunk. Mint akkor, most sem személyek állanak egymással szemben, bár az egyik oldal képviselőjeként ott volt Jakab apostol, a másik oldalon Pál apostol, mégis különböző látások álltak egymással szemben, amelyekhez lelkiismeretük és igemegértésük következtében hűségességnek kellett lenniök. A testi beállítottságú emberek szeretnek az ilyen csemegézni, az imaéletet élőket kérem, hogy imádkozzanak értünk, hogy az Úr adjon teljhatalmat közöttünk valakinek, aki – mint akkor Péter – ki tudja mondani a feloldó és eligazító szót.

Valóban különböző látások, igemegértések állnak egymással szemben, amelyek néha megdöbbentő módon egymással tudtak bennünket szembeállítani. Mélységesen szégyelltem magam az ÁEH-ban, ateista alapon álló emberek előtt, akik egyébként a korrektség és helyzetünk megértése tekintetében példamutatók voltak, hogy ilyen képet adunk önmagunkról. Hogyan tudunk a keresztről szóló örömezenetet hiteltérdemlően elmondani és másoknak bizonyosságot tenni róla, ha „miattunk gyaláztatik Isten neve a pogányok között”.

3. Rátérek a harmadik területre, amelyet a végére hagytam és amelyben látásom szerint összepontosul az egész problémakör.

Hogy hol lettünk egyenként és egyetemben hűtlenek, engedetlenek, magunkat szeretők, azt mindenkinek magának kell meglátnia. De ez nem egy óra, sőt esetleg nem egy-két nap dolga. Azonban mégis elengedhetetlen, hogy mindenki meglássa, mivel járult maga hozzá, vagy mit mulasztott el, hogy sátán így tudott hatalmaskodni közöttünk és rajtunk.

Meg kell mondanom, amit nemcsak itt, hanem a Hivatalban is mondtam: hogy ott tartunk, ahol most vagyunk – bármilyen vonatkozásban – elsősorban engem vádol.

Korom és fáradságom legfeljebb hozzájárultak, de nem okozták ezeket a bajokat.

Szívem megosztottságán – hogy nem szerettem osztatlan szívvel Jézust, a Megváltómat – és imádkozásban való restségen, és különösen néha egyes testvérekkel szembeni ingerültségen kívül, amiket egyik alkalommal, egy szűkebb testvéri közösségben meg is kellett vallanom, főleg a határozottság hiánya, a kiegyenlítés keresése ott, ahol nyílt és határozott állásfoglalásra lett volna szükség – főleg ebben látom saját bűnömet. Nevén nevezni, amit helytelenítetek mint az egyház felelős vezetője. És itt kapcsolódik az én egyéni vétkem abba, amivel Iványi Tibor testvér személye lett a testvéri közösségen belül problémává. A testvéri korrekció iránti készség hiánya egy puha vezetés mellett egy határtalanul megnőtt önbizalmat, elbizakodottságot fejlesztett ki benne.

Engedje meg Iványi Tibor testvér, hogy szeretettel megmondjam azt, amit önmagában meg kell látni és megítélni ahhoz, hogy Isten kegyelme – mind önmagunk, mind az ÁEH vonalán – kivezethessen bennünket e súlyos válságból.

Határtalanul megnőtt önbizalma súlyosan terhelte a testvéri közösséget és sodorta bele őt magát a Hivatallal való viszony romlásába. Ami a Hivatalnak irántunk való bizalmát megrendítette, az konkrétan Iványi testvér személye. Őt kellett védeni a különböző vádakkal szemben anélkül, hogy igaztalanakká váljunk, ami súlyos konfliktusba hozott bennünket a testvéri szeretet és a Hivatal iránti korrektségünk tekintetében.

Nagyon világos állásfoglalást vár a Hivatal joggal tőlünk.

1. Vállaljuk-e a Szervezeti Szabályzatot, amelyet a Hivatallal közösen dolgoztunk ki, és amely elsősorban éppen a mi érdekünkben történt. Benne helyet kapott minden, amit per ma Isten által kapott küldetésünk betöltéseképpen tennünk kell.

2. Vállaljuk-e konkrétan azt, hogy a szuperintendens-választás kérdésében jelzett vétőjogot a Hivatal nem a mi értelmezésünk szerint, hanem az Ő [sic!!!] értelmezése szerint gyakorolja? (Felvetődött a Hivatalban éppen ez eset miatt, hogy a szabadegyházaknak e kérdésben adott kedvezményt visszavonják.

3. Nem mondunk le isteni küldetésünk betöltéséről, amit Szervezeti Szabályzatunkban is rögzítettünk (szó szerint). De nem tekintjük feladatunknak más egyházak aktív tagjainak a lelkigondozását.

4. Tudatában vagyunk annak, hogy a materialista alapon álló államkormányzás gyakorlati kompromisszumba ment bele – nem úgy mint pl. Albánia – amikor az egyházak létezését, életét és tevékenységét törvénybe iktatta és védelmezi. Ez

természetesen számunkra is ezt jelenti, hogy tudomásul vesszük az egyházi tevékenységünket törvényes keretbe való körülhatároltságát.

Ki kell jelentenünk a múltban történt hibák feletti őszinte sajnálkozás mellett, hogy a jövőben semmiféle cikket, saját készítette írást nem juttatunk külföldre semmiféle lapnak vagy folyóiratnak az illetékes hatósági szerv engedélye nélkül.

52.

Félbeszakított lelkészgyűlés, amelyre Iványi Tibor hivatalából való fegyelmi célú felfüggesztését követően került volna sor

Budapest, 1974. március 26.

Jegyzőkönyv

Készült a Magyarországi Metodista Egyház, 1974. március 26-án délelőtt 10h-kor tartott lelkészgyűléséről, Budapest, VI. Felsőerdősor 5. III. emeleti tanácsteremben.

Jelen vannak: Hecker Ádám szuperintendens, Zimre Gyula, Iványi Tibor, Sréter Ferenc, Wladár Antónia, Szabó Andor, Szuhánszki János, Hecker Frigyes, Elek Lajos, Vadászi András és Vadászi Ilona lelkészek. Iványi Péter és Iványi Gábor segédlelkészek (konferenciai próbatagok).

Hecker Ádám szuperintendens megnyitja az ülést, és kéri Iványi Pétert és Iványi Gábort, hogy hagyják el a termet, mivel a tanácskozáson csak meghívottak vehetnek részt.

Iványi Gábor kéri, hogy részt vehessen a tanácskozáson, hivatkozik arra, hogy az Egyházrend szerint a konferenciai próbatagok csak személyi kérdésekkel foglalkozó bizottságok munkájában nem lehetnek jelen. Hecker Ádám viszont a gyülekezetben azt mondotta, hogy a lelkészek között nem személyi, hanem csupán elvi ellentétek vannak.

Hecker Ádám szuperintendens ismételten kéri, hogy az ülésen csak az általa meghívott konferenciai tagok vegyenek részt.

Iványi Péter javasolja, hogy a jelenlevők szavazással döntsenek arról, hogy kik lehessenek jelen a tárgyaláson.

Vadászi András szintén a szavazás mellett foglal állást.

Hecker Ádám szuperintendens figyelmezteti a jelenlevőket, hogy ő mint szuperintendens elnöke a konferenciának, és joga van meghatározni azt, hogy ki vesz részt a tárgyaláson.

Szabó Andor támogatja a szuperintendens véleményét, és elmondja hogy az Egyházrend rendelkezése szerint ilyen esetben a szuperintendens határozata mérvadó.

Vadászi András indulatosan megjegyzi: „Nincs szuperintendens!”

Hecker Ádám szuperintendens válaszában elmondja, hogy a legutóbbi évi közgyűlés egyhangúlag elfogadta a szuperintendensi jelentést. Ebben szó volt arról is, hogy az esedékes szuperintendens-választást a Szervezeti Szabályzat elfogadásának és életbelépésének elhúzódása miatt nem tudtuk megtartani.

Vadászi András megemlíti, hogy csak a Szervezeti Szabályzat elfogadásáig lehetett volna ezt a helyzetet fenntartani.

Wladár Antónia előadja, hogy a Szervezeti Szabályzat még nincs teljesen elfogadva.

Hecker Ádám szuperintendens ezzel kapcsolatban elmondja, hogy a közbejött

események miatt nem nyílt lehetőség arra, hogy ezekkel az ügyekkel a konferencia és a közgyűlés foglalkozzon.

Végül a szuperintendens bejelenti, hogy a gyűlést felosztatja, és kéri azokat, akiket meghívott, hogy tájékozódás végett jöjjenek le a lakásába.

53.

**Hecker Ádám a SZET elnökségének állásfoglalását kéri
Iványi Tibor lelkészi igazolványának ügyében**

Budapest, 1974. március 26.

Szabadegyházak Tanácsának Elnöksége
Budapest

A Magyarországi Metodista Egyház vezetősége nevében tisztelettel tájékoztatom a Szabadegyházak Tanácsának Elnökségét a következőkről:

Iványi Tibor lelkésszel az Egyház vezetősége március 25-én délután elbeszélgetett az ellene felhozott vádak miatt. Beszélgetésünk csak belső egyházi helyzetünkre szorítkozott. Iványi Tibortól határozott választ kértünk két pontban:

1.) Iványi Tibornak az Állami Egyházügyi Hivatalhoz való helytelen viszonya és magatartása;

2.) a lelkésztársak egymást között való viszonyát magatartásával nagy mértékben terhelte.

Másnap, 26-án reggel 9 órára kértük Iványi Tibor válaszát. Ebben ő ismételtlen leszögezte, hogy az ellene felhozott vádak tekintetében ma sem lát másképpen, semmit vissza nem von. Hecker Ádám szuperintendens közölte vele, hogy ezek után be kell indítania a fegyelmi vizsgálatot, amelynek időtartamára őt hivatalából felfüggeszti, minden egyházi tevékenységtől eltiltja.

Iványi Tibor a szuperintendensnek ezt a jogát vitatta, határozatát nem fogadta el magára nézve kötelezőnek, és közölte, hogy nem fogja magát ehhez tartani.

Tekintve, hogy a Szabadegyházak Tanácsának Elnöksége kezekedik a lelkész igazolványáért, a Magyarországi Metodista Egyház vezetősége nevében kérjük, hogy a Szabadegyházak Tanácsának Elnöksége foglaljon állást ebben az ügyben.

Hecker Ádám
szuperintendens

Nyolc lelkész és teológus hallgató állásfoglalása a feloszlattott lelkészgyűléssel kialakult helyzetről

Budapest, 1974. március 26.

Nyilatkozat

1974. március 26-án délelőtt 10 órakor az ügyvezető szuperintendens hívására megjelentünk egyházunk központjában. a tanácsteremben összegyűlt a lelkésztestület 11 rendes és 2 póttagja.

Hecker Ádám ügyvezető szuperintendens felkérte Iványi Pétert és Gábort, konferenciái próbatagokat, hogy a helyiséget hagyják el, mivel hívás nélkül vannak jelen.

Iványi Gábor kifejezésre juttatta, hogy miután az egyházrend szerint a konferenciái próbatagok csak személyi kérdésekkel foglalkozó bizottságok munkájában nem vehetnek részt, és Hecker Ádám a gyülekezetet úgy tájékoztatta: nem személyi csupán elvi ellentétek tisztázása folyik a lelkésztestületben, szeretne jelen lenni a tárgyaláson.

Hecker Ádám ragaszkodott előbbi felszólításához.

Iványi Péter a jelenlevő lelkészek véleményét kérte.

Vadászi András szavazást javasolt.

Hecker Ádám kijelentette: ő az egyház szuperintendense, ő hívta össze a jelenlevőket, ő az elnök, joga van rendelkezni a jelenlét felől.

Szabó Andor kifejtette, hogy az egyházrend szerint a szuperintendens döntése mérvadó. Ő ennek a bizottságnak az elnöke, joga van a rendelkezéshez.

Vadászi András megjegyezte: nincs szuperintendens és egyébként is a konferencia a legfőbb egyházi hatóság.

Hecker Ádám hivatkozott arra: a legutóbbi évi egyházi közgyűlésen az egész testület elfogadta a szuperintendens-jelentést. Annak egyik pontja volt a szuperintendens választás elhalasztása a Szervezeti Szabályzat elfogadásáig, – egyetértésben a Hivatallal.

Vadászi András felhívta a figyelmet arra, amit egyébként Hecker Ádám is mondott, hogy ez az állapot a Szervezeti Szabályzat elfogadásáig állt fent.

Wladár Antónia szerint a Szervezeti Szabályzatot még nem fogadták el.

Többen a lelkészek közül megerősítették azt a tényt, hogy a Szervezeti Szabályzatot a Hivatal már elfogadta.

Hecker Ádám kifejtette, hogy ennek a megtárgyalására eddig nem volt mód és idő. A gyűlést feloszlatta és felszólította a jelenlevőket, hogy aki tájékozódni akar, az menjen le az ő lakására.

Iványi Tibor megjegyezte: jó, akkor mindnyájan lemegyünk.

Hecker Ádám válasza az volt: Tibor, te nem jöhetsz, te nem lépheted át a lakásunk küszöbét. Mint reggel is mondtam, téged felfüggesztettünk.

Iványi Tibor nincs jogod így nyilatkozni.

Zimre Gyula megerősítette, hogy Hecker Ádámnak joga van erre.

Iványi Tibor megkérdezte, hogy kinek a nevében nyilatkozik így. Elárulta az egyházat és a kollégáját.

Hecker Frigyes: Hogy ki árulta el az egyházat, azt bízzuk az Úrra.

Ezután *Hecker Ádám* már kifelé menőben megegyezte, ezt jelentenie kell a Hivatalnak és a SZET-nek, amely hivatott a lelkészigazolványokat kiadni.

Ezután a gyűléstermet elhagyták: *Hecker Ádám*, *Hecker Frigyes*, *Sréter Ferenc*, *Szabó Andor*, *Szuhánszki János*, *Wladár Antónia*, *Zimre Gyula*.

A teremben maradtak: Elek Lajos, Iványi Gábor, Iványi Péter, Iványi Tibor, Vadászi András, Vadászi Ilona.

Közös megegyezés alapján a teremben maradtak meghívták Iványi Tibornét, aki az egyházi konferencia tanácskozási joggal felruházott tagja.

Iványi Tibor röviden tájékoztatta a jelenlevőket a helyzet ilyen alakulásának előzményeiről és elmondta a következőket:

1.) Előző nap délután Hecker Ádám kérésére megjelentem Hecker Ádámnál. Az ott már jelenlevő Hecker Frigyes, Szuhánszki János és Zimre Gyula lelkészek előtt Hecker Ádám elém tárta, hogy két dologban várják nyilatkozatomat: elítélem-e, hogy uszítok a Hivatal ellen és megítélem-e azt a tényt, hogy én vagyok az oka ennek a feszült és ellenséges légkörnek, ami az egyházban kialakult.

Mivel a másnap reggeli határidőig is megmaradtam abban a látásomban, hogy nem vállalom ezeket a vádakot, kijelentettem, hogy emiatt nem is tarthatok értük bűnbánatot. Hecker Ádám közölte, hogy minden egyházi szolgálatom alól mint szuperintendens felfüggeszt és már a délelőtti tanácskozáson sem jelenhetek meg. ezt az intézkedést a Szervezeti Szabályzatra hivatkozva nem ismertem el, jogellenesnek tartottam és visszautasítottam.

2.) Iványi Tibor a továbbiakban elmondta a SZET Bizottsággal folytatott beszélgetését is, felolvassa és kiegészítve a mellékelt tájékoztatást. Hangot adott annak a véleményének, hogy tapasztalata szerint ez a SZET Bizottság egyoldalú tájékozódás után pártosan foglalt állást egyházunk problémájával kapcsolatban.

A jelenlevők valamennyien elítélték azok magatartását, akik a valóságnak meg nem felelő módon tájékoztattak bizonyos hivatalos szerveket.

Az előbbiekről mit sem tudva a SZET Lelkészképzőjében folyó előadásról megérkezett Draskóczy Gábor, majd Kriszt István.

Iványi Tibor tájékoztatta őket az előbb felvázolt esetről, nehogy ilyen együttlétbe belecsöppenve részvételük kompromittálja őket. Ők azonban úgy nyilatkoztak, hogy eddigi részleges ismeretüket a mai nap eseményeivel kiegészítve, ezen az együttléten kívánnak részt venni.

Délután a jelenlevők egyöntetű látása alapján Iványi Tibor megszerkesztette a 2. sz. melléklet szerinti levelet és azt elküldte Miklós Imre államtitkár úrnak.

Közben Szabó Andor lelkész feljött a tanácsterembe és azzal a felhívással fordult a „4 bibliaiskolához”, hogy ezek menjenek le a szuperintendensi hivatalba. A 4 hallgató – köztük 2 konferenciai próbatag – névszerinti felszólítás után „nem”-mel felelt.

Indokuk a következő: Mivel Hecker Ádám kijelentette, hogy egyházunk egyik lelkésze nem lépheti át lakása küszöbét, ezzel szembeni tiltakozásul nem volt lelkiismereti szabadságuk a felszólításnak eleget tenni.

Minden félreértés elkerülése végett szükségesnek tartottuk mindezeket nyilatkozatba fektetni.

Látásunkat a következőkben összegezzük:

1. Helytelenítjük, hogy Hecker Ádám feloszlatta a lelkészgyűlést, mielőtt alkalmat adott volna arra, hogy minden lelkész minden oldalról tájékozódhasson az egyházban levő problémákkal kapcsolatban.

2. Helytelenítjük, hogy Iványi Tibor lelkészt szabályos egyházi eljárás lefolytatása nélkül felfüggesztette minden egyházi szolgálata alól és már a lelkésztalálkozóról is önkényesen kizárta. Ilyen eljárás nemcsak egy ügyvezető, hanem egy teljes jogú szuperintendens hatáskörét is meghaladja.

3. Helytelenítjük az egyház hivatalos helyiségéből a lakásból való elvonulást, ezzel magánjellegré nyilvánítva olyan egyházügyet, amely hivatalosan az egész lelkésztestületre tartozik.

4. Igazságtalannak tartjuk, hogy a jelen zűrzavaros helyzetért egy kiemelt személyt tegyünk felelőssé. Sokkal inkább támogatjuk azt a látást, amelynek többször többen hangot adtak, hogy az Úr előtt bűnbánatban elcsendesedve magunk között kell megállapítanunk, kinek mi volt a része ebben.

5. Fájjaljuk és kifogásoljuk, hogy egyes lelkészeket éretlennek minősítve figyelmen kívül hagyták azok jogait és véleményét. Sokszor kellett utólagos vagy hiányos tájékoztatás alapján kész döntésekbe beleállaniok.

6. A távollétünkben hozott döntéseket nem tudjuk magunkra nézve kötelezőnek elfogadni. Kérjük minden függő kérdésben a szabályos eljárás lefolytatását.

7. Nagyon fájjaljuk az egyházban kialakult helyzetet. A magunk részéről nem szűntünk meg reménykedni, hogy az egység Isten kegyelméből helyreállhat. Készek vagyunk ennek előmozdításáért mindent elkövetni, lelkiismereti szabadságunkhoz és Egyházrendünkhöz való ragaszkodással. Nagyon kérjük Testvéreinket, hogy adják jelét hasonló törekvéseknek.

Vadászi András s.k.

Elek Lajos s.k.

Iványi Péter s.k.

Iványi Tibor s.k.

Vadászi Ilona s.k.

Iványi Gábor s.k.

Kriszt István s.k.

Draskóczy Gábor s.k.

55.

Hecker Ádám válaszolja az elmúlt napok eseményeit. A helyzetet saját erejéből megoldhatatlannak ítéli, ezért segítséget kér az ÁEH-től.

Budapest, 1974. március 27.

Állami Egyházügyi Hivatal

Kenderesi János

Főosztályvezető Úrnak

1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető Úr!

Iványi Tibor metodista lelkész személye körül kialakult terhes körülmények rendezési kísérletéről a következőket kell jelentenem.

Folyó hó 25-én délelőttre összehívtam egyházunk Egyháztanácsát (név szerint Zimre Gyula, Szuhánszki János és Hecker Frigyes lelkészeket), hogy megbeszéljük azokat a vádpontokat, amelyek Iványi Tibor személyét érintik, és amelyeket az aznap délutánra meghívott Iványi Tibor elé tártunk. Megállapodtunk abban, hogy csak az egyházon belül felmerült helytelenítő magatartásával foglalkozunk. *Ha megbánást tapasztalunk, akkor ez kiindulásnak tekinthető a további problematikus ügyek rendezéséhez.*

Mindenekelőtt közöltük vele azt, hogy a Hivatal a „lelkészkar” nevében írt levélre

nem válaszol, és nem hajlandó Iványi Tibort fogadni.

Két dolgot tártunk Iványi Tibor elé:

1. A Hivatalhoz való helytelen viszonyulását,
2. a lelkészkaron belül megbontást eredményező elítélendő magatartását.

Az első pontra nézve azt kifogásoltuk, hogy ismételten bírálta a szuperintendens magatartását, amellyel nem kellőképpen képviselte az egyház érdekeit. Kifogásoltuk továbbá, ahogy a Hivatalnak a szuperintendens-választással kapcsolatos vétőjogát értelmezi.

A második pontban a lelkészek egymáshoz való viszonyában zavart és bizalmatlanságot eredményező magatartását tettük kifogás tárgyává.

Az volt a benyomásunk, hogy hajlamos lesz Iványi Tibor eddigi magatartásának átértékelésére és megítélésére. Arra kértük, hogy másnap reggel 9 órára adjon választ az említett kifogásokra.

Miután másnap (26-án) reggel kijelentette Iványi Tibor, hogy nem lát magatartásában megítélendőt, bejelentettem, hogy a felhozott és egyházunkon kívüli viselkedésének kivizsgálására egy bizottság fog foglalkozni [sic]. Ennek lezárásáig mostantól fogva felfüggesztem állásától, egyben kérem, hogy már ne is jelenjék meg a 10 órakeresztületen mint állásából felfüggesztett lelkész.

Iványi Tibor erre kijelentette, hogy ehhez nincsen jogom, ezért a felfüggesztést, illetve az intézkedést nem fogadja el.

Mivel a 10 órakeresztületen – amelyen minden felszentelt lelkész, aki a közgyűlés rendes tagja, jelen volt – Iványi Tibor is megjelent, és vele jött két fia is, Iványi Péter és Iványi Gábor segédlelkészek, felszólítottam az utóbbiakat, hogy hagyják el a termet, mit akik erre az értekezletre nem kaptak meghívást. Miután kijelentették, hogy csak akkor hajlandók eleget tenni a kérésnek, ha ezt a többség megszavazza, amit a jogkörömben való beavatkozásnak minősítve visszautasítottam, az értekezletet felfüggesztettem, egyben kértem a lelkészeket, hogy a tájékoztatás meghallgatására jöjjenek a lakásomban lévő hivatalos helyiségbe. Iványi Tibornak arra a kijelentésére, hogy akkor ő is eljön a lakásomra, azt válaszoltam, hogy ezt csak az én engedelmemmel teheti. Ezek után a jelenlevő 11 lelkész közül heten követtek, a többiek ott maradtak a teremben, amelybe az értekezletet eredetileg összehívtam.

Ezt követően Zimre Gyula és Hecker Frigyes lelkészekkel átmentünk a Szabadegyházak Tanácsa Székházába, ahol közös megállapodás alapján megfogalmazódott egy levél, amelynek másolatát Palotay elnök úr Főosztályvezető Úrnak – tudomásom szerint – rendelkezésemre bocsátott [sic].²⁵

Mindezek után úgy látom, hibát követtem el, amikor – az engedetlenség láttán – feloszlattam az értekezletet.

Ezek után az egyháztanács úgy határozott, hogy a következő vasárnapon hárman (Zimre Gyula, Hecker Frigyes és alulírott) lemegyünk Nyíregyházára, hogy megtartsuk a szokásos istentiszteleteket, egyben tájékoztatjuk a gyülekezet presbitériumát a történekről. Ma reggel Pécsen lakó Frigyes fiam kérte, hogy kérjek Palotay elnök úron keresztül kihallgatást a Hivatalban a maga és alulírott számára. Mivel úgy látom, hogy korom miatt, valamint mert hogy az elmúlt hetek izgalmai annyira kimerítettek, hogy képtelennek ítélem magam egy kevesebb megrázkódtatást jelentő kibontakozás levezetésére, tisztelettel csatlakozom fiam kéréséhez, és igen kérem Főosztályvezető Urat, szíveskedjék kérésünket Balló István miniszterhelyettes Úr elé terjeszteni.

Őszinte tisztelettel:

Hecker Ádám
methodista szuperintendens

²⁵ A levél szövege ismeretlen.

Iványi Tibor Miklós Imre államtitkártól kér jogorvoslatot és segítséget

Budapest, 1974. március 26.

Miklós Imre
Államtitkár úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal Elnöke,
1062 Budapest,
VI., Lendvay u. 28.

Mélyen tisztelt Államtitkár úr!

Nem akarom fárasztani Önt olyan dolgok felsorolásával, amelyekről – úgy gondolom – hivatalból értesült már.

Ismételten hangot adtam illetékes helyen annak a kérésemnek, hogy az Egyházügyi Hivatal előtt szeretnék számot adni azokról a problémákról, amelyek személyemmel és munkámmal kapcsolatban felmerültek. Készségesen ismételt elutasítása után most teljes tisztelettel személyesen Önhöz fordulok, szíveskedjék alkalmat adni, hogy problémáinkat a Hivatal előtt feltárjam. Ebben a kérdésben a következő megfontolások vezetnek:

Előbb-utóbb nem kerülhetem el, hogy bizonyos dolgokról ne nyilatkozzam, amikor kénytelen vagyok válaszolni az ellenem felhozott súlyos vádakra, megindokolva bizonyos vitatott állásfoglalásaimat. Ezek a még nyilvánosságra nem hozott tények egyrészt indokolják a dolgokhoz való hozzáállásomat, de másrészt azok feltárása beláthatatlan hatással lehet a közvéleményre. Ezért mély tisztelettel és azzal a készséggel, hogy akaratlanul se okozzak nehézséget egy jövőbeni kibontakozással kapcsolatban, nagyon kérem Önt – amíg még elkerülhetők jóvátehetetlen fordulatok –, szíveskedjék segítséget nyújtani a kérdés tisztázásához.

Egyébként biztos forrásból származó értesülésem van arról, hogy bizonyos felkérésre egyházi vezetők összehangolt közös akciója áll az ellenem felhozott vádak mögött sokkal inkább, mint valóságos problémák. A Szabadegyházak Tanácsa bizottsága, valamint egyes kollégáimból – Szervezeti Szabályzatunk szerint illetéktelenül – alakult „bizottság” eljárása is igazolja ezt.

Szilárd meggyőződésemmel, nem a Hivatal érdeke, – hanem egyes személyeké, – hogy ne tárhassam fel felelős pozícióban állók előtt ezeket a dolgokat.

Teljes tisztelettel

(Iványi Tibor)
methodista lelkész
4400 Nyíregyháza
Bessenyei tér 10.

57.

Hecker Ádám levele Iványi Tiborhoz egy levél ügyében

Budapest, 1974. március 29.

Kedves Tibor!

Szerdán délután – mielőtt Sashalomra indultam volna bibliaórát tartani – felhívott Feri bácsi, hogy egy levelet talált levélszekrényében, amelyet nem értett egészen. Miután én már megkaptam ugyanazt, mondtam, hogy tudok róla, de kértem, hogy jöjjön fel esete úgy fél 9 óra körül hozzám, amikor visszajövök Sashalomról. Imádkozni akartam vele.

Amikor hazajöttem, már várt rám és akkor felolvasta előttem és Frigyes előtt, aki azért jött fel, hogy még egyszer kihallgatást kérjen – most már az államtitkár úrtól, többek között azért, hogy fogadjon Téged; de eredménytelenül – a mellékelt borítékban levő levelet, amit „spontán írt” – amint mondotta anélkül, hogy tudtam volna róla. Úgy gondolta Feri bácsi, hogy egy rokonával elküldi Neked a levelet – hogy ne kelljen postára adni – aki szombaton este érkezik Nyíregyházára. Hogy előbb kapjad, inkább megkértem Lina nénit, hogy vigye el ő a levelet, mert hisz minden épkézláb fiatal az esküvővel van elfoglalva, amely holnap lesz. Hát így jutott a levél Hozzád. Kérlek, fogadd azzal a szeretettel, amellyel íródott. Közben holnap reggel még felhívlak.

Szeretettel köszöntelek:

Ádámbá sk.

58.

A SZET megerősíti a MME döntését, amellyel Iványi Tibort szolgálata alól felfüggesztette; azonnali hatállyal bevonja Iványi Tibor lelkészi igazolványát, és fegyelmi vizsgálatot rendel el ellene.

Budapest, 1974. március 29.

Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa
1062 Budapest, Aradi u. 48.
53/1974. szh.

Iványi Tibor úrnak
4400 Nyíregyháza
Bessenyei tér 10.

Kedves Iványi Testvér!

A Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa Elnöksége a Metodista Egyház szuperintendensének Budapest, 1974. március 26-án kelt írásbeli tájékoztatója alapján

hivatalos tanácskozást tartott, melyen jelen voltak Hecker Ádám a Metodista Egyház szuperintendense, a Szabadegyházak Tanácsa alelnöke, Zimre Gyula, Hecker Frigyes a Metodista Egyház Egyháztanácsának tagjai, Lackovszki János a Szabadegyházak Tanácsa alelnöke, Szakás József a Szabadegyházak Tanácsa alelnöke a (Fegyelmi Bizottság elnöke), Palotay Sándor a Szabadegyházak Tanácsa elnöke.

Megállapítást nyert, hogy a jelzett tanácskozás a Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa Szervezeti Szabályzata alapján hivatalosan nyert összehívást. (A Szervezeti Szabályzat 2.b/ pontja kimondja, hogy a Szabadegyházak Tanácsához tartozó ügyként kell kezelni, ha a tagegyházon belül „egymás között felmerülő ellentétekről, a jórendet sértő, vitás kérdésekről van szó”, továbbá a 3. pont kimondja „A Szabadegyházak Tanácsa fegyelmi hatáskörébe tartoznak a tagegyházak vezetőinek, igehirdetőinek erkölcsi, hitelvi vagy politikai eltévelyedései is.”

Az igehirdetőktől elvárjuk, hogy munkájukat a feltüntetett I/2. pont messzemenő figyelembevételével folytassák. azokkal szemben, akik politikai felfogásukkal, vagy esetleges helytelen viselkedésükkel sértik társadalmi rendünket – figyelmen kívül hagyva saját egyháza ilyen jelegű belső normáit – fegyelmi úton igazolványuk visszavonásával leszünk kénytelenek eljárni.”

Mindezek mellett a Szabadegyházak Tanácsa elnöksége elé fenti ügy e szakaszában azért is került, mert a Metodista Egyház szuperintendensének felfüggesztését Iványi Tibor visszautasította, illetve nem volt hajlandó az ebből adódó követelményeknek eleget tenni.

Kedves Iványi testvér, fentiek alapján mind a Metodista Egyház szuperintendense és Egyháztanácsa, mind a Szabadegyházak Tanácsa Fegyelmi Bizottsága kénytelen volt foglalkozni azzal a helytelen magatartással, amely megmutatkozott a Metodista Egyházon belül, az Egyházak között, valamint az Állam és Egyházak közötti normák folytonos megsértésében, továbbá lelkész-kollégái között hasonló magatartásra készítő tevékenységében.

Őszintén sajnáljuk, hogy mind az egyház vezetőségének, mind a Szabadegyházak Tanácsa Fegyelmi Bizottságának az a törekvése, hogy rádöbentse eddigi magatartása helytelenségére, eredménytelen maradt, sőt miután kétségbe vonta valamennyi közreműködő személy jó szándékát vagy illetékességét, tanácsait visszautasította.

Szeretnénk remélni, hogy az alábbi határozott és világos állásfoglalásunk önvizsgálatra fogja készíteni és végül jobb belátásra jut. Ennek érdekében fenti bizottság hivatalos tanácskozásán az alábbi döntéseket hozta:

1. A Metodista Egyház szuperintendensének hivatalos bejelentését, amely szerint Önt azonnali hatállyal felmenti a lelkészi szolgálat alól és minden ebből fakadó tevékenységét felfüggeszti, a magunk részéről megerősítjük.

A Szabadegyházak Tanácsa, valamint a Metodista Egyház szuperintendense által aláírt lelképásztori igazolványát azonnali hatállyal visszavonjuk.

Felhívjuk figyelmét, hogy a lelkészi igazolványt azonnal szíveskedjék beküldeni a Szabadegyházak Tanácsa hivatalába Budapest 1062. Aradi u. 48. címre.

2. A felfüggesztéssel egy időben a Fegyelmi Bizottság a Szabadegyházak Tanácsa Szervezeti Szabályzata szerint fegyelmi vizsgálatot rendel el tevékenysége, valamint a legutóbbi időben tanúsított magatartása miatt. Ezzel párhuzamosan a Szabadegyházak Tanácsa Fegyelmi Bizottsága, ügyét még körültekintőbben kívánja megvizsgálni a Metodista Egyház vezetőségével, illetve a Szabadegyházak Tanácsával való kapcsolat vonatkozásában is.

3. A közös tanácskozás egyetért a Metodista Egyház vezetőségének azzal az álláspontjával, hogy a felfüggesztés ideje alatt a fizetését a Metodista Egyház folyósítja és nem szüneti meg egyházi alkalmaztatását.

4. Az egyházi alkalmaztatás folyamatossága viszont csak akkor tartható fen, ha a felfüggesztést tudomásul véve eleget esz az abból fakadó követelményeknek:

- lelkipásztori tevékenységet nem végez
- az egyházban és a gyülekezetben maga mellett csoportosulást és hangulatot nem kelt, és
- a Fegyelmi Bizottság előtt mindenkor kész számot adni álláspontjáról, tevékenységéről.

5. A jelenlegi közös tanácskozás egyértelműen kimondja: elvárható, hogy helyes magatartása esetén a felfüggesztés nem tekintendő végleges döntésnek és helyes viszonyulása a fegyelmi vizsgálat tényszerű megállapítása, valamint helyes magatartása képezi a Fegyelmi Bizottság hivatalos döntésének végleges álláspontját.

6. A Metodista Egyház szuperintendense gondoskodik, hogy korábbi szolgálati helyén a lelki gondozást és az istentiszteletek megtartását ideiglenesen más személy lássa el. Ezzel egy időben egyháza vezetősége tájékoztatja a gyülekezet presbiteriumát a kialakult helyzetről.

Megértjük döntésünk horderejét és át tudjuk érezni személyére gyakorolt hatását, de meggyőződésünk, hogy nemcsak az egyház, az Ön érdekét is szolgálja és mindenek felett Iványi testvéren túl, miként válik hasznára vagy pedig teherterelésére e számunkra sem örvendetes ügy.

7. Felfüggesztő döntésünkkel szembeni esetleges fellebbezés halasztó hatállyal nem bír.

A Szabadegyházak Tanácsa Szervezeti Szabályzata alapján hozott közös döntésünket egyidejűleg megküldjük Miklós Imre Államtitkár úrnak, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökének Budapest, Balló István úrnak, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökhelyettesének Budapest, Buhalla István Egyházügyi Tanácsos úrnak Szabolcs-Szatmár megyei Tanács – Nyíregyháza, a Szabadegyházak Tanácsa Plenáris Ülésének Budapest, valamint a Metodista Egyház Szuperintendensi Hivatalának Budapest.

Lackovszki János
Szabadegyházak Tanácsa alelnöke

Szakács József
Szabadegyházak Tanácsa alelnöke

Palotai Sándor
Szabadegyházak Tanácsa alelnöke

Az elismerés éve

1981

1.

**Iványi Tibor sürgeti az ÁEH részéről a MME-vel fennálló
vítás jogügyi helyzet megoldását**

Nyíregyháza, 1981. január 9.

Miklós Imre
államtitkár úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI.,
Lendvay u. 28.

Mélyen tisztelt Államtitkár úr!

Tisztelettel tájékoztatom Önt, hogy kollégáim és gyülekezeteink tagjai figyelemmel hallgatták az Önnel való 1980. december 3-i találkozáson elmondottakról tartott beszámolóimat.²⁶

Ez az érdeklődés – benyomásom szerint – nem lanyhult az Államtitkár úr által kilátásba helyezett gyakorlati változások várását illetően, bár zavaróan hatott, hogy a Nyíregyházi Járásbíróság „Magyarországi Metodista Egyház felperesnek Iványi Tibor és társai alperes ellen végrehajtás iránt indított perében 1980. december 16. napján” tartandó tárgyalásra idéző végzést küldött. A bíróság beadványunkra válaszként elhalasztotta a tárgyalást 1981. január 20-ra „arra tekintettel arra, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal addig hátha hoz valamilyen döntést”. Egyben felszólítva bennünket: „ha az Állami Egyházügyi Hivatalnak valamilyen határozata van, akkor azt a következő meghallgatáson” csatoljuk.²⁷

Mivel erre csak akkor lenne módunk, ha az Államtitkár úr közösségeink több mint hét éve húzódó problémáinak megoldását siettetné, ismételten és tisztelettel kérem Önt erre annál inkább, mivel 1980. december 3-án szíves volt ígéretet tenni arra, hogy vagy még az év decemberében, vagy 1981 januárjában kész fogadni ebben az ügyben.

Közösségeink nevében legjobb kívánságaimat tolmácsolva az új esztendőre, Államtitkár urat tisztelettel köszöntöm

Iványi Tibor
lelkész

²⁶ Iványi Tibor 1980. október 11-én az alábbi levelet küldte Miklós Imréhez: „Igen tisztelt Államtitkár úr! Az 1974 óta elkülönítetten kezelt metodista gyülekezetek 1980. október 10-11-én Közgyűlést tartottak Nyíregyházán az elmúlt évi munka számbavétele céljából. Tanácskozásunkon többek között megállapítottuk: f. év október 26-án lesz egy éve, hogy Straub István elnökhelyettes úr ígéretet tett helyzetünk konstruktív megvitatására. Tisztelettel emlékeztetjük Államtitkár urat, hogy az elmúlt közel egy év alatt erre nem került sor és ügyünk nem rendeződött. Sajnálatosnak tartjuk, hogy a metodista egyház két ágának egymáshoz való közeledésére tett kísérletek, Államtitkár úr közbenjárása és jószándékunk ellenére meghiúsultak. Senkinek sem érdeke, hogy e hét éve fennálló probléma továbbra is elintézetlen maradjon. Gyülekezeteink sürgetik a megoldást. Mivel más törvényesen járható út nincs, hivatkozva 1979. március 1-én kelt felterjesztésünkre, fenntartjuk és megismételjük azt az igényünket, hogy önálló egyházként működhessünk. Nyíregyháza, 1980. október 11-én. A Közgyűlés megbízásából”. „A beadványra az államtitkár 1980. november 24-én válaszolt: „F. év október 11-én kelt levele alapján december 3-án 12 órakor szíveskedjen felkeresni.”

²⁷ A felek közötti vita tárgyát elsősorban azoknak az ingatlanoknak a sorsa képezte, amelyek a MET kezelésében maradtak. A MME alapvető felfogása szerint ezek az egyház közösségi vagyonának részét képezték.

2.

Zimre Gyula kaposvári lelkész helyteleníti az Iványi-csoporttal való egyezkedést.

Kaposvár, 1981. január 21.

Kedves Frigyes!

Nagyon köszönöm leveledet. Most utólag én is sajnálom, hogy nem voltam köztetek, de a sorozatos szolgálatok, a házkörűli mindennapos munkák és más is úgy kifárasztott, hogy itthon maradtam. Természetes, hogy februárban ott szeretnék lenni.

A „nagyobb probléma” nagyon meglepett. Mindenféle gondoltam, amikor a nyíregyházi ügyben a Hivatalba mentél, de erre nem. Amikor erről az „ötletéről” olvastam leveledben, egy olyan hideg levegő csapott meg, melyet már régen nem éreztem.

Jó, hogy a testvérek „első kézből hallhatták a Hivatal véleményét”... de eddigi álláspontunk nem változhat meg az említett okok miatt, de különben is a fegyelmi elbocsátás mellett oly sok minden halmozódik fel, mi annyi mindenben mentünk át az elmúlt évek, évtized alatt, hogy csak magunkat tudjuk vádolni azért, hogy ezt mind túrtuk! Sok ember szívét megsebezte Iványi Tibor éveken keresztül. Amikor 1968 évben Baselben, Chrischonán voltam, Schäfer püspök magához kéretett Zürichbe.²⁸ A püspök állta majd leesett mikor meghallotta, hogy Iványi minden egyháztagnak a jelentkezési lapját visszaadta és újból kellett jelentkezni. Ezt az önkényes lépést nem lett volna szabad elnézni. Iványi titokban szervezkedett és egy csoporttal megtárgyalta az áthelyezéseket, amelyet ő fog foganatosítani.²⁹ Az utolsó évben leesett az álarc... a 10 hónapos vita világosságra hozta, hogy ő kicsoda. De utolsó tárgyalásunkkor egy márványarcú jégszívű emberrel ültem szemben. Figyeltem arcát, megijedtem! 2Kor 11,15 állt előttem. Azután ha végig nézzük a levelezést! Azokat a leveleket, amelyeket ő és társai írtak! Mi ennek az embernek zöld fényt nem adhatunk. Ez az indulat nem a Krisztus indulata, ez a lelkület nem az Úr lelkülete. Mi is sajnáljuk azokat az embereket, akik most állandó feszültségben élnek... de ott van a hivatalos Metodista egyháznak kiküldött lelkésze, Szuhánszki István, forduljanak oda, menjenek oda és egy csapásra megoldódik a problémájuk. Bocsáss meg a levélért! A régi jajj kiáltások egy utórezgése ez. Egyházunk nem szakadt ketté, Iványit fegyelmileg elbocsátottuk. Az ügy be van fejezve. Az Úr adjon Neked teljes békességet, új erőt... „Az Úr felerősíti a meggörmyedteket”!

Isten áldjon meg Téged és Ingét,³⁰ segítőtársadat!

Szeretettel köszönt és ölel

Gyulabá

²⁸ Franz Schäfer püspök kritikátlanul támogatta a status quo, illetve az állammal való feszültségmentes kohabitáció híveit.

²⁹ Az ún. hitvalló egyházkoncepció szerint az egyház tagjai életük meggyőző döntésével hitelesítik a közösséghez tartozásukat. E felfogás a metodizmus egészétől sem idegen. Iványi Tibor belső egyházi megújulási célokat követő lépéseiben a konzervatív Zimre Gyula a szeparációs törekvés korai jeleit véli felismerni (az utalásszerűen említettek konkrét részletei mindazonáltal nem ismertek).

³⁰ Inge: Hecker Frigyes felesége.

3.

Hecker Frigye szuperintendens az ÁEH „reuniáltatós” törekvéseire reagál. A két közösség közötti közeledés lehetőségeit borúlatoan ítéli meg.

Nyíregyháza, 1981. február 20.

Miklós Imre
Államtitkár Úrnak
Budapest
Lendvay utca 28.

Tisztelt Elnök Úr!

Egyházam nevében is köszönöm azt a törődést és fáradozást, amit Elnök Úr Egyházunk fájdalmas ügyének megoldása érdekében eddig is mutatott.

Megértjük azt a törekvést, hogy az Iványi Tibor körül kialakult csoportot valamiképpen újra a Metodista Egyházzal kellene kapcsolatba hozni, hiszen ők Egyházunkból váltak ki, és ma is metodistának vallják magukat.

Nehézséget okoz azonban ebben a tekintetben az, hogy bár hitelveik tekintetében megtartották methodista sajátosságukat, egyebekben nagyon messzire eltávolodtak a Metodista Egyház rendjétől és gyakorlatától. Nevezetesen abban, ahogyan az Egyházunk jogállását szabályozó 1957/22. Törvényt a saját érdekeik és szempontjaik szerint önkényesen magyarították és magyarazzák, a Metodista Egyház Egyházrendjét pedig elvetik.

Ez a magatartás akkor vált nyilvánvalóvá, amikor Iványi Tibor a hivatalban volt Hecker Ádám szuperintendens jogállását és intézkedéseinek jogszerűségét nem ismerte el, és azzal szembeszegült, annak ellenére, hogy Hecker Ádám szuperintendensi minőségét az 1973-as Évi Konferencia – amelyen Iványi Tibor is jelen volt – ellenvetés nélkül jóváhagyta, és ezt a döntést, nevezetesen Hecker Ádám szuperintendensi mivoltát az Állami Egyházügyi Hivatal következetesen megerősítette. Ez az álláspontbeli különbség, illetve Iványi Tibor képtelensége arra, hogy Egyházának, valamint az Állami Egyházügyi Hivatalnak mint felügyeleti szervnek állásfoglalását elfogadja, vezetett végül is az ún. Iványi-csoport kiválásához.³¹

Szorosan vett egyházjogi szempontból lehetetlenné vált a csoport helyzete, amikor Iványi Tibor – és vele csoportjának tagjai – megtagadta az Egyházrendet, amelynek betartására minden lelkész felszenteléskor fogadalmat tesz. Schäfer püspök úr kérését, hogy vessék alá magukat az egyház rendjének, szintén mint „lehetetlen” követelést visszautasították.

Iványi Tibor és csoportja ezzel gyakorlatilag minden methodista keretből kilépett, hiszen aki nem áll a Metodista Egyház főhatósága alatt, az nem lehet methodista.

Mindezeket a tényeket Évi Konferenciánk állásfoglalásaiban, döntéseiben és nyilatkozataiban világosan kifejezésre juttatta és rögzítette. Egyházunk ezeken a döntéseken nem tudja túltenni magát jogrendjének és önbecsülésének feladása nélkül. Amennyiben Iványi Tibor, vagy a körülötte csoportosultak közül bárki hajlandó a fent vázolt tagadó magatartást feladni, az egyház rendjébe beilleszkedni, készek vagyunk ők

³¹ Az ÁEH természetesen a status quo-t támogatta, és elutasította a kereteket feszegető aktivitásokat, valamint az egyházi autonómia nézetét képviselő Iványi-féle csoportosulást. Az egyházvezetés kérdésében kialakult legitimációs válságot Iványi Tibor és társai jogilag és gyakorlatilag éppen ellenkezően ítélték meg.

metodistának elismerni, és közösségünkbe elfogadni.

Tisztelettel rá kell még utalnom arra, hogy Iványi Tibor csoportjának metodista néven való elismertetése – a nélkül, hogy ez eddigi elveik feladását jelentené – nagyon kínos helyzetbe hozná Schäfer püspök úr által vezetett Közép- és Dél-európai Centrálkonferenciát, ezen túlmenően az európai Metodista Egyházakat és püspökeiket, valamint mindazokat, akik ez ügyben egyértelműen mellénk álltak, Egyházunk törvényes létét és vezetőségét támogatták és megerősítették minden egyházi fórumon.³²

Mi is úgy látjuk, hogy valóban különbség van Iványi Tibor és csoportjának egy része között. Amíg azonban Iványi Tibor uralja ezt a csoportot, az kifelé mindig egységesnek mutatkozik. Egyházi intézkedések vagy tárgyalások révén ez a különbség nem tapintható ki, hivatalos megnyilatkozásaikban ezek az emberek soha nem hallatnak hangot. Kizárólag személyes beszélgetésekben észlelhetők ezek a tények.

Ebben a vitában nem személyes ellentétekről van szó; elvekkal és magatartásformákkal állunk szemben, amelyek a Metodista Egyház törvényes létét, rendjét és gyakorlatát alapjaiban támadják meg. Amíg Iványi Tibor és csoportja ezeket az elveket fenntartják, nem látunk lehetőséget a közeledésre. Teljesen nyitottak vagyunk azonban azok iránt, akik készek szakítani ezzel a magatartással.

A nyíregyházi probléma számunkra is súlyos terhet jelent annál is inkább, mivel Iványi Tibor törvényellenesen birtokolja az egyházunk tulajdonát képező ingatlant, és e mellett kihelyezett nyíregyházi lelkészünk és gyülekezetünk helyzete megoldatlan.

Elnök Úr eddig is tapasztalt jóindulatát megköszönve és a jövőre is kérve kiváló tisztelettel:

Hecker Frigyes
szuperintendens

³² A korszak sajátos vonása volt, hogy a nyugat-európai egyházak felelős képviselői alapvetően a hidegháborús konvergencia jegyében ítélték meg a kelet-európai egyházi alternatívisták elégedetlenségét, és elsősorban a hatalmi centrumokkal dialógikus-kooperatív kapcsolat talaján álló egyházi hierarchiákat támogatták. A hazai metodisták vitás kérdésének külföldi megítélésében a MME számára jelentős segítséget nyújtott a kommunikációs szempontból egyértelműen előnyös helyzetben lévő Schäfer püspök magatartása.

4.

Iványi Tibor ismételten sürgeti az ÁEH részéről a MME-vel fennálló vitás helyzet megoldásában való kedvező közreműködést

Nyíregyháza, 1981. április 27.

Miklós Imre
államtitkár úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI.,
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Államtitkár úr!

Bátorkodom emlékeztetni Önt arra, hogy több int fél éve – 1980. október 11-én – ismételten Államtitkár úrhoz fordultunk beadványunkkal önálló felekezatként való elismertetésünket kérve.

Államtitkár úr 1980. december 3-án hivatalában fogadott és megfontolásra ajánlotta azt a gondolatot, hogy a Magyarországi Metodista Egyház két ága valamilyen laza föderációban egymás mellett működhetne. Fenntartva akkori kijelentésemet – hogy ti. ez az elgondolás nem unszimpatikus számunkra –, meg kell jegyezni, hogy az azóta eltelt közel öt hónap alatt szerzett értesüléseink, benyomásaink, sőt tapasztalataink arról győztek meg bennünket, hogy bármilyen tartalmú föderációnak – nem a mi oldalunkról – elháríthatatlannak tűnő akadályai vannak.

Ismételten tisztelettel kérem Önt több mint hét éve húzódó, gyülekezeteink, valamint lelkészeink különféle anyagi és erkölcsi kárával járó ügyünk megnyugtató rendezésére. Annál inkább, sőt sürgetően kérem ezt mivel 1980. december 3-án Államtitkár úr szíves volt egy féléven belüli rendezést kilátásba helyezni, viszont 1981. május 7-re ismételten bíróság elé kell állnunk, a Nyíregyházi Járásbíróság idézése szerint: „Magyarországi Metodista Egyház felperesnek Iványi Tibor és tsai alperes ellen végrehajtás iránt indított perében”.

A bíróság ezt a tárgyalást eredetileg 1980. december 20-ra tűzte ki, akkor 1981. január 20-ra halasztotta, mivel a tárgyaláson bejelentettem, hogy Államtitkár úr vagy 1980 decemberre vagy 1981 januárra 1980. december 3-i beszélgetésünk folytatását ígérte. Az 1981. január 20-i tárgyalások a bíróság az Állami Egyházügyi Hivatal kérésére hivatkozva nem hozott érdemi döntést. Azon a tárgyaláson csak az Önhöz intézett 1981. január 9-i beadványomra hivatkozhattam. Azóta Államtitkár úrtól válasz hozzánk nem érkezett.³³

Tisztelettel:

Iványi Tibor
lelkész

³³ Bai László főosztályvezető 1981. május 25-én arról tájékoztatta Iványi Tibort, „hogy f. évi április 27-én kelt levele alapján Miklós Imre államtitkár az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke június 4-én 11 órakor fogadja Önt.”

5.

Hecker Frigyes szuperintendens örül annak, hogy az ÁEH meg akarja oldani az Iványi-csoport ügyét. Magyarázkodik amiatt, hogy egyháza ebben a folyamatban nem tud részt venni, és kéri a hivatal közreműködését a nyíregyházi helyzet számukra kedvező rendezéséhez.

Budapest, 1981. június 8.

Straub István
elnökhelyettes úrnak
Budapest
Lendvay utca 28.

Tisztelt Elnökhelyettes Úr!

Ismételten köszönetemet szeretném kifejezni azért, hogy az Államtitkár Úrral együtt készek voltak fogadni Dr. Franz Schäfer püspök urat és engem mint Egyházunk szuperintendensét, s hogy eszmecsereét folytathattunk az un. Iványi-ügy megoldásának lehetőségeiről.

Külön köszönöm, hogy az Egyházügyi Hivatal – bizonyára a nehezebb utat választva ebben a kérdésben – hajlandó Iványi Tibor és csoportjának kérdését Egyházunkon kívül megoldani.³⁴ Őszintén sajnálom, hogy nem tudtunk ebben a kérdésben hathatósabban együtt működni a Hivatal erőfeszítéseivel. Hinni szeretném, hogy a Hivatalban nem maradt vissza az a benyomás, hogy a készség hiánya miatt ne tettünk többet ebben a kérdésben. A probléma kezdettől olyan jellegűvé vált, amellyel egyházi eszközeinkkel nem tudtunk megbirkózni. Így csak megköszönni tudom, hogy Egyházunk az ügy újabb fordulata által nagy megterheléstől szabadul.

Égetően sürgetővé vált viszont ebben a helyzetben nyíregyházi kis közösségünk helyzetének megoldása. Nagyon kérem ezért Elnökhelyettes Urat, adjon lehetőséget arra, hogy gyülekezetünk elhelyezésének kérdésében mielőbb beszélgetést folytathassunk, és megkeressük azokat a megoldási lehetőségeket, amelyeket ebben a helyzetben keresztülvihetőnek és megnyugtatónak láthatunk.

Kiváló tisztelettel:

Hecker Frigyes
szuperintendens

³⁴ Úgy tűnik, hogy a hosszadalmas huzavonát követően az ÁEH elszánta magát a kérdés szeparációs rendezése mellett.

6.

Szabó Andor szegedi lelkész aggódik a nyíregyházi gyülekezetükért

Szeged, 1981. június 9.

Kedves Frigyes!

Megkaptam és köszönöm a kereseti igazolást, úgyszintén a Szigeti Jenő írását is. Az utóbbi már birtokomban volt, régen.

Sokat foglalkoztat a nyíregyházi testvérek sorsa, ha közelebb lenne Budapest felkeresnélek, érdekelne az is, hogy az ÁEH számára milyen fontos ez az ügy?!

Mert a nyíregyházi testvéreknek igazuk van abban, hogy az évek óta tartó hitegetést tovább nem lehet folytatni! – Az otthontalan gyülekezet így lassan tönkre fog menni. Mi, itt Szegeden csak 2-3 évig éltük ezt át, így valamennyire át tudom érezni a nyíregyházi testvérek kilátástalan helyzetét.³⁵ Nagyon kérek, ne vedd bántásnak ezeket a sorokat, de úgy érzem, hogy azok után, amit Jánostól, Istvántól³⁶ és a nyíregyházi testvérektől hallottunk sürgős, és megnyugtató választ kell adnunk!

A múlt hétfőn Inci³⁷ elesett és a jobb karját kificamította és egy kisebb csont is letört. A baj mellett még nagy kegyelem az, hogy nem éles törés történt, mert az igen nehezen gyógyulna meg!

Afrika számára a gyülekezetünk 1500.- Ft- gyűjtött, amit a héten be fogunk küldeni.³⁸

A viszontlátásig sok szeretettel köszönt, testvéred

Bandi

³⁵ Utalás arra, hogy az ottani lelkész, Vadászi András és a helyi egyháznak az Iványi-csoporttal tartó tagjai elutasították a MME kérését, és a gyülekezeti épületet nem ürítették ki. Vadászi Andrást a MME a karhatalom igénybe vételével kilakoltatta.

³⁶ Szuhánszki János miskolci és Szuhánszki István nyíregyházi lelkészek.

³⁷ Szabó Andorné

³⁸ Az egyházak évente egy vasárnapi alkalom perselypénzét céladományként az éhező Afrika megsegítésére fordították. A politikai intencióra tartott adakozási alkalmak voltak az ún. Afrika-vasárnapok.

**Hecker Frigyes szuperintendens a gyülekezeti épületek körüli viták ügyében
Bai Lászlóhoz, az ÁEH főosztályvezetőjéhez**

Budapest, 1981. június 15.

Bai László
főosztályvezető úrnak
Budapest
Lendvay u. 28.

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Mai napon lefolytatott tárgyaláson történt szóbeli megállapodás alapján közlöm azokat a megoldásra váró problémákat, amelyekre nézve az Egyházügyi Hivatal segítőkészségét kérjük:

1.) Kaposszekcső (Tolna m.), Petőfi u. 65. sz. ingatlanunkat egyházi üdülőnek használjuk. Az üdülő egyik szobáját használja a helyi gyülekezet istentiszteleti helyiségként. Ez a helység szűknek bizonyul, ezért ez évi Közgyűlésünkön (Évi Konferencia) az a határozat született, hogy az egyház vezetősége tegyen lépéseket az épülethez toldandó kb. 60 m² nagyságú imaterem és az üdülőhöz szükséges egészségügyi helyiségek (WC-k, mosdók) kiépítése érdekében.

Megjegyezni kívánom, hogy ez ügyben még semmiféle lépést nem tettem Varga István titkár úrnál. A helyi Tanácson az ügyet jóindulatúlag támogatják. Jelenleg a pontos tervek elkészítésére várunk, ezek után terjesztjük kérésünket a Tolna Megyei tanács elé.

2.) Legégetőbb ügyünk a nyíregyházi gyülekezetünk elhelyezésének kérdése. A hét éve megoldatlan ún. Iványi-probléma megterhelő voltát ők érezték leginkább, a megoldás újabb és újabb ígérete az ő türelmüket tette próbára elsősorban. Már eddig is voltak veszteségeink itteni gyülekezetünkben a megnyugtató megoldás keresése miatt, újabb várakozási időt a gyülekezet – félek – már nem tudna elviselni. Ezért nagyon kérjük a Hivatal támogatását arra nézve, hogy gyülekezetünket saját összejöveteleli helyiségében tudjunk elhelyezni, még ezen a nyáron.

A megoldás kiinduló bázisának tekintjük a Széchenyi u. 1. I. em. 4. sz., 116 m²-es főbérleti, komfortos lakásra megszerzett háromszori bérlőkijelölési jogunkat. Nyíregyházi lelkészünknek, Szuhánszki Istvánnak nincs szüksége ilyen méretű lakásra. Elgondolásunk szerint ezt a lakást kisebbre cserélnénk, és az értékkülönbségből megfelelő (50 fő számára alkalmas) imatermet alakítanánk ki – hozzátevé azt a természetbeni munkát, valamint egy országos gyűjtésből származó összeget (erre nézve szintén közgyűlési határozat született), amivel egész egyházi közösségünk segítségére lehet nyíregyházi gyülekezetünk helyzetének megoldásában.³⁹

Előnyös volna számunkra, ha az új létesítményt nem kellene egyházi tulajdonba venni, hanem bérelhetnénk, a hozzá építendő helység árát pedig (esetleg) lelakhatnánk.

³⁹ A komplikált ügy lényege az volt, hogy a szimbolikus jelentőségű (az ország legnagyobb gyülekezetének kezelésben lévő) épületet (ahol Iványi Tibor volt a lelkész, és amely hely ilyen módon a „szakadárak” központjává vált) visszaszerezheti-e a MME. Az állammal való együttműködés keretében az Iványi család kiköltöztetése céljából tettek szert a nyíregyházi Széchenyi utcai lakásra. Iványi Tiborék ezt a megoldást nem fogadták el. Hecker Ádám az Iványi-csoport elismerésével adódó pathhelyzetben keres kivezető megoldást, nyitva hagyva azonban a kiskaput az elképzeléseiknek inkább megfelelő megoldás későbbi megvalósulása előtt is. A nyíregyházi „fellegrár” végérvényesen a MET kezelésébe került.

Hosszú távon ugyanis nem indokolt, hogy Nyíregyházán újabb ingatlant létesítsünk – másrészt az így birtokba vett bérlakás bármikor cserélakást jelenthetne Iványiék számára, ha a Bessenyei téri házunk felszabadulna.

3.) Az Iványi-csoportnak a Bessenyei tér 10. sz. alatti tartózkodásának idejére megfelelő bér fizetéséről kell megállapodnunk. Ugyanez vonatkozik a Mórahalom (Csongrád megye) Remény u. 16. sz. alatti imateremre és lakásra is, amelyet Vadászi András volt lelkészünk használt. Megemlítem még, hogy Elek Lajos szintén egyházi tulajdonban lakik (Györköny, Kossuth u. 316. sz.), de a lakbérfizetést mind ez ideig megtagadta. Ha névleges összegről volna is szó – mindenképpen szükséges volna ezt a tényt is jogszerűen rendezni.

Hadd köszönjem meg azt a jóindulatú segítőkészséget, amelyet Főosztályvezető Úr is tanúsított fájdalmas ügyünk rendezésére vonatkozóan. Remélem, hogy az ügy a közeljövőben megnyugtató befejezést nyer.⁴⁰

Kiváló tisztelettel

Hecker Frigyes
szuperintendens

⁴⁰ A kezdeti megdöbbenést követően a MME tudomásul vette, hogy a MET elismerése politikailag is elfogadott döntéssé vált. Az ÁEH pedig igyekezett mindkét fél igényeinek eleget tenni. Jól haladt a MME Széchenyi utcai ingatlannal kapcsolatos elképzelésének megvalósulása is. Hecker Frigyes szuperintendens 1981. augusztus 15-én az alábbi levelet intézte Dr. Pénzes Jánoshoz, a nyíregyházi Megyei Tanács elnökéhez: „Tisztelt Elnök Úr! 1975 márciusában Iványi Tibor (Nyíregyháza, Bessenyei tér 10.) volt lelkészünk számára a Széchenyi u. 1. I. em. 4. sz. lakásra háromszoros bérlőkijelölési jogot vásároltunk azzal a céllal, hogy Iványi Tibor és családjának oda való átköltöztetése által szolgálati lakásunk felszabaduljon, és a Nyíregyházára kinevezett új lelkész elfoglalhassa szolgálati helyét. A Bessenyei tér 10. sz. alatti lakás kiürítésére mindez ideig nem került sor, ennek megtörténte a közeljövőben sem lehet számítani. Annál sürgetőbbé vált viszont az egyház igazgatása alatt élő, eredeti kápolnájából kiszorult gyülekezet és annak kihelyezett lelkésze (Szuhánszki István, Nyíregyháza, Bukarest u. 23.) megfelelő elhelyezése. Ennek megoldására az egyház rendelkezésére álló, Széchenyi u. 1. sz. alatti lakás nem alkalmas. Ezért tisztelettel kérem Elnök Urat, legyen segítségünkre abban, hogy az erre a lakásra vonatkozó bérlőkijelölési jogunkat egy kisebb, megfelelően beépíthető területtel vagy imateremmé átalakítható gazdasági épülettel rendelkező bérleményre cserélhessük ki, amelyben úgy a szerényebb méretű lelkészlakás, mint a gyülekezet számára szükséges összejöveteli helység kialakítása lehetséges volna. Tekintettel arra, hogy ez a hét éve húzódó ügy felettébb megterhelte nyíregyházi gyülekezetünket, és helyzetének megoldása igen sürgetővé vált, tisztelettel kérem az Elnök Úr segítségét ennek a cserének a lebonyolításához. E levél másolatát egyidejűleg megküldtem Straub István úrnak, az Állami Egyháziügyi Hivatal elnökhelyettesének is.” – „Straub István elnökhelyettes úrnak [...] Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Mellékelten megküldöm a Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács V. B. elnökének, dr. Pénzes János úrnak megküldött levelem másolatát. Előre is hadd köszönjem meg Miniszterhelyettes Úr segítségét és közben járását nyíregyházi gyülekezetünk helyzetének megoldása érdekében. Kiváló tisztelettel. 1981. augusztus 15. Hecker Frigyes szuperintendens”

8.

**Iványi Tibor Miklós Imre államtitkárhoz intézett levelében a Magyarországi
Methodista egyházzal fennálló anyagi természetű vitáik rendezésében**

Nyíregyháza, 1981. július 4.

Miklós Imre
államtitkár úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI.,
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Államtitkár úr!

Straub István elnökhelyettes úrral való megbeszélésre hivatkozva, elismertetés iránti felterjesztésünkkel együtt tisztelettel kérjük Államtitkár urat, szíveskedjék segítséget nyújtani a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösségnek abban, hogy

- a.) Mórahalom, Remény u. 16. sz. alatti imatermünk,
- b.) Nyíregyháza, Bessenyei tér 10. sz. alatti kápolnánk a

Magyarországi Methodista Egyház nevével a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség nevére kerüljön át,

- c.) anyagi vonatkozású egyéb kérdéseink megnyugtató módon elrendeződjenek.

Kérésünket az alábbi elvi és gyakorlati indokokkal támasztjuk alá:

a.) A mórahalmai gyülekezet teljes egészében a mi oldalunkon áll. Az ingatlan adományozás útján került egyházi tulajdonba. Az adakozót nem az a szándék vezette, hogy egyházi *vagyon* gyarapítson, hanem az, hogy a gyülekezetnek *otthona* legyen. Az adakozó özvegye ma is él, és a mi oldalunkon áll. Tudomásunk szerint az imatermet tőlünk elvenni akaróknak egyetlen tagjuk sincs Mórahalmon.

b.) A nyíregyházi kápolna az első világháborút követő pénzromlás idején épült, részben külföldi segítséggel, de a helyi gyülekezet nagy áldozatával is. Voltak, akik ékszereiket adták el, mások földek árát vagy zálogértékét, kétkezi munkájukat, vagy az építéssel kapcsolatos fuvarát adták, s ezen felül kölcsönöket is. Még él néhány idős gyülekezeti tagunk, aki részt vett az építkezésben, és a helyén maradt jelenlegi nagy gyülekezet magvát a leszármazottak képezik. Az épületet azóta is fenntartó gyülekezet, amely a hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején folyó tatarozásokra több mint 230.000 Ft-ot áldozott, szintén nem egyházi *vagyon*, hanem saját *otthonát* kívánta fenntartani.

c1.) A kispesti és szegedi egyházi épületek sorsa az elmúlt években, ismert okokból, sok problémát okozott. Közülük a kispesti kárunk felértékelése könnyebb. Kiszepsten ugyanis gyülekezetünk teljes egészében mellettünk maradt, az épület mégis – a Magyarországi Methodista Egyház vezetésére igényt tartó személyek intézkedése folytán – részben eladásra (260.000 Ft) és ezt követően a vevőtől kisajátításra (1.600.000 Ft) került a Magyarországi Methodista Egyház nevével levő többi résszel együtt (további 2.200.000 Ft), részben kezünkben levő dokumentum, részben illetékes személy közlése szerint. Támogatást kérünk új gyülekezeti helyiség, illetve épület használatunkba kerüléséhez, mellyel jobban kívánunk sáfárkodni, mint a Magyarországi Methodista Egyház vezetésére igényt tartó személyek a fentiek szerint. Esetleges megoldásnak a gyülekezetet illető kisajátítási-kártalanítási összeg átutalását tartanánk.

A szegedi egyházi ingatlant Vadászi András lelkész kilakoltatása után a gyülekezet töredéke vette birtokba, mely felett a felügyeletet a Magyarországi Metodista Egyház vezetését igénylő személyek tartják. Indokoltnak tartanánk, ha a többség kapná vissza az épületet.

A közös egyházi vagyont illetően – figyelembe véve a Magyarországi Metodista Egyház és a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség közötti létszámarányt – anyagi aránytalanság áll fenn igen jelentős mértékben az utóbbi kárára akkor is, ha a mórahalmi és a nyíregyházi épületek mellett a szegedi és kispesti házakat, illetve az utóbbinál az ingatlan értékét pénzben visszakapnánk.

A Magyarországi Metodista Egyház birtokában maradt épületek mellett kezelésében van a közös nyugdíjalap is, melybe mi és gyülekezeteink hosszú éveken keresztül fizettük a hozzájárulást. Birtokukban maradt a lelkészkönyvtár és a központi pénztár is.

c2.) Tetemes anyagi kár érte a kilakoltatást szenvedett Elek Lajos györkönyi lelképásztort, aki körzete lelkigondozottjainak több mint fele között szolgál ma is. Jelentős anyag kárt szenvedett az ugyancsak kilakoltatott Vadászi András, Iványi Gábor és Vadászi Ilona is.

c3.) 1974-75 óta külön problémát jelent munkaviszonyunk és az ehhez kapcsolódó járulékos kérdések (szolgálati idő elismerése, SZTK-járulék, családi pótlék stb.).

c4.) A szegedi gyülekezet gépkocsija jelenleg a kisebbség használatában van. A nyíregyházi gyülekezet gépjárműveit a Magyarországi Metodista Egyház vezetésére igényt tartó személyek 7 éve kitiltatták a forgalomból, így a gépkocsi azóta gyakorlatilag csaknem értéktelenné amortizálódott.

Kérjük, hogy a fennálló valamennyi probléma megoldásában Államtitkár úr szíveskedjék segítségünkre lenni.

Tisztelettel:

Iványi Tibor sk.

9.

Iványi Tibor a MET államilag elismert vallásfelekezetté nyilvánítását és a közösség Szervezeti Szabályzatának a megerősítését kéri az ÁEH-tól

Nyíregyháza, 1981. július 6.

Miklós Imre
államtitkár úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
elnöke
Budapest, VI., Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Államtitkár úr!

Tisztelettel mellékelem a Magyarországi Metodista Egyházból kiválásban levő lelkészekből és egyháztagokból alakuló Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség Szervezeti Szabályzatát, azzal a

felterjesztéssel

fordulok Önhöz, hogy szíveskedjék a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösséget az 1895. évi 43. tc. 7.§.-ában foglalt rendelkezések alapján elismert vallásfelekezetté nyilvánítani és a Szervezeti Szabályzatot megerősíteni.

Az Államtitkár úr által jól ismert tényeken túl kérésünk alátámasztására szeretnénk az újonnan alakuló egyház és a Magyarországi Metodista Egyház közötti néhány lényeges különbségre rámutatni:

- 1.) a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség a Wesley János féle reformáció felismeréseit sajátosan tekinti magának, nem tradicionálisan, hanem gyakorlati aspektusokban ragaszkodik hozzá.
- 2.) a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösséget szervezeti alárendeltség nem kapcsolja a Metodista Világtanácshoz, vagy a svájci püspökséghez, lelkészeit az Országos Közgyűlés szenteli fel.
- 3.) a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség élén az Országos Közgyűlésnek alárendelt elnök áll.

Miként azt a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség Szervezeti Szabályzatában bővebben megfogalmaztuk, az újonnan alakuló egyház elismeri és tiszteletben tartja hazánk törvényeit, és kész együttműködni államunkkal, valamint más egyházakkal és szervezetekkel a Magyar Népköztársaság felvirágoztatásán, népünk jólétének emelésén és az egyetemes emberi célok megvalósításán. A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség minden tisztségviselője feladatának tekinti, hogy a rábízottakat hasonló magatartásra és törekvésre, a Magyar Népköztársaság törvényeinek betartására és tiszteletére nevelje.

A fentiek értelmében elismertetésért folyamodó Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség nevében kijelentem, hogy elismertetésünk esetén a Magyarországi Metodista Egyháztól jogilag elkülönülve folytatjuk egyházi életünket. A függőben levő anyagi és vagyoni kérdésekkel kapcsolatos kérelmünket e felterjesztés mellékleteként csatoljuk.

Őszinte tisztelettel a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség megbízásából

Iványi Tibor
lelkész
Nyíregyháza
Bessenyei tér 10.
4400

Mellékletek:

1. Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség Szervezeti Szabályzata
2. Vagyoni kérdésekkel kapcsolatos kérelem
3. Nyilatkozat

10.

A MET Szervezeti Szabályzatának az ÁEH-hoz megküldött előzetes változata.⁴¹

Nyíregyháza, 1981. július 3.

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG SZERVEZETI SZABÁLYZATA

1.§.

A SZERVEZET NEVE ÉS HATÓSÁGÁNAK KITERJEDÉSE

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (továbbiakban: Testvérközösség) Jézus Krisztus egyetemes anyaszentegyházának egy tagja.

Szolgálatát kiterjed Magyarországon területén élő minden hívére és mindazokra, akik ezt igénylik.

A Testvérközösség működését Országos Közgyűlés által alkotott szabályok irányítják.

2.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG PROGRAMJA

A Testvérközösség evangéliumi egyház, mely a reformáció felismeréseihez híven vallja, hogy Üdvözítője Jézus Krisztus, hitének és a keresztyén élet zsinórmértékének a teljes Szentírást tekinti, és Isten Szentlelkének irányításában bízva kívánja betölteni a keresztyén egyház mindenkor feladatát.

Hivatásának tekinti, hogy Isten Igéjét szóban és írásban hirdesse, tagjai lelki építéséről gondoskodják, és mindazokat hitre segítse, akik szolgálatát elfogadják. Kötelességének tartja, hogy a szegényeket, elhagyottakat, munkaképteleneket erejéhez képest támogassa, és segítséget nyújtson iszákosok vagy más, erkölcsileg veszélyeztetettek számára. A Testvérközösség támogatja az igazság és jog érvényesítését, küzd a gonosz és romlottság minden formája ellen.

⁴¹ A szervezeti szabályzatot a Testvérközösség az alábbi sorok kíséretében juttatta el 1981. július 11-i keltezéssel az Állami Egyháziügyi Hivatal főelőadójához, dr. Nagy Ferenchez: „Tisztelt Főelőadó úr! Postázom Önnek a Bai László főosztályvezető úrral történt megállapodás szerint átjavított Szervezeti Szabályzatot és a megbeszélés szerint Önnek átadandó lelkésznevsort. A továbbiakat illetően értesítésüket várva állok rendelkezésükre. Tisztelettel: [...] Iványi Tibor”. A szabályzat első változatát újabb tárgyalás követhette az ÁEH-lal, amely bizonyos – mai szemmel nézve jelentéktelen – kiigazításokat igényelhetett. A módosított verziót a Testvérközösség egy hónappal később immár Bai László főosztályvezetőhöz küldte meg (a címzettek hierarchikus sorrendje a megállapodások folyamatos előrehaladtának a jele is): „Tisztelt Főosztályvezető úr! Folyó hó 6-i megbeszélésünk szerint átjavított Szervezeti Szabályzatunk 4 példányát tisztelettel mellékelem. Nyíregyháza, 1981. augusztus 7.” – A végső változatot a MET szeptember 12-én küldte meg a hivatalhoz: Miklós Imre államtitkár úrnak. Állami Egyháziügyi Hivatal. [...] Igen tisztelt Államtitkár úr! A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség záró rendelkezésekkel ellátott és aláírással hitelesített Szervezeti Szabályzatát egyházi megbízásából Államtitkár úr elé terjesztem jóváhagyás végett. Teljes tisztelettel. Nyíregyháza, 1981. szeptember 12. Iványi Tibor”

3.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG SZÉKHELYE

A Testvérközösség székhelyéről a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség első Országos Közgyűlése hivatott dönteni. A Testvérközösség ideiglenes székhelye: Nyíregyháza, Bessenyei tér 10.

4.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG HITELVEI

A Testvérközösség elfogadja az ún. Apostoli Hitvallást, egyetért a német, helvét és angol reformáció közös felismeréseivel, és magáénak vallja azokat a hitcikkelyeket, amelyeket Wesley János az anglikán egyház 39 hitágazatából fogalmazott át.

5.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A Testvérközösség tagjai egyházközösségekbe tömörülnek, melyek körzeteket alkotnak. Legfőbb irányító szerv az Országos Közgyűlés, melyet a Testvérközösség választott elnöke vezet.

6.§.

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG VISZONYA AZ ÁLLAMHOZ

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség önkormányzattal és polgári jogi értelemben jogalanyisággal bíró szervezet, mely működése során tiszteletben tartja a Magyar Népköztársaság Alkotmányát, törvényeit, törvényesen eljáró állami szervek, hatóságok tekintélyét és rendjét, és imádkozik értük.⁴²

Bibliai meggyőződése alapján vallja, hogy az állami hatalom Istentől rendeltetett a nép javára, a rend fenntartására és az ország kormányzása céljából (Római levél 13,1-7.).

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség a Magyar Népköztársaság Alkotmánya és az egyházakra vonatkozó azon törvények és rendeletek ismeretében (beleértve az 1957. évi 22. tvr.-t és az 1/1971. ÁEH sz. rendelkezést, melyek a bennük felsorolt felekezetekre vonatkoznak, továbbá az 1976. évi 8. tvr.-t) széles alapot lát arra, hogy tagjai hitéletüket mind biblikus meggyőzésükkel, mind polgári kötelességeikkel egybehangzóan élhessék, ezért a reá vonatkozó hatályos rendelkezések szerint kész együttműködni a Magyar Népköztársaság hatóságaival, első helyen az Állami Egyházügyi Hivatallal.

⁴² A MET lelkészei az alábbi jellegű nyilatkozatokkal tettek eleget az állami felsőség deklarált lojalitást váró igényeinek: „Miklós Imre államtitkár úrnak. Állami Egyházügyi Hivatal. Budapest, VI., Lendvay u. 28. Igen tisztelt Államtitkár úr! Államtitkár úr előtt készséggel kijelentem, hogy a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösségben állami és egyházi törvényeink, Szervezeti Szabályzatunk szerint óhajtom lelkipásztori munkámat folytatni. Tisztelettel: Budapest, 1981. augusztus 27. Iványi Gábor lelkipásztor. 1039 Budapest, Madzsar J. u. 33.”

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség a magyar néppel egynek érezve magát hivatásából eredően egész szívvel fáradozik a társadalom minden becsületes tagjával együtt hazája, a Magyar Népköztársaság felvirágoztatásán.

7.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG VISZONYA MÁS EGYHÁZAKHOZ ÉS SZERVEZETEKHEZ

A Testvérközösség szervezeti alárendeltség nélkül szívesen ápol lelki kapcsolatokat és kész a keresztyénség közös céljainak, valamint az egyetemes emberi érdekeknek, békés céloknak közös szolgálatára, ezért nagyra értékeli a felekezetek közötti párbeszédet is, és aktív részese kíván lenni az ökumenikus törekvéseknek.

8.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG VISZONYA TAGJAIHOZ

A Testvérközösség számon tart mindenkit, aki szolgálatait igényli és célkitűzéseit támogatja. teljes jogi tagjának azt tekinti, aki elkötelezte magát Jézus Krisztus követésére és mindazoknak a törekvéseknek megvalósítására, melyeket a Testvérközösség tanítása részletez.

A Testvérközösség tagja bárki csak saját kérésére lehet, ha lelkileg értett erre. Ugyanez vonatkozik a hívő szülők bibliai gyakorlat szerint megkeresztelt és konfirmált gyermekeire is.

Hogy a lelki érettség és önkéntesség megvizsgálása biztosítható legyen, a teljes jogú tagságot legalább három hónapos próbaidő előzi meg. A próba- és teljes jogú taggá való felvétel nyilvános istentiszteleten történik.

9.§.

A TESTVÉRKÖZÖSSÉG TAGJAINAK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

A Testvérközösség minden tagjának joga az istentiszteleteken, ima- és bibliaórákon, valamint más közösségi rendezvényeken való aktív részvétel, választói és szavazati jog gyakorlása, kivéve, ha fegyelmi eljárás ezzel ellentétes rendelkezést hozott. Keresztelés, hitoktatás, házasságkötés, temetés, családi ünnepek rendezése esetén igénybe veheti a Testvérközösség ingyenes szolgálatait, számíthat a lelkész és más szolgálattevők erkölcsi és gyakorlati támogatására.

A tagok kötelessége a Testvérközösség bibliai tanításának megfelelő életmód folytatása, a közösségi rend megtartása.

A Testvérközösség anyagi terheinek hordozásában minden tag önként vállalt mérték szerint vesz részt.

A tagok fegyelmi ügyéről a 18.§. rendelkezik.

A tagsági viszony elhalálozás, kilépés vagy kizárás által szűnik meg.

10.§.

EGYHÁZKÖZSÉG

Az egyházközség a Testvérközösség polgári jogi értelemben vett jogalanyisággal bíró testülete. Élén lelkész a áll.

Egyházközség ott alakulhat, ahol legalább tíz teljes jogú tag a megalakítást kéri. Több szórvány együttesen is alakíthat egyházközséget. Ebben az esetben az egyházközség területét az Országos Közgyűlés állapítja meg.

Az egyházközség életét a lelkéssel karöltve a presbitérium és az Egyházközségi Közgyűlés irányítja.

11.§.

LELKÉSZ

A Testvérközösségben lelkészi alkalmazást csak az a magyar állampolgár kaphat, akinek Istentől való elhívását és a lelkipásztori szolgálathoz szükséges képességét, valamint felkészültségét a Testvérközösség Lelkészképesítő Bizottsága megállapította és arról bizonyítványt adott ki. A lelkésszé avatás, vagy korábbi felszentelés elismerése is az Országos Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A Testvérközösség elfogadhatja bármely hazai vagy külföldi teológiai intézmény végbizonyítványát, de indokolt esetben hozzájárul ahhoz is, hogy a lelkészjelölt tanulmányait egy felszentelt lelkész felügyelete mellett magánúton végezze el és a Lelkészképesítő Bizottság előtt tegye le vizsgáit. A tanulmányi idő öt év.

Az első három évfolyam sikeres elvégzése után a Lelkészképesítő Bizottság javaslatára a lelkészjelölt segédlelkésszé szentelhető. A segédlelkész nem választható a Testvérközösség elnökévé, alelnökévé, körzeti előljáróvá és a Fegyelmi Bíróság elnökévé, valamint nem lehet tagja a Lelkészképesítő Bizottságnak. Egyebekben ugyanazok a jogok illetik meg mint a lelkészt. Teljes jogú lelkésszé szentelésére a tanulmányok eredményes befejezése után kerülhet sor.

A lelkész (segédlelkész) feladatai: Isten Igéjének hirdetése, a szentségek kiszolgáltatása (kereszttség és úrvacsora), házasságkötés megáldása, temetés, az egyházközség lelki, szellemi és anyagi életének irányítása.

Hatóságokkal és harmadik személlyel szemben képviseli az egyházközségeket.

Részt vesz a lelkészi testület, valamint Országos Közgyűlés munkájában, és végzi mindazokat a feladatokat, amelyekkel a Testvérközösség megbízza.

12.§.

PRESBITÉRIUM

Az Egyházközségi Közgyűlés, tagjai sorából presbitereket választ, akiknek feladata a tagok látogatása, lelkigondozása és a lelkész által rájuk bízott szolgálatok végzése. A

lelkész szükség szerint, de legalább havonta egyszer presbiteri gyűlésre hívja össze őket, hogy a feladatkörükhöz tartozó tennivalóikról, a tagok helyzetéről és lelki fejlődéséről velük tanácskozzék. A presbiteri gyűlés nem dönthet az Egyházközségi Közgyűlés hatáskörébe utalt ügyekben, de annak javaslatot tehet. A presbiter megbízatása legfeljebb egy évig érvényes. Ugyanez a személy ismételten megválasztható.

13.§.

EGYHÁZKÖZSÉGI KÖZGYŰLÉS

Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség valamennyi teljes jogú tagja alkotja nemre és korra való tekintet nélkül. Ellenőrzi az egyházközség vagyoni- és pénzügyi kezelését, határoz a közgyűlési tagok indítványai felett. Hatáskörébe tartozik a presbiter megválasztása, illetve esetleges felmentése. Dönt az egyházközség tagjainak fegyelmi ügyében, valamint az egyházközség életét egyetemesen érintő minden egyéb kérdésben.

Az Egyházközségi Közgyűlés tagjai sorából a sorrend megjelölésével három képviselőt választ, akik közül egy az Országos Közgyűlésen az egyházközséget képviseli.

A képviselők megbízatása egy évnél régebbi keletű nem lehet.

Az Egyházközségi Közgyűlést – valahányszor az szükséges, de évente legalább egyszer – a helyi lelkész hívja össze és azon elnököl. Akadályoztatása esetén helyettesítéséről az Országos Közgyűlés gondoskodik.

Szabályszerű az összehívás, ha az Egyházközségi Közgyűlés minden tagját a Közgyűlés előtt legalább egy héttel meghívták. Szabályszerű összehívásnak kell tekinteni azt is, ha az Egyházközségi Közgyűlést az összehívást legalább egy héttel megelőző rendes istentiszteleten nyilvánosan meghirdették. A szabályszerűen összehívott Egyházközségi Közgyűlés határozatképességéhez legalább tíz tag jelenléte szükséges, ennek hiányában a Közgyűlést el kell halasztani. Az ez okból ismételten szabályszerűen összehívott Közgyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes. A határozathozatal egyszerű szótöbbséggel történik. A szavazatok egyenlősége esetén a lelkész szavazata dönt.

Az Egyházközségi Közgyűlés határozatai ellen 15 napon belül az Országos Közgyűléshez lehet fellebbezni.

14.§.

KÖRZETI ELŐLJÁRÓ

Az Országos Közgyűlés a teljes jogú lelkészek sorából három éves időtartamra körzeti előljárókat választ.

A körzetek területi beosztását az Országos Közgyűlés jelöli ki.

Az előljáró feladata, hogy a körzetébe tartozó egyházközségek és lelkipásztorok munkáját támogassa, a gyülekezetek fejlődését igehirdetéssel és tanáccsal elősegítse, s az összetartozás tudatát erősítse. Meghatározott időközönként körzeti találkozót hív össze lelki és szellemi továbbképzés céljából.

Ugyanaz a lelkész körzeti eljárónak ismételten megválasztható és más egyházi tisztséget is betölthet.

15.§.

ELNÖK, ALELNÖK

A Testvérközösség élén az Országos Közgyűlés által a lelkészek sorából választott elnök áll. Megválasztása titkos szavazással történik, legalább kétharmados szavazattöbbséggel, hároméves időtartamra.

Az elnök feladatai: 1. összehívja az Országos Közgyűlést, 2. elnököl az Országos Közgyűlésen, 3. végrehajtja az Országos Közgyűlés határozatait, 4. képviseli a Testvérközösséget hatóságokkal és harmadik személlyel szemben, 5. felügyel az egyházközségek, körzetek és lelkészek munkájára, 6. intézkedik a fegyelmi eljárások megindításáról, 7. időről időre meglátogatja az egyházközségeket és szórványokat.

Az Országos Közgyűlés titkos szavazással alelnököt is választ ugyanazon hároméves időszakra, aki az elnököt munkájában segíti és akadályoztatása esetén feladatkörét ellátja.

Ugyanaz a lelkész elnökké vagy alelnökké ismételten megválasztható.

16.§.

ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS

A Testvérközösség legfőbb szerve az Országos Közgyűlés, melynek elnöki tisztét a Testvérközösség elnöke tölti be. Alkotó tagjai a lelkészek, segédlelkészek és az egyházközségek küldöttei.

Az Országos Közgyűlés rendes ülését az elnök hívja össze évente legalább egyszer, amelyen a következő évi Országos Közgyűlés időpontját és helyét megszavazzák. Ha ez megtörtént, a következő Országos Közgyűlés újabb összehívás nélkül is szabályosan összehívottnak tekinthető.

Rendkívüli eseten Országos Közgyűlést kell összehívni akkor is, ha az egyházat érintő halaszthatatlan ügyben azt az elnök szükségesnek látja, vagy ha a Fegyelmi Bíróság azt a 18.§. idevonatkozó pontjai alapján elrendeli, vagy ha ezt a lelkésztestület legalább egyharmada a cél megjelölésével kívánja.

Az Országos Közgyűlés határozatképes, ha szabályszerű meghívás esetén az alkotó tagságnak a fele megjelent.

Az Országos Közgyűlés egyszeri szótöbbséggel hozza határozatait. Kivétel az elnökválasztás (15.§.) és a Szervezeti Szabályzat módosítása (17.§.).

A rendkívüli Országos Közgyűlés összehívása szabályos, ha az alkotó tagok a meghívó átvételét a rendkívüli Országos Közgyűlés időpontja előtt legalább két nappal igazolták.

Az Országos Közgyűlés ülései nyilvánosak, kivéve, ha a jelenlevő alkotó tagoknak legalább egynegyede a zárt ülés elrendelését kéri.

Szavazásra csak az alkotó tagok jogosultak, de tanácskozási joggal az Országos Közgyűlés bárkit felruházhathat.

17.§.

AZ ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS FELADATAI

Kizárólag az Országos Közgyűlés hatáskörébe tartozik az elnök, az alelnök, a körzeti előljárók, valamint a Fegyelmi Bíróság megválasztása.

Az Országos Közgyűlés az elnök, illetve az alelnök elhunytja esetén a temetést követő első hétköznapon déli 12 órára köteles összeülni (külön összehívás nélkül) az új elnök, vagy alelnök megválasztása, valamint a helyzetből adódó egyéb szükséges döntések meghozatala céljából.

Saját tagjaiból egyes olyan különleges ügyek intézésére vagy megtárgyalására, amelyekről a Szervezeti Szabályzat másként nem rendelkezik, bizottságokat alakíthat.

Az Országos Közgyűlés gondoskodik a segédlelkésszé és lelkésszé való felszentelésről. Hatáskörébe tartozik esetleges korábbi felszentelés elismerése is. Dönt a lelkészi állások betöltése, az egyházközségek létrejötte és a körzetek területének megállapítása felől. Felülvizsgálja az Egyházközségi Közgyűlés, valamint a Fegyelmi Bíróság által hozott határozatokat és dönt az azok ellen benyújtott fellebbezések ügyében.

A Szervezeti Szabályzatot kizárólag az Országos Közgyűlés módosíthatja, a teljes alkotó tagság legalább háromnegyedének igenlő szavazatával.

Az Országos Közgyűlés hatáskörébe tartozik a Testvérközösséget egyetemesen érintő igazgatási, vagyoni, oktatási, jótékonyági és általában minden olyan ügy felőli döntés, amelyet a Szabályzat nem utal más szerv vagy személy hatáskörébe.

Az Országos Közgyűlés örökös a Szervezeti Szabályzat betartása, valamint általában az egyházi élet és tanítás tisztasága felett.

18.§.

FEGYELMI ELJÁRÁS

Az egyházi fegyelem célja a vétkesek megintése, a tévedők helyreigazítása, az elbukottak felemelése, az ellenszegülők meggyőzése, a magukat megkeményítők gyülekezetből való kizárása, hogy így megmaradjon a közösség tisztasága és rendje.

A rossz elleni küzdelemben segítséget jelent a testvéri intés, ezért a gyülekezeti szolgálattevők kötelessége, de minden egyes tagnak is joga, hogy a vétkest megintse még akkor is, ha az a gyülekezet lelkésze lenne. Ha hajlott az intésre és megváltozott, a dolgról többé senkinek nem kell szólni, de ha nem látja be bűnét, vagy belátja, de nem hagyja el, jelenteni kell azt a lelkésznek, ha lelkészről van szó a körzeti előljárónak vagy az elnöknek, illetve az Országos Közgyűlésnek.

I. Tagok fegyelmi ügye

Ha a lelkész eljárása eredményre nem vezet, ismételtessék meg az intés két vagy három presbiter jelenlétében, ha ez sem hozna változást, döntsön az Egyházközségi Közgyűlés.

A fegyelmezés fokozatai:

1. megintés,
2. tagsági jogok egy részének vagy mindegyikének ideiglenes felfüggesztése,
3. nyilvános feddés,
4. az egyházközségből való kizárás (egyháztagság megszűnése).

Az első három pontban felsorolt fegyelmi döntések szükség szerint, a negyedik pontban megjelölt mindenképpen az Egyházközségi Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Az Egyházközségi Közgyűlés határozata ellen az Országos Közgyűléshez 15 napon belül benyújtott fellebbezésnek van helye.

II. Lelkész (segédlelkész) fegyelmi ügye

A lelkészt fegyelmi eljárás alá kell vonni, ha

- a) a hivatali kötelességeit vétkeesen elhanyagolja,
- b) erkölcsi vagy az állam törvényes rendjét sértő magatartás – lelkészhez méltatlan viselkedése miatt – kifogás alá esik,
- c) ha a Testvérközösség tanításaival ellentétes tanokat hirdet.

A lelkészek feletti fegyelmi bíraskodást a Testvérközösség Fegyelmi Bírósága gyakorolja. A Fegyelmi Bíróság köteles indoklással ellátott írásbeli határozatát az eljárás alá vont személynek és az elnöknek 15 napon belül megküldeni.

A fegyelmi fokozatok a következők:

1. intés,
2. áthelyezés más lelkész felügyelete alá,
3. a lelkészi hivatal gyakorlásától való ideiglenes felfüggesztés, amely hat hónapnál hosszabb nem lehet,
4. a lelkészi szolgálatból való végleges elbocsátás,
5. a Testvérközösségből való kizárás.

A Fegyelmi Bíróság határozata ellen az eljárás alá vont személy, az elnök, az alelnök, a körzeti elöljáró, vagy a lelkészkarnek legalább az egyharmada a kézhezvételtől számított 15 napon belül írásban fellebbezhet az Országos Közgyűléshez. A fellebbezés beérkezésétől számított nyolc napon belül a legrövidebb határidőre kitűzött rendkívüli Országos Közgyűlést a Fegyelmi Bíróság köteles összehívni.

Ha a szabályszerűen (a kitűzött tárgyalás előtt legalább nyolc nappal) megidézett, fegyelmi eljárás alá vont személy, tanú, érdekelt stb. nem jelenik meg, vagy maga helyett képviselőt nem küld, az eljárást távolmaradása esetén is le kell folytatni.

A Fegyelmi Bíróság akkor is köteles bizonyítási eljárást lefolytatni, ha ezt az eljárás alá vont személy nem kéri. A Fegyelmi Bíróság határozatait nyilvános tárgyaláson hirdeti ki.

III. elnök, alelnök és körzeti előljáró fegyelmi ügye

Az elnök (alelnök, körzeti előljáró) ellen eljárást kell indítani a lelkész elleni fegyelmi eljáráshoz hasonlóan az ott felsorolt vétségek esetén, valamint akkor, ha ezt a lelkészkar egyharmad az ok megjelölésével a Fegyelmi Bíróságtól kéri.

A fegyelmezés fokozatai:

1. elnöki (alelnöki, körzeti előljárói) tisztség alól való felmentés,
2. lelkészi hivataltól való ideiglenes vagy végleges eltiltás,
3. a Testvérközösségből való kizárás.

A fegyelmi határozat elleni fellebbezés dolgában a lelkész fegyelmi ügyénél meghatározott módon kell eljárni.

19.§.

FEGYELMI BÍRÓSÁG

A Testvérközösség Országos Közgyűlés titkos szavazással választja a Fegyelmi Bíróság elnökét, valamint két rendes és két pótagját háromévi időtartamra. A Bíróság elnöke csak teljes jogú lelkész lehet. Ugyanazok a tagok ismételten megválaszthatók.

A Bíróság tagjai nem járhatnak el olyan ügyben, amelyben érdekeltek, vagy olyan személlyel kapcsolatban, akivel egyenesági, oldalági rokonságban vagy sógorságban állnak; olyan határozat felülbírálásában, melynek meghozatalában részt vettek.

A felsorolt eseteken kívül bármely fél elfogultsági kifogást tehet a Bíróság egyes tagjai ellen a tények feltárása mellett.

20.§.

VAGYONI KÉRDÉSEK

Az egyházi élethez szükséges anyagi eszközök biztosítását (ingó és ingatlan vagyon) a Testvérközösség tagjainak és pártfogóinak önkéntes adományából fedezi.

A lelkész javadalmának összegét az Országos Közgyűlés állapítja meg, és munkáltatója, az Egyházközösség folyósítja.

A Testvérközösség javadalommal egybe nem kapcsolt tisztségek betöltése mellett alkalmazhat javadalommal vagy tiszteletdíjjal ellátott nem lelkészi jellegű tisztviselőket is. Ezek alkalmazása esetén a Munka Törvénykönyve idevonatkozó rendelkezései mértékadóak.

11.

A MET teljes idejű lelkész munkakört betöltők névsora

Nyíregyháza, 1981. július 13.

Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest
Lendvay u. 28.

A Magyarországi Metodista Egyházból kiválásban levő és Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség néven elismertetésért folyamodók gyülekezeteiben és szórványáiban a metodista szolgálattevők közül jelenleg az alábbiak töltenek be teljes idejű lelkészi munkakört:

1. Draskóczy Gábor Budapest, Iskola u. 36. 1011
2. Elek Lajos Györköny, Kossuth u. 316. 7045
3. Iványi Gábor Budapest, Madzsar J. u. 33. 1039
4. Iványi Tibor Nyíregyháza, Bessenyei tér 10. 4400
5. Jeney Zoltán Kisvárda, Somogyi u. 7. 4600
6. Kriszt István Debrecen, Jerikó u. 20. 4032
7. Szabados Zoltán Kisvárda, Somogyi u. 7. 4600
8. Vadászi András Szeged, Úrhajós u. 7/A. 6723
9. Vadászi Ilona Budapest, Bécsi u. 5. 1052

Tisztelettel

Iványi Tibor
ügyintéző lelkész

**Iványi Tibor tájékoztatója az ÁEH részére a MET földrajzi elhelyezkedéséről
és számbeli helyzetéről**

Nyíregyháza, 1981. szeptember 23.

Bai László
főosztályvezető úrnak
Állami Egyházügyi Hivatal
Budapest, VI.,
Lendvay u. 28.

Igen tisztelt Főosztályvezető úr!

Végre abban a helyzetben vagyok, hogy közösségünk földrajzi elhelyezkedéséről és számbeli helyzetéről az alábbi tájékoztatót megbeszélésünk szerint elküldhetem. Szeretném megjegyezni, hogy csak elismertetésünk után leszünk abban a helyzetben, hogy az adatokat pontosítsuk, különös tekintettel az istentiszteleti helyekre is.

Reménységünk, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal megyei titkárával és az egyes helyi hatóságokkal való kapcsolat felvétele munkálni fogja az állami hatóságok és közösségeink közötti bizalom elmélyülését.

Az elismertetésig terjedő időszakra egyházközseinket a szórványok nagy száma miatt 13 lelkigondozói körre osztottuk, amelyekben lelkészeink és az igehirdetésben és tanácsadásban segítő presbiterek 128 településen lakó, 180 csoportban elérhető 1959 személy között végzik a munkát. Az Állami Egyházügyi Hivatal által jól ismert múltbeli nehézségek miatt, melyekhez az istentiszteleti helyiségek hiánya is hozzájárul, sok testvérünk csak igen ritkán, esetenként házi-áhitatokon kapcsolódhat be az egyházi életbe, vagy ha egy-egy távolabbi egyházközségünket felkeresi.

Lelkigondozói köreink a hozzájuk tartozó helységek, csoportok és személyek számával a következők:

	Lelkigondozói kör	Helység	Csoport	Lélekszám
1.	budapesti	1	3	102
2.	kispesti	1	3	50
3.	pestkörnyéki	14	27	167
4.	debreceni	16	16	197
5.	györkönyi	10	11	53
6.	győri	3	5	35
7.	kisvárdai	16	17	210
8.	mátészalkai	25	29	276
9.	miskolc-környéki a/	3	3	13
	miskolckörnyéki b/	4	4	37
10.	nyíregyházi I.	10	24	286
11.	nyíregyházi II.	13	18	343
12.	szegedi	7	10	141
13.	szolnoki	10	10	49
	Összesen	135	180	1959

(A lakóhely szerinti település-szám és a lelkigondozói körök működési területe alapján kiszámítható helységek száma közötti különbség abból adódik, hogy nagyobb kiterjedésű településeken, vagy ahol pl. a cigány származásúak lelkigondozását eddig még nem sikerült a többiekével együtt megoldani, több lelkigondozói körnek is lehet feladata.)

Azoknak a településeknek felsorolása, amelyeken a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség lelkigondozottai laknak:

Abaújszántó, Abony, Ajak, Ásotthalom, Bakonybánk, Balkány, Békéscsaba, Berettyóújfalu, Berkesz, Biharkeresztes, Bikács, Botpalád, Budapest, Cegléd, Cigánd, Csalóc, Csenger, Dány, Debrecen, Demecser, Dombóvár, Döbrökös, Döge, Encsencs, Fábiánháza, Fedémes, Fényeslitke, Gégény, Gyömrő, Gőr, Györköny, Gyulaháza, Hajdúböszörmény, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Halmajugra, Hodász, Ibrány, Isaszeg, Jánkmajtis, Jászkarajenő, Kecskemét, Kék, Kékce, Kerecseny, Kisbér, Kiskunhalas, Kiskunlacháza, Kisnamény, Kisújszállás, Kisvárd, Kisvarsány, Komoró, Kótaj, Kölcse, Kömörő, Kúnhegyes, Kurd, Mándok, Mátészalka, Méhtelek, Mezőladány, Mezőtúr, Milota, Miskolc, Mórahalom, Nagycserkesz, Nagyecsed, Nagykovács, Nagykovács, Nagyszékely, Nagyszekeres, Nagyszénás, Nyékládháza, Nyírbátor, Nyírbéltek, Nyírbogát, Nyíregyháza, Nyírgyulaj, Nyíribrony, Nyírkarász, Nyírmihályi, Nyírtelek, Nyírtura, Nyírvasvári, Ófehértó, Orosháza, Ózd, Pálfa, Pápa, Paszab, Pátroha, Porcsalma, Pusztahenyecse, Ramocsaháza, rohad, röske, Sárszentlőrinc, Simontornya, Sirok, Szabadszállás, Szabolcsbáka, Szakoly, Szatmárcseke, Szeged, Szekszárd, Szolnok, Tét, Tiszaadony, Tiszabecs, Tiszabездéd, Tizsakécske, Tizsakóród, Tizsamogyorós, Tizsaszalka, Tisztaberek, Tornyospálca, Törökszentmiklós, Törtel, Túristvándi, Túrricse, Tuzsér, Újfehértó, Újszász, Vaja, Vasmegyer, Vecsés, Zagyvarékas.

Tisztelettel:

Iványi Tibor
ügyintéző lelkész

13.

Iványi Tibor tájékoztatja a MME lelkészeit a MET állami elismeréséről és meghívja őket egyházuk első országos közgyűlésére

Nyíregyháza, 1981. október 19.

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség
4400 Nyíregyháza, Bessenyei tér 10.
Telefon: 119-52

Lukács 1,37.⁴³

Magyarországi Metodista Egyház
lelkészeinek
Budapest
VI., Felsőerdősor 5.

Kedves Testvérek!

Mint arról bizonyára értesültetek, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke 1981. október 1-i hatállyal Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség néven törvényesen elismert vallásfelekezetté nyilvánított bennünket. E nagyjelentőségű döntés talán egy nehéz korszakot zár le és egy reményteljesebb jövő számára nyit kaput.

Az elismertetés pillanatában 13 lelkigondozói körben 9 felszentelt lelkészünk és az igehirdetésben és lelkigondozásban segítő presbiterek 128 településen lakó, 180 csoportban elérhető 1959 személy között végzik a munkát.

Míg egyrészt fájjaljuk, hogy az amúgy is szétszakadozott keresztyénség felekezeteinek számát közösségünk eggyel szaporította, másrészt örülünk annak, hogy egyházunk a Jézus Krisztusban hívők egységét szív szerint munkálhatja, mint Urunk egyetemes anyaszentegyházának egy tagja.

Tudatában vagyunk erőnk és jelentőségünk kicsinységének, de reménységünket az Egyház Urába vetettük. Wesley János és az első methodisták örökségét megtartva szeretnénk úgy szolgálni, hogy azzal szent Nevének dicsőségére, ügyének, népének javára legyünk.

Első országos közgyűlésünk alkalmából

1981. október 29-én (csütörtökön) de. 11 órakor

ünnepi ülést tartunk. Erre az alkalomra és az azt követő ebédre valamennyiőtöket szeretettel meghívlak.

Iványi Tibor
ügyintéző

⁴³ „Mert az Istennél semmi sem lehetetlen.”

14.

Éliás József református lelkész köszöntő sorai az Evangéliumi Testvérközösség tagjai számára állami elismerésük alkalmából

Debrecen, 1981. október 19.

Éliás József református lelkész⁴⁴
ny. lelkipásztor
Debrecen, Tanácsköztársaság útja 70. 4032

a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) gyülekezetei
tagjainak, lelkipásztorainak és presbitereinek,
Nyíregyháza
Bessenyei tér 10. – 4400

Kedves Testvérek!

Örömmel olvastam a Magyar Nemzet 1981. október 2-i számában az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH) közleményét arról, hogy a MET-et elismert vallásfelekezetté nyilvánította. Örültem, mert a hivatalos elismertség a zaklatások megszüntét és szolgálatuk akadálytalanabb folytatását ígéri, és példázza *Urunknak* az ígélet-valóságát, hogy akik kitartóan bíznak *Benne*, nem csalatkoznak. Mint olyan testvérük, aki más – nevezetesen a református – egyház tagja és (lehetőségein belül) szolgáltevéje, de soha sem érezte magát közömbös kívülállónak, ha az Egyetemes Egyház bármelyik felekezete kényszerült harcra saját küldetése és saját arculata megőrzéséért, hadd fejezzem ki üdvözlésként azt a meggyőződésemet, hogy „azok javára, akik Istent szeretik, minden úgy működik össze, hogy... hasonlóká legyenek *Fia* ábrázatához.” (Róma 8,28a., 29c.) A MET gyülekezetei lelkészeinek, presbitereinek és tagjainak az elmúlt kilenc év alatt nemcsak a meghurcoltatásban, a megfélemlítésben és a különféle megfosztottságokban volt részük, hanem a testvéri szeretet mindenfelől megnyilvánuló és fokozott szolidaritásában is, nem szólva arról, hogy az üldöztetés a Krisztusban egymással való közösségünket is elmélyítettebbé, meghittebbé tette. *Urunknak* adassék hála és dicséretmondás azért, hogy akik a MET kifáradásában, próbatételeit követő szétbomlásában „reménykedtek”, ezúttal nyilvánvalóan szegyenültek meg. Ennél is nagyobb lelki haszon származott üldöztetésükből: a példaadás lelki gyümölcsei minden hívő ember számára. E harcok nyomán *Urunk* iránymutatása is világossá vált. Abból adódóan, hogy Testvéreimet azok üldözték – külső nyomásra, de belső készségességgel – , akikkel egy „sátorban”, azonos egyházi felekezetben voltak és azonos hitéleti gyakorlatban éltek meg testvéri közösségüket. Amiképpen *Urunk* arra indított engem sok keserves tapasztalat után, hogy *Isten kijelentése* alá helyezve magamat és egyházamat megkeressem ennek az egyháznak hitéleti, szervezeti, magatartásbeli „gyenge pontjait”, bajforrásait, gondolom, hogy Testvéreimet is serkentik tapasztalataik azoknak a hitéleti, viszonyulási buktatóknak a vizsgálatára, amelyek a Magyarországi Metodista Egyházon belül valamikori testvéreiket Testvéreim konok üldözőivé süllyesztették? E hitéleti, viszonyulási, szervezeti, magatartási buktatóknak a higgadt, elemző vizsgálata nemcsak a

⁴⁴ Éliás József (1914-1995) a Soá idején a „Jó Pásztor” református karitatív szervezet zsidómentő szolgálatát irányította. A II. világháború után a baloldali egyházpolitika híve volt, az 1970-es években azonban súlyos konfliktusokba került egyháza vezetőségével. Ellenzéki tevékenysége során baráti szimpátiával követte az üldözött metodisták harcait és támogatta őket.

megelőzés érdekében ajánlatos, hanem azért is, hogy ezzel Testvéreim is részt vegyenek abban a világméretű egyházi törekvésben és fáradozásban, amelynek célja a krisztusibb, azaz valószínűbb keresztyénység megtalálása.

Engedtessek meg nekem, a „szolidáris kívülállónak” és ekkleziológiával, egyházpolitikával tudományosan foglalkozónak, hogy az ÁEH nyilatkozatához a saját kommentáromat fűzzem. Először azt kívánom megjegyezni, hogy e nyilatkozatból hiányzik az az önkritika, amelyet az ÁEH-tól joggal elvárhat, aki valamennyire is ismeri az ÁEH szerepét az ún. methodista-ügyben. Második kommentárom: a nyilatkozat szövege az utókor kutató történetét és a jelenkor tájékozatlan állampolgárát téves következtetésekre viheti (nem állítom, hogy a szövegezőnek ez volna a célja). A közleményből úgy mutatkozik, mintha Testvéreim váltak volna ki a MME-ből, holott a valóság ennek éppen az ellenkezője: azok a methodista lelkészek váltak ki (számszerűen és a szolgálati helyek, prédikáló állomások mennyiségét is tekintve kisebbségként) a MME-ből, akik a methodista testvériességet, jogi hagyományt, ebben a politikai rendszerben is érvényessé tett törvényességet – nyomásnak engedve s ennek karrier-lehetőségét élvezve – feladták. Igaz, hogy az ÁEH – sajnálatos módon és célból – a kivált kisebbséget ismerte el és nyilvánította MME-nek, s még sajnálatosabb, hogy ebben egy külföldi methodista püspök is asszisztált, ezek az illetéktelenül kívülálló tényezők és intézkedések azonban mit sem változtathatnak a történelmi tényvalóságon. Mivel az ún. methodista-ügy – véleményem szerint – az Egyetemes Egyház életében precedenssé válhat, *közérdekű*, hogy ne hallgattassék el a történelmi tényvalóság: nem szabad engedni, hogy illetéktelen kívülállók hatására úgy szakadjon szét egy keresztyén egyház, hogy a hűséges többség tűnjék fel kiszakadónak, kiválónak! Az, hogy a külső nyomás okából és a nyugodt szolgálatvégzés céljából Testvéreim független felekezeti elismerését kérték – természetesen: új névvel –, a történelmi, egyháztörténelmi valóságot sokkal inkább hangsúlyozza, semhogy eltakarná.

Üdvözlő soraimat a Zsoltárok 67:2 fohászához a szavaival zárom: „Legyen kegyelmes hozzánk az *Isten*, áldjon meg bennünket!”

Debrecen, 1981. október 4. vasárnap, hálaünnep az aratásért

Testvérük a *Krisztusban*:

Éliás József

Iratjegyzék

Előzmények (1972-1974)

- 1.) Hecker Ádám szuperintendens gyülekezetszervezési és általános egyházi kérdésekről ad tájékoztatást Iványi Tibornak (Bp., 1972. december 19.)
- 2.) Iványi Tibor beszámolója szolgálatáról, válasza és kritikai reakciója a szuperintendens előző levelében érintett kérdésekre (Nyíregyháza, 1972. december 27.)
- 3.) Hecker Ádám újévi üdvözlő levele az ÁEH elnökéhez (Bp., 1972. december 28.)
- 4.) Hecker Ádám válasza Iványi Tibor december 27-i levelére (Bp., 1972. december 29.)
- 5.) Hecker Ádám Iványi Tibor pasztorális szolgálatát kritizálja (Bp., 1973. február 13.)
- 6.) Iványi Tibor el nem küldött válasza Hecker Ádám február 13-i levelére (Nyíregyháza, 1973. február 14.)
- 7.) Iványi Tibor válasza Hecker Ádám február 13-i levelére (Nyíregyháza, 1973. február 15.)
- 8.) Hecker Ádám levele az ÁEH-hoz az éves közgyűlésről és szuperintendensi megbízatásának lejártáról (Bp., 1973. május 4.)
- 9.) Hecker Ádám védi az egyházat az ÁEH részéről felhozott vádakkal, kifogásokkal szemben (Bp., 1973. május 14.)
- 10.) Iványi Tibor beszámolója a SZET tagegyházai és az ÁEH közötti megbeszélésekről (Nyíregyháza, 1973. május 15.)
- 11.) Hecker Ádám az éves közgyűlésről és a szuperintendens-választás elhalasztásáról tájékoztatja az ÁEH-t (Bp., 1973. június 12.)
- 12.) Palotay Sándor, a SZET elnöke a metodista egyház éves közgyűlésének lefolyásáról tájékoztatja az ÁEH-t (Bp., 1973. június 27.)
- 13.) Hecker Ádám szuperintendens egyházi teendők ügyében és az éves konferencián elmaradt lelkészelhelyezések jövőbeni végrehajtásáról (Bp., 1973. július 5.)
- 14.) Iványi Tibor miskolci lelkészársághoz Hecker Ádám szuperintendens lelkészáthelyezési terveiről (Nyíregyháza, 1973. július 6.)
- 15.) Hecker Ádám szuperintendens a lelkészáthelyezési tervről és a hatóságokkal való tárgyalás kívánatos kommunikációs formáiról (Bp., 1973. július 7.)
- 16.) Iványi Tibor azt közli Hecker Ádámmal, hogy szuperintendensi tisztét vákánssnak tekinti, és a lelkészáthelyezési terveit nem fogadja el (Nyíregyháza, 1973. július 9.)
- 17.) Hecker Ádám az egyház megerősödött debreceni gyülekezetszervező-pasztorációs szolgálatához szükséges lakásvásárlás ügyében kér támogatást az ÁEH-tól (Bp., 1973. július 11.)
- 18.) Hecker Ádám a lelkészáthelyezési terveinek elejtéséről tájékoztatja az ÁEH-t az aznap esedékes személyes megbeszélés előtt (Bp., 1973. július 19.)
- 19.) Hecker Ádám az ÁEH-ban gyülekezetszervezési kérdésekről (Debrecen, Tuzsér) folytatott tárgyalását ismerteti (Bp., 1973. július 21.)
- 20.) Hecker Ádám a lelkészáthelyezésről és visszavonulása kérdéseiről (Bp., 1973. július 25.)
- 21.) Hecker Ádám a szervezeti szabályzat ügyében az Egyháztanács tagjaihoz (Bp., 1973. július 25.)
- 22.) Zimre Gyula kaposvári lelkész a Hecker Ádám visszavonulási szándékával kialakult helyzetről (Kaposvár, 1973. július 30.)
- 23.) Hecker Ádám Tuzsér és Debrecen ügyében: az ÁEH nem támogatja az egyház kezdeményezéseit (Bp., 1973. augusztus 21.)
- 24.) Iványi Tibor levele Szabó Andorhoz az aktuális helyzetről ([Nyíregyháza], 1973. szeptember 9.)
- 25.) Hecker Ádám az ÁEH-al való tárgyalásairól; Iványi Tibort külön nem fogadja a hivatal (Bp., 1973. szeptember 15.)
- 26.) Hecker Ádám meghívja Iványi Tibort a szuperintendens-választásról Palotay Sándor közvetítésével folytatandó beszélgetésre (Bp., 1973. október 24.)
- 27.) Megbeszélés Palotay Sándor, a SZET elnöke jelenlétében a szuperintendens-választás kérdéséről (Bp., 1973. október 29.)

- 28.) Hecker Ádám bejelenti az ÁEH felé, hogy visszavonta a szuperintendensi tisztét illető korábbi döntését (Bp., 1973. október 31.)
- 29.) Hecker Ádám karácsonyi jókívánsága Miklós Imréhez (Bp., 1973. december 27.)
- 30.) Hecker Ádám szuperintendens segítséget kér Iványi Tibortól az Állami Egyházügyi Hivatal által kért írásbeli feladat elkészítéséhez (Bp., 1974. január 5.)
- 31.) Hecker Ádám külügyi programjainak módosításáról tájékoztatja Kenderesi Jánost, az ÁEH főosztályvezetőjét a délutáni találkozójukat megelőzően (Bp., 1974. február 6.)
- 32.) Részletek Hecker Ádámnak az ÁEH-ban folytatott beszélgetéséről felvett „bizalmas tárgyalások” című kézírásos pro memoriájából (Bp., 1974. február 6.)
- 33.) Hecker Ádám az ÁEH-ban folytatott tárgyalásáról ad tájékoztatót (Bp., 1974. február 9.)
- 34.) Ottlyk Ernő evangélikus püspök bejelentést tesz Iványi Tibor tevékenysége miatt Hecker Ádámnál (Bp., 1974. február 11.)
- 35.) Hecker Ádám a szuperintendens-választásról tájékoztatja az ÁEH-t (Bp., 1974. március 1.)
- 36.) A MME Különleges Ügyekkel Foglalkozó Bizottságának rendkívüli ülése Iványi Tibor ügyében (Bp., 1974. március 6.)
- 37.) Hecker Ádám feljegyzései a március 6-i „bizottsági” tanácskozás előtt (?) (Bp., 1974. március 6.)
- 38.) Hecker Ádám feljegyzései a „bizottsági” tanácskozás után (?) (Bp., 1974. március 6.)

IVÁNYI TIBORNÉ: Csodálatos országban... (Nyíregyháza, 1964. karácsony)

- 39.) Hecker Ádám levele az ÁEH-hoz az állam és egyház kapcsolatának „bizottság” általi megvitatásáról (Bp., 1974. március 7.)
- 40.) Az 1974. március 14-én megtartott lelkészgyűlésen megvitatják Iványi Tibor ügyét, és úgy határoznak, hogy az ÁEH-hoz beterjesztett március 7-i levelüket visszavonják (Bp., 1974. március 14.)
- 41.) A lelkészgyűlés visszavonja az 1974. március 7-én ülésezett „bizottság” által Balló Istvánhoz beterjesztett levelet (Bp., 1974. március 14.)
- 42.) Hecker Ádám a március 13-i lelkészértekezletről Balló Istvánhoz (Bp., 1974. március 15.)
- 43.) Hecker Ádám Iványi Tibornak a szervezeti szabályzattal kapcsolatos korábbi véleményéről Kenderesi Jánoshoz (Bp., 1974. március 17.)
- 44.) Iványi Tibor levele maga és felesége kifogásolt magatartásával kapcsolatban Kenderesi Jánoshoz (Nyíregyháza, 1974. március 17.)
- 45.) Vadászi Ilona levele bírálja Hecker Ádámot Iványi Tiborral és a vele egyetértőkkel szembeni magatartása miatt (Bp., 1974. március 17.)
- 46.) A SZET külön ülésen tárgyalja Iványi Tibor ügyét, különös tekintettel Iványi Tiborné „Csodálatos országban...” című versére. (Bp., 1974. március 18.)
- 47.) Iványi Tibor beszámolója a SZET-bizottság előtti meghallgatásáról (Nyíregyháza, 1974. március 18.)
- 48.) Palotay Sándor a SZET elnökének feljegyzése az Iványi-ügyről (Bp., 1974. március 22.)
- 49.) Hecker Ádám Palotay Sándor tanácsait kéri a lelkészi karral folytatandó egyházpolitikai megbeszélés előtt (Bp., 1974. március 23.)
- 50.) Kenderesi János összefoglalója a metodista egyház körüli fejleményekről (Bp., 1974. március 25.)
- 51.) Hecker Ádám helyzetértékelése (Feltételezhető keltezés: 1974 március 26 előtt)
- 52.) Félbeszakított lelkészgyűlés, amelyre Iványi Tibor hivatalából való fegyelmi célú felfüggesztését követően került volna sor (Bp., 1974. március 26.)
- 53.) Hecker Ádám a SZET elnökségének állásfoglalását kéri Iványi Tibor lelkészi igazolványának ügyében (Bp., 1974. március 26.)
- 54.) Nyolc lelkész és teológus hallgató állásfoglalása a feloszlott lelkészgyűléssel kialakult helyzetről (Bp., 1974. március 26.)
- 55.) Hecker Ádám vázolja az elmúlt napok eseményeit. A helyzetet saját erejéből megoldhatatlannak ítéli, ezért segítséget kér az ÁEH-tól. (Bp., 1974. március 27.)
- 56.) Iványi Tibor Miklós Imre államtitkártól kér jogorvoslatot és segítséget (Bp., 1974. március 26.)
- 57.) Hecker Ádám levele Iványi Tiborhoz egy levél ügyében (Bp., 1974. március 29.)

58.) A SZET megerősíti a MME döntését, amellyel Iványi Tibort szolgálata alól felfüggesztette; azonnali hatállyal bevonja Iványi Tibor lelkései igazolványát, és fegyelmi vizsgálatot rendel el ellene. (Bp., 1974. március 29.)

Az elismerés éve (1981)

- 1.) Iványi Tibor sürgeti az ÁEH részéről a MME-vel fennálló vitás jogügyi helyzet megoldását (Nyíregyháza, 1981. január 9.)
- 2.) Zimre Gyula kaposvári lelkész helyteleníti az Iványi-csoporttal való egyezkedést (Kaposvár, 1981. január 21.)
- 3.) Hecker Frigye szuperintendens az ÁEH „reuniáltatós” törekvéseire reagál. A két közösség közötti közeledés lehetőségeit borúlátóan ítéli meg (Nyíregyháza, 1981. február 20.)
- 4.) Iványi Tibor ismételten sürgeti az ÁEH részéről a MME-vel fennálló vitás helyzet megoldásában való kedvező közreműködést (Nyíregyháza, 1981. április 27.)
- 5.) Hecker Frigyes szuperintendens örül annak, hogy az ÁEH meg akarja oldani az Iványi-csoport ügyét. Magyarázkodik amiatt, hogy egyháza ebben a folyamatban nem tud részt venni, és kéri a hivatal közreműködését a nyíregyházi helyzet számukra kedvező rendezéséhez. (Bp., 1981. június 8.)
- 6.) Szabó Andor szegedi lelkész aggódik a nyíregyházi gyülekezetükért (Szeged, 1981. június 9.)
- 7.) Hecker Frigyes szuperintendens a gyülekezeti épületek körüli viták ügyében Bai Lászlóhoz, az ÁEH főosztályvezetőjéhez (Bp., 1981. június 15.)
- 8.) Iványi Tibor Miklós Imre államtitkárhoz intézett levelében a Magyarországi Metodista egyházzal fennálló anyagi természetű vitáik rendezésében (Nyíregyháza, 1981. július 4.)
- 9.) Iványi Tibor a MET államilag elismert vallásfelekezetté nyilvánítását és a közösség Szervezeti Szabályzatának a megerősítését kéri az ÁEH-tól (Nyíregyháza, 1981. július 6.)
- 10.) A MET Szervezeti Szabályzatának az ÁEH-hoz megküldött előzetes változata (Nyíregyháza, 1981. július 3.)
- 11.) A MET teljes idejű lelkész munkakört betöltők névsora (Nyíregyháza, 1981. július 13.)
- 12.) Iványi Tibor tájékoztatója az ÁEH részére a MET földrajzi elhelyezkedéséről és számbeli helyzetéről (Nyíregyháza, 1981. szeptember 23.)
- 13.) Iványi Tibor tájékoztatja a MME lelkészeit a MET állami elismeréséről és meghívja őket egyházuk első országos közgyűlésére (Nyíregyháza, 1981. október 19.)
- 14.) Éliás József református lelkész köszöntő sorai az Evangéliumi Testvérközösség tagjai számára állami elismerésük alkalmából (Debrecen, 1981. október 19.)